

Jaarstukken 2019

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten

Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten

T (0493) 671 212 | F (0493) 671 213

www.asten.nl | gemeente@asten.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Jaarverslag	8
Programmaverantwoording	9
1. Bestuur en veiligheid	10
2. Sociaal domein	22
3. Ruimtelijk domein	37
4. Economie en financiën	47
Overzicht baten en lasten	52
Paragrafen	54
1. Lokale heffingen	55
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	60
3. Bedrijfsvoering	71
4. Grondbeleid	74
5. Onderhoud kapitaalgoederen	79
6. Financiering	81
7. Verbonden partijen	84
8. Sociaal domein	94
Jaarrekening	97
Verkorte balans per 31 december 2019	98
Overzicht baten en lasten	98
Verschillenanalyse Jaarrekening 2019 t.o.v. begroting 2019	99
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	103
Incidentele baten en lasten per programma	105
Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	107
Balans per 31 december 2019	109

Toelichting op de balans 31 december 2019 (activa)	113
Toelichting op de balans 31 december 2019 (passiva)	118
Wet Normering Topinkomens (WNT)	124
EMU-saldo	126
Single Information Single Audit (SiSa)	127
Waarderingsgrondslagen.....	129

Begrippenlijst..... 132

Bijlagen..... 136

- Bijlage taakvelden
- Bijlage verdeling programma taakvelden
- Bijlage jaarverslag archief
- Bijlage beleidsindicatoren waarstaatjegemeente.nl
- Bijlage GR Peelgemeenten Jaarrapportage Zorgkosten Asten 2019

Inleiding

Programmaverslag

Het jaarverslag 2019 is gelijk aan de opzet van de begroting 2019 en bestaat uit:

- *Programmaverantwoording*
Hierin wordt per programma verantwoording afgelegd over de in de begroting 2019 genoemde doelstellingen.
- *Paragrafen*
De paragrafen geven een "dwarsdoorsnede" van de jaarstukken, gezien vanuit een bepaald perspectief.
- *Financiële jaarrekening*
De financiële jaarrekening geeft een overzicht van de baten en lasten en de financiële positie.
- *Begrippenlijst*

Jaarrekening

In de jaarrekening wordt inzicht gegeven in de balans per 31 december 2019. Tevens wordt een toelichting gegeven op de balans. In deze Jaarstukken 2019 is het jaarverslag en de jaarrekening 2019 met toelichting samen opgenomen.

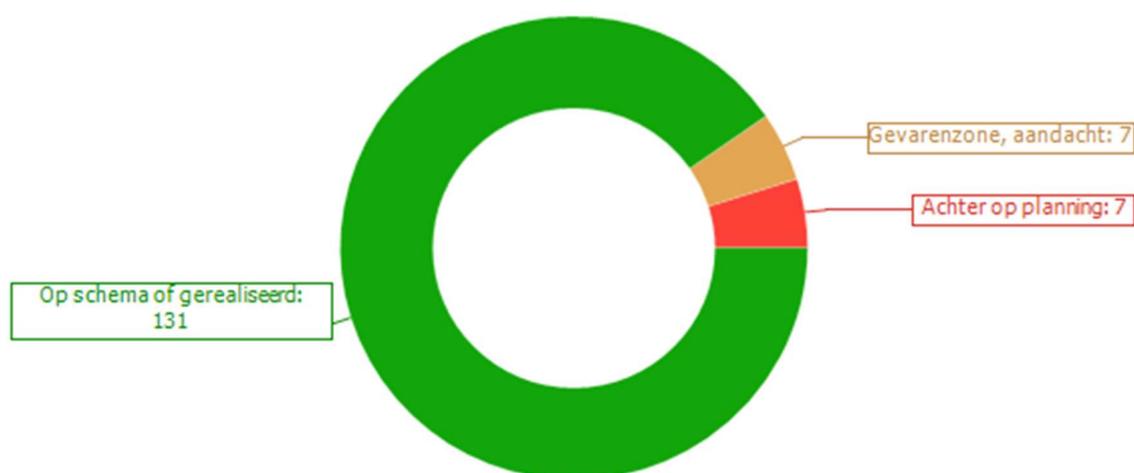
1. Realisatie doelstellingen 2019

In 2019 zijn veel van de doelstellingen gerealiseerd of liggen op schema. Per doelstelling wordt dit toegelicht in de volgende programmahoofdstukken.

Een aantal onderwerpen die specifiek zijn voor 2019 worden hieronder toegelicht.

In onderstaande "donut" wordt een totaalbeeld gegeven van de doelstellingen die op schema liggen of gerealiseerd zijn, in de gevarenzone zitten of achter lopen op planning. De status van de doelstellingen is ook terug te vinden in de programmahoofdstukken.

Voortgangssignalering 2019

Aan het begin van het jaar, wordt door de organisatie een planning qua uitvoering en realisatie gekoppeld aan activiteiten of doelstellingen die in de begroting opgenomen zijn. Vervolgens worden de activiteiten en doelstellingen uitgevoerd. Meer dan 90% is overeenkomstig de planning uitgevoerd. Wij zijn van mening dat dit een goed resultaat is.

Niet of buiten de planning uitgevoerde zaken hangen meestal samen met gewijzigde bestuurlijke prioriteiten (vaak als gevolg van onderwerpen die zich na de totstandkoming van de begroting aandienen en prioriteit genoten) en/of externe factoren, zoals ingetrokken of gewijzigde plannen.

Daarnaast bepaald de kleurcodering het verschil met de oorspronkelijke planning, waardoor bijvoorbeeld een project met realisatie in 2024 groen kan zijn en een project met realisatie in 2021 oranje om hierbij een waarschuwing af te geven dat de realisatie in 2021 in gevaar kan komen, maar ook nog in 2021 gerealiseerd kan worden.

Toekomstagenda 2030

In begin 2019 is gestart met de Toekomstagenda 2030. Samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we aan een vitale, leefbare en aantrekkelijke gemeente Asten. In deze Toekomstagenda 2030 hebben we opgeschreven wat we de komende jaren belangrijk vinden qua ontwikkeling van de gemeente Asten en met welke uitdagingen we te maken hebben.

In 2019 is door iedereen hard gewerkt om invulling te geven aan deze Toekomstagenda 2030. De resultaten of de stand van zaken van de diverse invullingen is terug te vinden in de doelstellingen per programma.

Gemeenschapshuis Asten

Het doel is het realiseren van één centraal gelegen gemeenschapshuis in de kern Asten conform de bestuursopdracht. In april 2019 is door de raad besloten voor de locatiekeuze Klepel Wenselijk. Het project is in volle vaart van start gegaan na het raadsbesluit waarbij de belanghebbenden uitgebreid zijn betrokken. Het project is omvangrijk en hierover is aan de raad teruggekoppeld in de eerste halfjaarlijkse rapportage. Vanwege de invloed van de Coronamaatregelen op de voortgang van het project gemeenschapshuis is de planning een aantal maanden bijgesteld. Het einde van de bouw is herpland naar april 2022.

Strategisch huisvestingsplan

In 2019 is het Strategisch huisvestingsplan (SHP) Onderwijs verder uitgevoerd, waarbij we rekening houden voor behoud van spreiding van onderwijsvoorzieningen en keuze voor kind/ ouders. In 2019 is gewerkt aan het opstellen van het Huisvestingsplan Loverbosch, het huisvestingsplan Beatrixlaan en de renovatie en vernieuwing van het Varendonck college.

Financieel gezond Asten

In 2019 is het project "Scenario-ontwikkeling Gezond financieel huishouden 2019-2023" uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een flink pakket aan maatregelen verdeeld over de categorieën 1 t/m 3C. Een groot deel van deze maatregelen zijn verwerkt in de begroting 2020 en een aantal maatregelen zijn "op de plank" gelegd. Dit project samen met de Voorjaarsnota 2019 heeft geresulteerd in sluitende meerjarenbegroting vanaf 2023 waardoor een gezond financieel huishouden wordt gerealiseerd, maar de impact van de coronacrisis op ons financieel huishouden zal zich in 2020 nog moet uitwijzen.

Gebeurtenissen na balansdatum

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het coronavirus. Dat heeft onder andere gevolgen voor de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente in 2020. Op het moment van het samenstellen van de jaarrekening 2019 was nog onvoldoende in beeld welke effecten dit precies kunnen zijn. We kunnen al wel aangeven dat de risico's een negatief effect zullen hebben op de netto schuldquote, de solvabiliteit en het weerstandsvermogen. In het "Tussentijds inzicht in de financiële

effecten van de Coronacrisis" en de begroting 2021 wordt hierover een meer actueel beeld gegeven.

2. Resultaat 2019

De grootste verschillen die het resultaat beïnvloeden zijn hieronder weergegeven. De afwijkingen die als structureel worden bestempeld, worden meegenomen bij de tussentijdse rapportage 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2024. Incidentele afwijkingen hebben alleen betrekking op het jaar 2019.

In de begroting 2020 is soms al rekening gehouden met structurele effecten waardoor het budgettaire effect 2020 kan afwijken ten opzichte van onderstaande lijst.

Resultaat			Incidenteel Structureel
Apparaatskosten	467.877	voordeel	Incidenteel
Overhead	359.092	voordeel	Incidenteel
Wethouders storting in de voorziening	-656.620	nadeel	Incidenteel
Leges	50.355	voordeel	Incidenteel
Leerlingenvervoer	-51.297	nadeel	Structureel
Subsidie Peuterspeelzalen	56.492	voordeel	Incidenteel
Gemeenschapshuizen	19.895	voordeel	Incidenteel
Sociaal team asten	32.801	voordeel	Incidenteel
WMO begeleiding	-29.732	nadeel	Incidenteel/ Structureel
WMO huishoudelijke ondersteuning	-27.327	nadeel	Incidenteel/ Structureel
WMO voorzieningen	-135.362	nadeel	Incidenteel/ Structureel
WMO eigen bijdrage	26.546	voordeel	Incidenteel
Jeugdhulp	-409.385	nadeel	Incidenteel/ Structureel
BMS (bijzondere bijstand, minimabeleid en schulddienstverlening)	39.074	voordeel	Incidenteel/ Structureel
uitvoeringskosten Peelgemeenten SD	33.122	voordeel	Incidenteel
Bouwgrondexploitatie woningen (minder uren toerekening)	-246.026	nadeel	Incidenteel/ Structureel
Bouwgrondexploitatie woningen (incidenteel voordeel)	63.041	voordeel	Incidenteel
Projecten civiele werken (minder uren toerekening)	-119.353	nadeel	Incidenteel
Omgevingsvergunningen	-56.826	nadeel	Incidenteel
Afval (kostenstijging ophalen afval en milieustraat)	-79.083	nadeel	Incidenteel
Riolering	-72.644	nadeel	Incidenteel
Wegen (voornamelijk onderuitputting kapitaallasten en lagere kosten)	149.974	voordeel	Incidenteel
Bereikbaarheidsakkoord	43.411	voordeel	Incidenteel
Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant (overgedragen taken, regionaal uitvoeringsbeleid en collectief programma)	-126.839	nadeel	Incidenteel/ Structureel
Plattelandsontwikkeling	40.000	voordeel	Incidenteel

Algemene uitkering gemeentefonds	20.913	voordeel	Incidenteel
Toeristenbelasting	81.507	voordeel	Incidenteel
Bouwgrondexploitatie bedrijven (meer uren toerekening)	22.586	voordeel	Incidenteel
Verkoop reststroken	179.293	voordeel	Incidenteel
Voordeel krediet verhoogde asielinstroom	35.000	voordeel	Incidenteel
Overige	95.015	voordeel	Incidenteel/ Structureel
Resultaat	-194.500	nadeel	

3. Overheveling budgetten naar 2020

In verband het niet realiseren van het opstellen van een bodemkwaliteitskaart in 2019 is het budget benodigd om deze kaart in 2020 te laten opstellen.

Resultaat	
Resultaat	-194.500
Overheveling budget voor opstellen bodemkwaliteitskaart naar 2020	- 15.000
Resultaat	-209.500

4. Bestemming resultaat

Voorgesteld wordt om het negatieve resultaat ten laste van de reserve eenmalige bestedingen te brengen. De stand van de reserve eenmalige bestedingen ziet er na de onttrekking van het resultaat 2019 als volgt uit:

Reserve eenmalige bestedingen	
Stand 31-12-2019	5.410.746
Resultaat 2019	-209.500
Stand REB inclusief resultaat 2019	5.201.246

5. Controleverklaring

De controle van de jaarrekening is, op grond van artikel 213 Gemeentewet, uitgevoerd door Crowe Foederer. De controleverklaring maakt onderdeel uit van de jaarstukken 2019 en het accountantsverslag 2019 ligt ter inzage.

6. Jaarverslag archief

In de archiefverordening is opgenomen dat er 1 keer per 2 jaar een jaarverslag archief wordt uitgebracht. Aangezien in 2017 een jaarverslag is uitgebracht, is een verslag over 2019 nu van toepassing. Dit verslag is als een bijlage toegevoegd.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Overzicht baten en lasten per programma

2019			
Programma	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Lasten			
1. Bestuur en Veiligheid	10.599.490	11.907.792	11.677.300
2. Sociaal domein	18.778.486	22.187.361	20.739.193
3. Ruimtelijk domein	7.431.602	9.659.363	10.373.357
4. Economie en financiën	791.934	274.879	2.780.778
Totaal Lasten	37.601.513	44.029.396	45.570.628
Baten			
1. Bestuur en Veiligheid	-1.583.005	-1.633.579	-2.340.871
2. Sociaal domein	-6.183.279	-6.850.115	-6.501.748
3. Ruimtelijk domein	-4.223.156	-4.482.209	-6.920.230
4. Economie en financiën	-25.612.073	-31.063.493	-29.613.279
Totaal Baten	-37.601.513	-44.029.396	-45.376.128
Resultaat	0	0	-194.500

1. Bestuur en veiligheid

Visie?

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een duurzaam vitaal Asten. Dit betekent onder meer dat we de grote maatschappelijke opgaven samen willen realiseren. Het betekent ook een andere wijze van bestuur, meer gericht op de inzet en verantwoordelijkheid van de gemeenschap zelf, die we daartoe stimuleren en faciliteren.

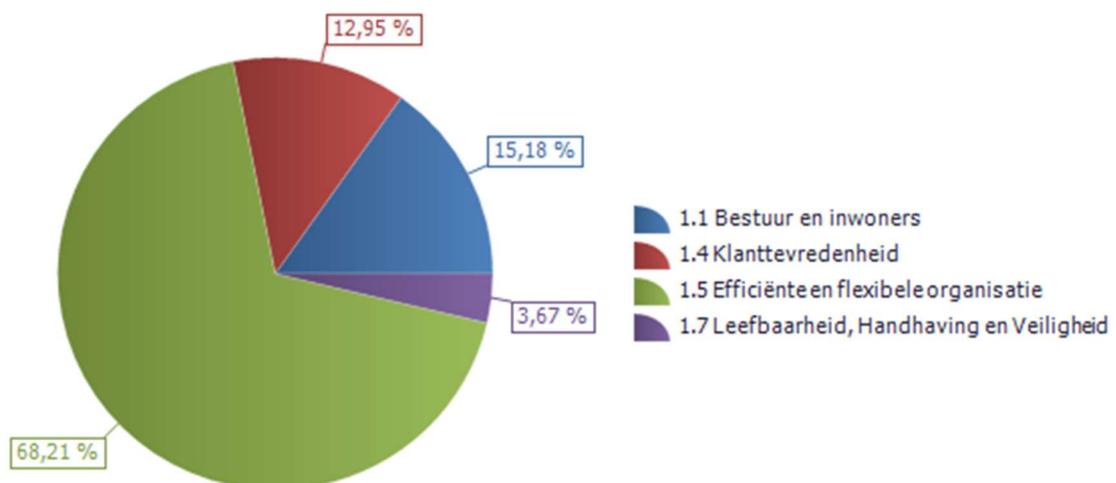
Portefeuillehouder?

Burgemeester H. Vos

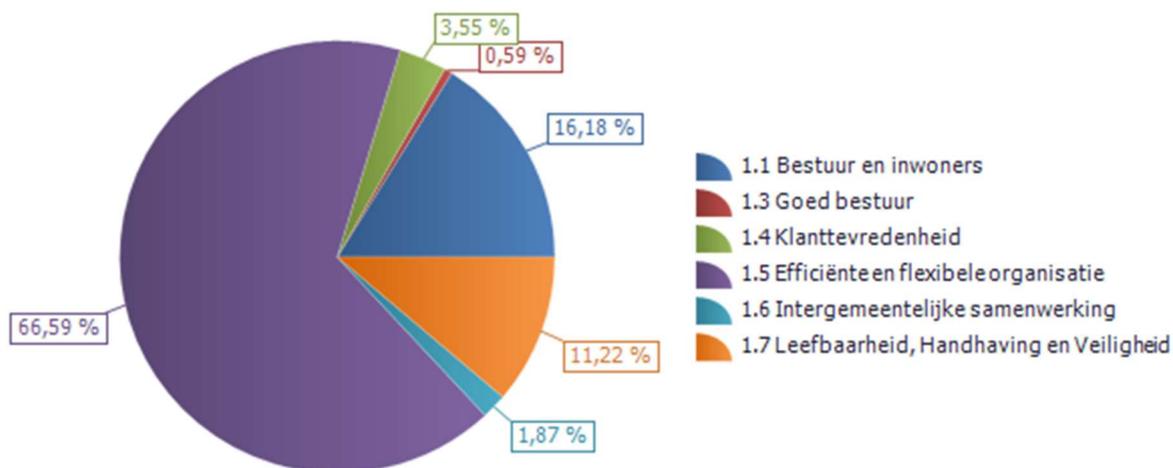
Financieel overzicht programma

Beleidsveld	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1.1 Bestuur en inwoners	0	0	-355
1.3 Goed bestuur	0	0	0
1.4 Klanttevredenheid	-280	-287	-303
1.5 Efficiënte en flexibele organisatie	-1.221	-1.230	-1.597
1.6 Intergemeentelijke samenwerking	0	0	0
1.7 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid	-82	-117	-86
Totaal Baten	-1.583	-1.634	-2.341
1.1 Bestuur en inwoners	780	888	1.890
1.3 Goed bestuur	75	76	68
1.4 Klanttevredenheid	423	445	414
1.5 Efficiënte en flexibele organisatie	7.694	8.625	7.776
1.6 Intergemeentelijke samenwerking	265	490	218
1.7 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid	1.362	1.385	1.310
Totaal Lasten	10.599	11.909	11.676
Eindtotaal	9.016	10.275	9.335

Baten 2019

Lasten 2019

1.1 Bestuur en inwoners

Wat wilden we bereiken?

De inwoners zijn en blijven zelf verantwoordelijk. De veranderende verhouding tussen de Astense gemeenschap en het gemeentebestuur vraagt om een andere wijze van besturen. Over de wijze waarop wij dat doen en voor welke soort onderwerpen willen wij graag in dialoog met de gemeenschap en de raad. We brengen samen de cultuurverandering op gang die hiervoor nodig is zowel in onze gemeentelijke (bestuurlijke en ambtelijke) organisatie als in onze gemeenschap.

We stimuleren en faciliteren het invullen van deze eigen verantwoordelijkheid en initiatieven gericht op een goede leef- en woonomgeving (vitaal en aantrekkelijk Asten). Voorbeelden zijn het Processiepark Ommel, het Vorstermansplein Heusden en De Groene Long Asten met waterberging.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstvisie Asten 2030 (raad juni 2017).
- Evaluatie plan van aanpak stimuleren burgerinitiatieven en burgerparticipatie (raad december 2018).
- Programmaopdracht Vitale democratie (raad december 2018).
- Nota integrale sturing programma's en organisatie (raad december 2018).

Wat heeft het gekost?

1.1 Bestuur en Inwoners	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
Overig Beleidsveld			-355
Totaal Baten			-355
Overig Beleidsveld	780	888	1.890
Totaal Lasten	780	888	1.890
Eindtotaal	780	888	1.535

Financiële toelichting

Voor de uitvoering van het programma Vitale democratie is een eenmalig krediet beschikbaar van € 35.000,=. Hier is in 2019 een bedrag van € 11.580,= van besteed met name aan communicatie (animatie, Peelbelang publicaties, banners en vormgeving logo).

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Lasten rekening 2019 € 647.000,= hoger dan begroting na wijz.. Dit komt door:

- extra storting in voorziening wethouders € 656.620,=.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1.1.1 Cultuuromslag Toekomstagenda Asten 2030

1. Dialoog voeren met raad en gemeenschap

* Met de programmaopdracht Vitale democratie als basis is begin 2019 veel aandacht besteed aan de communicatie rondom dit programma. Denk bijvoorbeeld aan het aparte logo voor Vitale democratie, de inrichting van de website www.asten.nl/2030, de animatie toekomstagenda, * In april 2019 hebben we als gemeente Asten meegedaan met een pilot van het Rijk / Democratie in actie en is de Quick scan lokale democratie uitgevoerd. We hebben ons een spiegel voorgehouden vanuit inwoners, raad, college en ambtenaren over waar we staan als het gaat om lokale democratie. De scan gaf tal van aanknopingspunten voor doorontwikkeling. * Binnen het programma Vitale democratie zijn verschillende bouwstenen waar we soms gezamenlijk (bijv. in thema avonden zoals op 4 september 2019) en soms per inhoudelijk onderwerp of groep mee aan de slag zijn. Zo heeft de raad een eigen plan van aanpak en dat geldt ook voor college, MT en alle teams in de organisatie. * Op alle fronten zijn we derhalve bezig met de 'andere manier van werken en besturen' zoals die in de Toekomstagenda Asten 2030 is beschreven. Deze cultuuromslag is een proces van de langere termijn waarin we stap voor stap hieraan werken.

2. Resultaten evaluatie huidige beleid en uitvoering hiervan betrekken bij startsituatie programma 'Andere manier van werken'

In de raad van december 2018 is de programmaopdracht Vitale democratie vastgesteld en de nota Integrale sturing programma's en organisatie. Tevens is op dat moment de evaluatie van het plan van aanpak burgerinitiatieven en burgerparticipatie vastgesteld. Daarmee is de basis voor de uitvoering van het programma Vitale democratie gelegd. Ook zijn op dat moment de spelregels rondom burgerinitiatieven vastgelegd, waaronder een verschil in kleine- en grote burgerinitiatieven.

1.2 Collegiaal en integer bestuur

Wat wilden we bereiken?

Wij besturen op basis van vertrouwen, respect en collegiale omgang. Wij onderschrijven van harte de integriteitsbeginselen zoals opgenomen in de gedragscode voor bestuurders en ambtenaren en we blijven hierin investeren.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Integriteitsbeleid gemeente Asten.
- Gedragscode voor bestuurders, raadsleden en ambtenaren.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
Totaal			0
Eindtotaal			0

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

n.v.t.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1.2.1 Collegiaal en integer bestuur

1. Uitvoeren collegiaal en integer bestuur

Dit voeren we uit op verschillende wijzen (themabijeenkomsten, casusbespreking, feedback). We houden elkaar scherp. Blijvende aandacht is belangrijk in de preventieve zin. Van groot belang is hierbij de concrete invulling van het Programma Vitale Democratie aangezien elke geleiding in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie een cultuurveranderingsproces doorloopt.

2. Periodiek bespreken van de gedragscode tussen college en raad

De uitvoering hiervan gebeurt op verschillende wijzen. Heel direct via (thema)bijeenkomsten in de raad, in het college en in de organisatie als ook op concrete vragen en onderwerpen. De gedragscode is een hulpmiddel voor dialoog en feedback over houding en gedrag. Dat vraagt een alerte houding van iedereen en daar moeten we voortdurend aandacht voor hebben. Dit verloopt naar wens. Tevens is de concrete invulling van het programma Vitale Democratie, in het bijzonder de open communicatie, een middel voor alle onderdelen in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie dit doel te realiseren.

1.3 Goed bestuur

Wat wilden we bereiken?

We besturen goed en dat wil zeggen:

1. stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven en burgerparticipatie waarbij we helder communiceren over de spelregels;
2. transparante en logische processen en besluiten;
3. goede inhoudelijke kwaliteit;
4. heldere communicatie over de besluiten en het gevoerde beleid.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstvisie Asten 2030 (raad juni 2017).
- Evaluatie plan van aanpak stimuleren burgerinitiatieven en burgerparticipatie (raad december 2018).
- Programmaopdracht Vitale democratie (raad december 2018).

Wat heeft het gekost?

1.3 Goed bestuur	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
Overig beleidsveld			
Totaal Baten			
Overig beleidsveld	75	76	68
Totaal Lasten	75	76	68
Eindtotaal	75	76	68

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

N.v.t.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1.3.1 Goed bestuur

1. Goed bestuur in verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en inwoners

Het Programma heet nu Vitale Democratie Asten. Voor de voortgang verwijzen we naar dat onderwerp.

1.4 Klanttevredenheid

Wat wilden we bereiken?

We willen een klantgerichte dienstverlening en een efficiënte en slagvaardige organisatie, dat wil zeggen een organisatie die goed communiceert (goede dialoog en een adequate informatievoorziening) en digitaal werkt met flexibiliteit in houding, gedrag en in proces. We toetsen dit aan de hand van de NPS-scores (klantscores), benchmarkinstrumenten zoals 'Waar staat je gemeente.nl' en andere instrumenten zoals cliëntervaringsonderzoeken in het sociale domein. Door onze dienstverlening continue te monitoren en eventueel aan te passen aan de wensen van de cliënt, scheppen we een "thuisgevoel" waarin hij of zij haar weg weet te vinden.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Asten koerst op eigen kracht in netwerken.
- Bedrijfsplan Asten 2.0, aangevuld in 2018.

Wat heeft het gekost?

1.4 Klanttevredenheid	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
Overig beleidsveld	-280	-287	-303
Totaal Baten	-280	-287	-303
Overig beleidsveld	423	445	414
Totaal Lasten	423	445	414
Eindtotaal	142	158	111

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Rekening 2019 totaal € 47.000,= lagere lasten dan bij begroting 2019 na wijz.. Dit komt door:

- hogere opbrengsten leges vergunningen nutsbedrijven (door meer vergunningen en grotere projecten). Voordeel: € 36.000,=.
- De opbrengsten leges reisdocumenten en rijbewijzen zijn € 17.000,= lager in 2019.
- De kosten van verkiezingen zijn lager dan geraamd en lager dan de ontvangen bedragen van het Rijk in de mei- en septembercirculaires. Voordeel bijna € 15.000,=.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1.4.1 Verbeteren dienstverlening

1. Uitvoeren NPS

Per 1 januari 2019 wordt de NPS-methode ingezet voor kortstondige metingen van processen en producten. Op die manier wordt beoogd om in relatief korte tijd veel (klant)informatie te kunnen verzamelen over een groot aantal uiteenlopende producten en diensten van de gemeente Asten. Begin dit jaar zijn we gestart met de eerste NPS-meting 'nieuwe stijl', waarin we de klantbeleving ten aanzien van de diensten (22!) van De Schop in beeld hebben gebracht. Met 1.000 verstuurdde aanvragen, een respons van 50%, slechts 26 criticasters (cijfers 6 of lager) en maar liefst 183 promotors (cijfers 9 of 10), veel positieve reacties én feedback die bijdraagt aan het verder verbeteren van de dienstverlening van De Schop kunnen we stellen dat deze eerste NPS-meting 'nieuwe stijl' in alle opzichten een succesvolle was. De tweede meting is uitgevoerd voor het product "omgevingsvergunningen". Hierbij is onderscheid gemaakt tussen omgevingsvergunningen die door de gemeente Asten worden behandeld en die door de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). Helaas waren er bij beide processen meer criticasters dan promotors. Ondanks dat de resultaten iets beter zijn dan die van de NPS meting van vorig jaar, is verbetering van de processen nog steeds nodig. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld door het betreffende taakveld. De derde meting die is uitgevoerd betreft het product "huwelijken". Het algemene beeld is zeer positief. Er zijn slechts 6 criticasters op een totaal van 44 reacties. D.w.z. dat bijna 85% van de klanten een cijfer van 7 of hoger gegeven heeft. Er wordt momenteel gewerkt aan een flyer om de aanstaande bruidsparen nog beter te informeren en bij de NPS aangedragen wens om meer keuzevrijheid is door het aanwijzen van 4 nieuwe trouwambtenaren inmiddels verbeterd.

2. Gebruiksonderzoek online dienstverlening

Er is aan een testgroep van Astense inwoners gevraagd om 5 scenario's uit de top 10 van meest gebruikte taken op de website uit te voeren. De resultaten zijn hiervan verzameld. De belangrijkste winstpunten zijn te behalen bij het maken van een afspraak via de website, het doen van meldingen in de woon- en leefomgeving en het gebruiken van meer begrijpelijke taal. De testgroep was positief over het 'Snel naar'-menu op de homepage, de vindbaarheid afvalkalender en de overzichtelijkheid en rustige vormgeving.

3. Uitvoeren verbeteringen online dienstverlening

Uit het gebruiksonderzoek van onze online dienstverlening blijkt dat op de volgende 3 onderdelen de meeste winst te behalen is. 1. Het maken van een afspraak via de website wordt als lastig ervaren. Hiervoor is contact opgenomen met de leverancier van de afspraken-module. Op korte termijn wordt een aanpassing doorgevoerd. 2. Het doen van

meldingen over de woon- en leefomgeving kan beter. De applicatie is geüpgraded. Daardoor kunnen meldingen beter geregistreerd en afgehandeld worden. Er is meer ruimte voor communicatie met de klant. 3. Er moet meer begrijpelijke taal gebruikt worden op de website, maar ook in de overige communicatie. Middels een training worden medewerkers bewust gemaakt dat zij in hun communicatie duidelijke taal moeten gebruiken, door bijv. vakjargon te vermijden en zich te verplaatsen in de lezer.

4. Monitoren dienstverlening

We zijn aan het inventariseren op welke andere manieren we de dienstverlening kunnen monitoren. NPS wordt al toegepast en er heeft ook al een gebruiksonderzoek naar de online dienstverlening plaatsgevonden. Inmiddels is er een onderzoek naar de telefonische bereikbaarheid uitgevoerd. Het KCC functioneert daarin goed. Echter de telefonische bereikbaarheid van de backoffice laat te wensen over. Door beter agendabeheer, overnemen van toestellen en blijven sturen op bereikbaarheid willen we dit verbeteren.

1.5 Efficiënte en flexibele organisatie

Wat wilden we bereiken?

We willen een organisatie met hoge klantgerichtheid, flexibiliteit en omgevingsbewustzijn, die tegelijkertijd kostenefficiënt en in netwerken werkt.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030.
- Asten koerst op eigen kracht in netwerken.
- Bedrijfsplan Asten 2.0, aangevuld in 2018.
- Algemeen Privacybeleid (AVG) gemeente Asten.
- Informatiebeleid 2019 - 2022.
- Informatiebeveiligingsbeleid 2018 - 2020.

Wat heeft het gekost?

1.5 Efficiënte en flexibele organisatie	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
Totaal Baten	-1.221	-1.230	-1.597
Totaal Lasten	7.694	8.625	7.776
Eindtotaal	6.473	7.395	6.179

Financiële toelichting

Voor informatieveiligheid is jaarlijks € 20.000,= beschikbaar gesteld. In 2019 is hiervan werkelijk € 14.968,= uitgegeven.

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale lasten rekening 2019 € 1.216.000,= lager dan begroting na wijziging. Dit komt door:

- voordeel op apparaatskosten en overhead. Op andere beleidsvelden zijn er nadelen van apparaatskosten, zodat het totale voordeel van de apparaatskosten en overhead in 2019 uitkomt op € 827.000,=.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1.5.1 Efficiënte en flexibele organisatie

1. Uitvoeren visie en bedrijfsplan m.b.t de efficiënte en flexibele organisatie

De uitvoering is in volle gang. Er is één lijn zichtbaar in aanpak, neergelegd in het programma Vitale Democratie. De kern van de aanpak komt overeen met het al eerder gemaakte bedrijfsplan. We zien dat zowel inwoners, als (politiek-)bestuurders en medewerkers hier goed mee bezig zijn. Het vraagt een lange adem en rechte rug want het gaat om een heus cultuur- en mentaliteitsveranderingstraject. Dat pakken we niet organisch op, maar met doelgerichte sessies, trainingen en korte tevredenheidsspeelingen. Vrijwel iedereen doet goed mee en waar dat niet gebeurt, sturen we bij.

1.5.2 Informatievoorziening op orde

1. Uitvoeren informatiebeleid

De uitvoering van het informatiebeleid loopt. De focus ligt met name op het op orde hebben van de basis (registraties, informatiebeveiliging en gegevensbescherming), gereedmaken van de informatievoorziening voor de komst van de Omgevingswet en doorontwikkeling van het dienstverleningsconcept.

2. Uitvoeren informatiebeveiligingsbeleid

Informatiebeveiliging is een continu proces. De focus ligt op implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de menselijke kant van informatiebeveiliging. In 2019 zijn een aantal bewustwordingscampagnes uitgevoerd. Over de status van de informatiebeveiliging wordt via ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) verantwoording afgelegd richting de Rijksoverheid.

1.6 Intergemeentelijke samenwerking

Wat wilden we bereiken?

Doel is een zelfstandig Asten dat ook in de toekomst staat voor haar diensten en taken voor en samen met haar inwoners, ondernemers, instellingen en netwerkpartners. Dit beleid voeren we consequent uit, mede in relatie tot het door de provincie Noord-Brabant gewenste '(Veer)Krachtig Bestuur in Brabant'.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Asten koerst op eigen kracht in netwerken.
- Toekomstagenda Asten 2030.
- Nota Verbonden partijen gemeente Asten (2015).

Wat heeft het gekost?

1.6 Intergemeentelijke samenwerking	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1. Intergemeentelijke samenwerking			
Overig beleidsveld			
Totaal Baten			
1. Intergemeentelijke samenwerking	50	237	26
Overig beleidsveld	215	254	192
Totaal Lasten	265	490	218
Eindtotaal	265	490	218

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Lasten rekening 2019 € 272.000,= lager dan de begroting na wijz.. Dit komt door:

- restant kredieten op 31-12-2019, zoals voor onderzoek samenwerkingsmogelijkheden en uitvoering bedrijfsplan. Restant kredieten worden overgeheveld naar 2020 en dekking loopt via de reserves (programma 4). Geen voordeel voor jaarrekening 2019.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1.6.1 Intergemeentelijke samenwerking

1. Onderzoek samenwerking 5 Peelgemeenten

Dit onderzoek maakt onderdeel uit van de Evaluatie Gr Peelgemeenten. Het resultaat is duidelijk: de door Asten gewenste bredere samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering gaat in de Peel niet lukken, althans niet met 5 (of 6) Peelgemeenten. We zullen nu onderzoeken welke andere mogelijkheden er zijn. College en MT zijn van mening dat het geen zin heeft op het brede gebied van bedrijfsvoering te blijven "smeken" om samenwerking. We focussen ons op het terrein waar deze bredere samenwerking ook als noodzakelijk werd beschouwd. Dat is I&A. De huidige samenwerking tussen Asten en Someren wordt beëindigd omdat het doel daarvan was de opstap naar Peelsamenwerking goed te kunnen maken. Dat is weggefallen. Er is geen meerwaarde om verder te gaan met de samenwerking, gezien de zeer uiteenlopende visies van Asten en Someren op bestuur, organisatie en bedrijfsvoering. We kijken nu naar andere mogelijkheden.

1.7 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Een veilig en leefbaar Asten, in objectieve zin en in subjectieve zin (veiligheidsbeleving). We koersen op een veilig gevoel in de buurt, op straat, in het verkeer. Dit betekent meer preventie, tegengaan van ondermijnende criminaliteit en overlast.

De eigen verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers is een belangrijk uitgangspunt voor ons handhavingsbeleid. In Asten zijn al een aantal succesvolle initiatieven uitgerold die wellicht navolging kunnen vinden.

We hebben uitvoering gegeven aan een stringente en integrale handhaving. Hiervoor hebben wij extra middelen ingezet op handhavings- en veiligheidstaken. Hierbij valt te denken aan het PIT-team (Peelland Interventie team), RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum), preventie (bijvoorbeeld over inbraak) en/of drugs gerelateerde problematiek. We stimuleren en investeren in (zichtbare) veiligheid in wijken. Dat doen we bij voorkeur op basis van signalen van inwoners.

Als het gaat om de leefbaarheid in alle kernen, dan geldt minimaal het behoud van de huidige voorzieningen.

We werken aan een reële balans tussen leefbaarheid en (agrarisch) ondernemen (zie ook Transformatie Buitengebied in hoofdstuk 3 Ruimtelijk Domein). Bij de transformatie van het buitengebied is gekeken naar het oplossen van knelpunten en het ontwikkelen van VAB's (vrijkomende agrarische gebouwen). We spannen ons in om perspectief te bieden aan stoppende agrariërs door mogelijkheden als bestemmingsplanwijzigingen naar wonen per situatie te onderzoeken en door economische activiteiten zoals recreatie en toerisme en andere kleine bedrijvigheid te stimuleren. Agrarische ondernemers, die

doorgaan met hun bedrijfsactiviteiten, krijgen zo mogelijk op ruimtelijk vlak kansen om hun bedrijf voort te kunnen zetten.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Algemene plaatselijke verordening APV.
- Beleidsregels standplaatsvergunning 2015.
- Beheer en beleidsplan Openbare verlichting 2011-2020.
- Beleidsplan Veiligheidsregio Brabant Zuidoost 2020 (conform art. 14 Wvr).
- Beleidsvisie en basisdocument externe veiligheid (2008).
- Evenementenbeleid.
- Beleidskader VTH 2019
- Kadernota Integrale veiligheid Asten 2019-2022.
- Regionaal crisisplan 2016-2019.
- Regionaal risicoprofiel 2019.
- Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening Brabant.

Wat heeft het gekost?

1.7 Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
2. Integrale Veiligheid		-35	
3. Brandveiligheid	-54	-54	-56
Overig beleidsveld	-28	-28	-30
Totaal Baten	-82	-117	-86
2. Integrale Veiligheid	247	249	217
3. Brandveiligheid	985	988	962
Overig beleidsveld	130	148	130
Totaal Lasten	1.362	1.385	1.309
Eindtotaal	1.280	1.268	1.223

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Lasten rekening 2019 € 44.000,= lager dan begroting na wijz.. Dit komt door:

- teruggave gemeentelijk bijdrage Veiligheidsregio Brabant Zuidoost over 2018 € 15.000,=.
- Restant krediet hondenbeleid en - voorzieningen, € 12.000,=. Geen voordeel voor jaarrekening 2019, dekking via reserves (programma 4).

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1.7.1 Aanpak ondermijnende criminaliteit

1. Uitvoeren Kadernota integrale veiligheid onderdeel 'aanpak ondermijnende criminaliteit'

De activiteiten genoemd in het plan van aanpak ondermijnende criminaliteit worden conform planning uitgevoerd.

2. Uitvoeren Uitvoeringsprogramma integrale veiligheid onderdeel 'aanpak ondermijnende criminaliteit'

De activiteiten uit het plan van aanpak ondermijnende criminaliteit worden conform planning uitgevoerd.

1.7.2 Integrale Veiligheid

1. Uitvoeren Kadernota Integrale Veiligheid 2019-2022

Kadernota IVB gemeente Asten 2019-2022 is op 29 januari 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. De doorvertaling van de activiteiten is uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma IVB gemeente Asten 2019-2020. Het uitvoeringsprogramma is op 23 juli vastgesteld door het college B&W en op 5 september jl. ter kennisgeving voorgelegd aan de commissie AZ&C.

2. Uitvoeren Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2019-2020

Het Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2019-2020 is op 23 juli jl. vastgesteld door het college B&W en op 5 september jl. ter kennisgeving voorgelegd aan de commissie AZ&C. Er is gekozen voor een tweejaarlijks Uitvoeringsprogramma. Dit is gelijk aan het Uitvoeringsplan 2019-2020 van het Veiligheidsplan Peelland (VP19-22).

1.7.3 Brandveiligheid

1. Informatiebijeenkomsten senioren met mogelijkheid woningcheck

Informatiebijeenkomsten op locatie hebben op verzoek plaatsgevonden. Dit is een continue proces.

2. Analyse bluswaterdekking bedrijventerreinen en buitengebied

Analyse bedrijventerrein is in Asten uitgevoerd en nadat alle regiogemeenten de analyse hebben uitgevoerd komt er vanuit de Veiligheidsregio een advies voor reparatie bestaande situaties. Bij sanering van waterleidingen in het buitengebied wordt per project advies gevraagd aan VRBZO en waar nodig extra bluswater in de vorm van geboorde putten aangelegd. Dit is een continue proces.

3. Voorlichting brandveiligheid

Op basis van een analyse zijn markante objecten in beeld gebracht door VRBZO (dekkingsplan). Deze gegevens worden gecontroleerd en waar nodig aangepast. Daarna vindt een risicoafweging plaats en een plan van aanpak opgesteld en preventieve acties ingezet.

4. Zelfcontrole brandveiligheid bedrijven

Gesprek met ICAS heeft plaatsgevonden. De pilot digitale zelfcontrole bedrijven is gestart in het 3e kwartaal 2019 en in het 4e kwartaal geëvalueerd. Tijdens de evaluatie bleek dat de bewustwording brandveiligheid verbetert dankzij de pilot en krijgen bedrijven meer inzicht in wat ze zelf op dit vlak kunnen doen. Het project kan nu ook in de andere regiogemeenten worden gestart. De verwachting is dat in het 2e kwartaal van 2020 het project in andere gemeenten opgestart kan worden.

1.7.4 Integraal toezicht en handhaving

1. Uitvoeren van het beleidskader VTH en Uitvoeringsprogramma VTH 2019.

Het Beleidskader Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2019 is in februari 2019 samen met het Uitvoeringsprogramma VTH Asten 2019 door het college vastgesteld en ter informatie aan de raad voorgelegd. De basis van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving in 2019 is 'Asten: veilig, leefbaar en duurzaam.' In 2019 is het bouwtoezicht, milieutoezicht en brandveiligheidstoezicht goed

verlopen. Waarbij bij het milieutoezicht het beschikbare budget medebepalend is in de gemaakte keuzes. Opvallend dit jaar is een toename van zaken gerelateerd aan het veiligheidsdomein. De controles zijn meer risicogericht geprioriteerd waardoor bijvoorbeeld in het buitengebied meerdere controles zijn uitgevoerd om zowel informatie te verstrekken, beeld te krijgen wat er leeft en tegen ongewenste situatie op te treden. De controles in onder andere het buitengebied van Ommel en ook tijdens de evenementen hebben een positief effect gehad op de bewustwording en het naleefgedrag. Ook is de input vanuit toezicht betrokken bij het nieuw op te stellen arbeidsmigrantenbeleid en bij het alcohol- en drugsbeleid.

2. Vaststellen van het Jaarverslag Handhaving 2018

Het Jaarverslag Handhaving 2018 is door het college tijdig vastgesteld voor 1 mei 2019.

3. Vaststellen van het beleidskader VTH 2020 en VTH Uitvoeringsprogramma 2020

In 2019 heeft het interprovinciaal bestuurlijk toezicht van de provincie de beleidscyclus voor het VTH-proces beoordeeld. Deze beoordeling is positief over de wijze waarop het college invulling hieraan geeft. Op basis van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma 2019 en de wijzigingen in het beleid in 2019 is het nieuwe beleidskader VTH 2020 opgesteld inclusief het uitvoeringsprogramma 2020. Deze worden op 1 februari 2020 vastgesteld. De voorbereidingen voor het opstellen van het jaarverslag 2019 en de evaluatie van de Verordening kwaliteitscriteria Asten zijn in 2019 opgestart.

4. Deelname aan het ITV project.

De ODZOB heeft dit jaar op basis van het beschikbare budget het merendeel van de geplande controles uitgevoerd. In 2019 zijn afspraken gemaakt over het uitvoeren van de controles in 2020 en tot een afronding van het project te komen.

2. Sociaal domein

Visie?

Voor onze inwoners in Asten organiseren we de zorg en ondersteuning op maat, dicht bij huis; waarbij de focus ligt op de fase voor de geïndiceerde zorg (0e lijn en op de 1e lijnszorg).

De gemeente hanteert een integrale aanpak, zowel bij het opstellen van beleid als de uitvoering ervan. Het Sociaal Team Asten biedt toegang tot zorg en ondersteuning, is hoogwaardig en met geschoolde professionals ingericht op het gebied van zorg, participatie en zelfredzaamheid, werk en jeugdhulp. De insteek is licht waar het kan, zwaar waar het moet. Het Sociaal Team Asten werkt samen met de (maatschappelijke) partners op de terreinen Jeugd, Wmo en Participatie, zoals scholen, Veilig Thuis, Onis Welzijn, seniorenraden, platform Minima en politie.

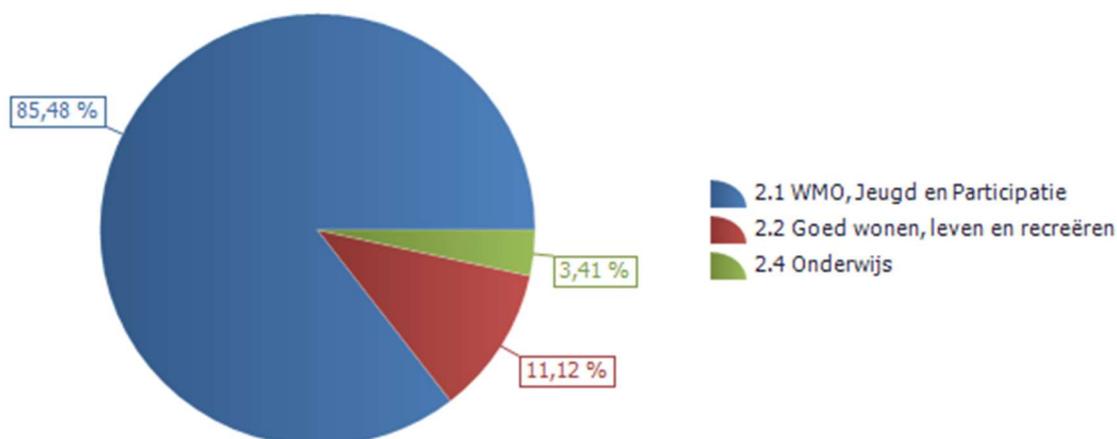
Portefeuillehouder?

Wethouder J. Spoor: Sociaal Domein (exclusief SHP: Wethouder J. Bankers)

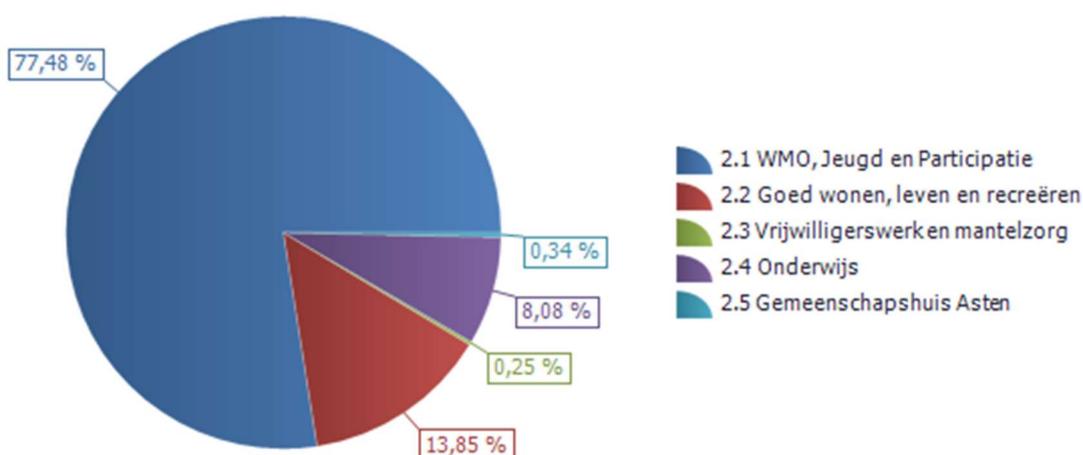
Financieel overzicht programma

Beleidsveld	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
2.1 WMO, Jeugd en Participatie	-5.225	-5.558	-5.558
2.2 Goed wonen, leven en recreëren	-707	-1.010	-723
2.4 Onderwijs	-251	-282	-221
2.5 Gemeenschapshuis Asten	0	0	0
Totaal Baten	-6.183	-6.850	-6.502
2.1 WMO, Jeugd en Participatie	14.271	16.064	16.068
2.2 Goed wonen, leven en recreëren	2.767	3.275	2.872
2.3 Vrijwilligerswerk en mantelzorg	53	53	53
2.4 Onderwijs	1.687	1.778	1.676
2.5 Gemeenschapshuis Asten	0	1.017	70
Totaal Lasten	18.778	22.187	20.739
Eindtotaal	12.595	15.337	14.237

Baten 2019

Lasten 2019

2.1 WMO, Jeugd en Participatie

Wat wilden we bereiken?

Iedereen moet op volwaardige wijze kunnen participeren aan onze samenleving. Dat wil zeggen dat onze inwoners met een ondersteuningsvraag en/of behoefte aan maatschappelijke participatie de weg weten te vinden naar passende ondersteuning, gebaseerd op een goed evenwicht tussen eigen verantwoordelijkheid (wat kunnen zij of hun omgeving zelf doen) en de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid (goed bereikbare mogelijkheden, alternatieven van professionele zorg).

De opgaven in het sociale domein vragen om een goede afstemming tussen inwoners, verenigingen, professionals en de gemeente, waarbij we als uitgangspunt hanteren, dat zorg en ondersteuning dicht bij de inwoner en toegankelijk zijn; dat meer aandacht wordt besteed aan de fase vóór de geïndiceerde zorg (0-de en 1e lijn) en dat de geboden ondersteuning adequaat en kostenefficiënt is.

Wij zetten het huidige beleid op het gebied van de Participatiewet voort. We willen daarbij extra aandacht geven aan de positie van statushouders, mensen met lage loonwaarde en mensen met een zorg of ondersteuningsvraag in combinatie met de Participatiewet.

Het bestaande vangnet (bijzondere bijstand, minimabeleid, ondersteuningsaanbod, integrale schuldhulpverlening) en stimuleren van social return dragen daaraan zo nodig bij.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Subsidiebeleid Welzijn en participatie 2018-2020.
- Beleidsplan sociaal domein 2018-2021.
- Beleidsplan schuldhulpverlening 2019-2022

Wat heeft het gekost?

2.1 WMO, Jeugd en Participatie	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1. WMO; iedereen doet mee!	-81	-81	-109
2. Voor de Jeugd!	-389	-401	-398
3. Participeren en meedoen in de maatschappij	-4.755	-5.053	-5.030
Overig beleidsveld	-1	-23	-21
Totaal Baten	-5.226	-5.558	-5.558
1. WMO; iedereen doet mee!	3.683	4.108	4.277
2. Voor de Jeugd!	3.319	3.501	3.869
3. Participeren en meedoen in de maatschappij	6.064	6.908	6.472
4. Schulddienstverlening	120	157	130
Overig beleidsveld	1.085	1.389	1.320
Totaal Lasten	14.271	16.063	16.068
Eindtotaal	9.045	10.505	10.511

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale lasten rekening 2019 zijn € 5.000,= hoger dan begroting na wijz.. Ondanks dat dit per saldo een klein verschil is, zijn er toch een aantal verschillen. Dit komt door:

- Overschrijding jeugdhulp € 409.000,=. Dit wordt met name veroorzaakt door de kosten bij landelijke aanbieders met een specialistische functie binnen Jeugd en door een toename van de aantallen van met name de duurdere verblijfstrajecten / aanbieders in 2019.
- Overschrijding WMO voorzieningen € 135.000,=. Er is een forse toename van het aantal verstrekte voorzieningen (rolstoelen, vervoer, woningaanpassingen) oftewel een stijging van het aantal verstrekte hulpmiddelen. Deze stijging is waarschijnlijk het gevolg van de invoering van het abonnementstarief eigen bijdrage (maximering van de eigen bijdrage).
- WMO begeleiding € 30.000,= nadeel. De kosten van begeleiding zijn gestegen door stijgende cliëntaantallen. Na een beperkte daling in het 3e kwartaal is er in het 4e kwartaal weer een stijgende lijn te zien.
- WMO huishoudelijke ondersteuning € 27.000,= nadeel. In de loop van 2019 is een stijging van cliëntaantallen van 10% te zien, waarschijnlijk ten gevolge van de invoering van het abonnementstarief eigen bijdrage (maximering van de eigen bijdrage). Dit leidt tot een kostenstijging.

- Voordeel uitvoeringskosten Peelgemeenten SD € 33.000,=. In 2019 voornamelijk minder kosten voor de Functionaris Gegevensbescherming. Deze kosten zijn elders geboekt. Daarnaast een voordeel van € 15.000,= op uitvoeringskosten bij GR Peelgemeenten.
- WMO eigen bijdragen € 27.000,= voordeel. Hogere eigen bijdragen doordat er meer Wmo voorzieningen verstrekt zijn.
- BMS € 39.000,= voordeel. Minder kosten maatschappelijke participatie. Verwachtte kostenstijging als gevolg van de uitbreiding Regeling Meedoen in 2018 (extra bijdrage kinderen en gepensioneerden) lijkt zich gestabiliseerd te hebben en heeft in 2019 niet voor een verdere toename in de kosten geleid.
- Sociaal team Asten € 33.000,= voordeel. Minder kosten voor Gezins- en Jongerencoaches en leefbaarheid dan begroot. Vanaf 2020 zijn de gezins- en jongerencoaches in dienst van GR Peelgemeenten.
- Restant kredieten op 31-12-2019 met een saldo van € 419.000,=, met name voor Basisvoorziening Asten-Someren en Verhoogde asielinstroom. Dit is een voordeel op dit beleidsveld, maar geen voordeel voor de jaarrekening 2019, dekking loopt via reserves (programma 4).
- Het restant verschil op dit beleidsveld van € 46.000,= (voordeel) wordt met name veroorzaakt door lokale jeugdhulp en (incidentele) voordelen op subsidies.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Lokale voorzieningen

Lokale voorzieningen worden ook wel aangeduid met 0^e lijn, welzijnsvoorzieningen, voorliggende voorzieningen of voorzieningen uit het sociaal netwerk. Wij bedoelen hiermee alle voorzieningen, die zonder indicatie kunnen worden gebruikt door onze inwoners. Te denken valt aan dagbesteding in Hart van Heuze, activiteiten van Blij(f) Actief in Ommel, activiteiten vanuit de seniorenvereniging/KBO, maar ook bepaalde activiteiten voor statushouders en burgerschuldhulpverlening. Vrijwilligerswerk en mantelzorg wordt toegelicht bij beleidsveld 2.3.

2.1.1 WMO; Iedereen doet mee!

1. Convenant sociaal netwerk Asten 2019-2021

Het convenant is in februari 2019 naar alle netwerkpartners gestuurd. Inmiddels is het convenant, op een enkeling na, door de partners ondertekend.

2. Aanpak personen met verward gedrag

De training over omgaan met GGZ-problematiek, voor medewerkers van het Sociaal Team Asten, is in het najaar van 2019 gegeven. De voorbereidingen (door Peel + Helmond) voor de invoering van de Wet Verplichte GGZ vanaf 1 januari 2020, werden tijdig afgerond.

3. Abonnementstarief

Sinds 1 januari 2019 geldt het abonnementstarief Wmo. En per 1-1-2020 heeft de wet zijn definitieve vorm: één vast maandtarief voor alle Wmo-voorzieningen, zowel voor de maatwerkvoorzieningen als de algemene voorzieningen. De maximale eigen bijdrage Wmo is dan voor iedereen 19 euro per maand per huishouden. De invoering hiervan in 2019 heeft een grote impact gehad, op beleid en uitvoering. Met name de aanvragen om huishoudelijke ondersteuning bij het Sociaal team Asten zijn in 2019 toegenomen en de verwachting is dat dit nog doorzet in 2020. Dit is conform het landelijk beeld over het effect van het abonnementstarief.

4. Slimme mobiliteit

De voorbereidingen voor de aanbesteding Taxibus zijn op regionaal niveau uitgevoerd.

5. Huiselijk geweld en kindermishandeling

Professionele organisaties worden er nog steeds door gemeente Asten op gewezen dat zij verplicht zijn hun personeel te scholen in de verbeterde meldcode. Voor vrijwilligersorganisaties is er voor de zomer een bijeenkomst georganiseerd over het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling'. De gemeente Asten had hierin de regierol. In augustus 2019 zijn medewerkers van verschillende afdelingen van de gemeente Asten (de Schop, Inwonerplein, medewerkers Toezicht en Handhaving) geschoold als het gaat om het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling. In het najaar is een bijeenkomst over het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling georganiseerd voor vrijwilligersorganisaties. Dit is een van de actiepunten voortgekomen uit de ontwikkeltafel van januari 2019.

2.1.2 Voor de Jeugd!

1. Invloed uitoefenen op de zorgtoewijzingen

De samenwerking met de huisartsen verloopt steeds beter. Zij weten het Sociaal Team Asten steeds beter te vinden en verwijzen dan ook vaker door naar het Sociaal Team Asten. Dit is ook duidelijk te zien in de BI tool. Het Sociaal Team Asten is gestart met Zorgdomein dit zorgt er ook voor de huisartsen gemakkelijker naar het Sociaal Team Asten kunnen verwijzen.

2. Pilot tussen huisartsen en gemeente

De samenwerking met de huisartsen is erg belangrijk. Het contact met de huisartsen is op dit moment prima. Er is regelmatig overleg. Dit heeft blijvend aandacht nodig. Eind 2018 is gestart met een pilot waarbij er gekeken wordt naar de verwijzingen van de huisartsen, die via de zorgaanbieder binnenkomen bij de gemeente. Deze pilot loopt door in 2019. Afstemming met de Peelgemeenten, zorgaanbieders, huisartsen en gezins- en jongerencoaches is allemaal onderdeel van deze pilot. Sociaal Team Asten is gestart met Zorgdomein, dit is een systeem waardoor huisartsen rechtstreeks kunnen verwijzen naar Sociaal Team Asten. De samenwerking met de huisartsen blijft een belangrijk aandachtspunt. Wordt vervolgd in 2020.

3. Onderzoek implementatie POH (praktijkondersteuner) Jeugd

In 2018 waren huisartsen in Asten nog niet enthousiast over een POH jeugd. Inmiddels staan ze er meer open voor. Er zal in samenwerking met de huisartsen onderzocht worden of er een POH Jeugd in Asten kan komen. Er is een aantal keren gesproken met de huisartsen en ook een externe partij over de POH Jeugd. In september 2019 hebben wederom gesprekken plaats gevonden. Maar we zijn afhankelijk van of de huisartsen mee willen doen, dit is nog niet het geval. Er is in december 2019 met de huisartsen afgesproken dat er een nieuw voorstel uitgewerkt gaat worden met betrekking tot POH Jeugd in Asten.

4. Nieuwe financieringssystematiek onderwijsachterstandenbeleid

Bij nader inzien hoeft hier niets mee te gebeuren. Het Rijk heeft een nieuwe financieringssystematiek ingevoerd en op basis daarvan ontvangt de gemeente een jaarlijkse uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid. De gemeente hoeft deze systematiek niet in haar eigen gemeente te implementeren.

5. Subsidiëring peuteropvang staatssteunproof maken

Dit onderwerp is uitgewerkt in de notitie 'Subsidiëring regulier peuterwerk en voorschoolse educatie gemeente Asten'. Deze notitie is op 2 april '19 door het college vastgesteld en op 6 mei '19 ter kennisname gebracht van de commissie burgers. Het college heeft op 17 oktober 2019 de nadere regel subsidiëring regulier peuterwerk en VVE 2019 vastgesteld. De subsidiëring van de peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie is staatssteunproof.

6. Integrale en inclusieve opvang en onderwijs voor alle kinderen van 0-12 jaar

Dit onderwerp wordt uitgewerkt in de nieuwe LEA.

7. Vroegsignalering en vroegtijdige inzet van ondersteuning

Het plan van aanpak 'Ondersteuning voorschool en overgang naar primair onderwijs' is klaar. Met de externe partners zijn werkafspraken gemaakt.

8. Afspraken maken voor een sluitend netwerk

Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met het gedwongen kader en Veilig Thuis over de afstemming met het Sociaal Team Asten. Contactpersonen zijn bekend en de coördinator van het Sociaal Team Asten heeft korte lijnen met de betreffende contactpersonen. Veilig Thuis is aanwezig geweest bij de ontwikkeltafel in 2019 van het Sociaal Netwerk Asten. Tijdens deze ontwikkeltafel is gesproken over de samenwerking. Ook de samenwerking met het gedwongen kader wordt gevolgd en waar nodig verder aangescherpt.

9. Monitoren jongeren met vrijstelling leerplicht en voortijdig schoolverlaten

2 x per jaar wordt een overzicht gemaakt m.b.t. jongeren met een vrijstelling leerplicht en voortijdig schoolverlaten.

10. Opstellen lokaal educatieve agenda 2019-2022.

In 2019 is een begin gemaakt met een het opstellen van de LEA 2019-2022, maar door wisselingen van organisaties in de stuurgroep LEA is de nieuwe LEA niet afgerond en vastgesteld. De nieuwe partners krijgen ook nog de gelegenheid om te reageren op het concept. In het tweede kwartaal '20 wordt de LEA definitief vastgesteld.

11. Implementatie werkagenda verantwoorde jeugdhulp

In samenwerking met de Peelgemeenten is er een werkagenda verantwoorde jeugdhulp opgesteld. Op deze werkagenda staan beheersmaatregelen. Deze zijn nodig voor het realiseren van een duurzaam stelsel voor passende jeugdhulp voor onze inwoners. En dat in een context van korte lijnen, dicht bij de burger, zo integraal mogelijk én financieel verantwoord.

12. Doorgaande lijn jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar

Na een jarenlange discussie is in 2019 een consensus gekomen over de doorgaande lijn in de jeugdgezondheidszorg. Binnen de GGD Brabant Zuidoost hebben in 2019 alle 21 gemeenten ingestemd met het inbesteden van de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar bij de GGD BZO. Zorgboog, Zuidzorg en GGD BZO gaan in 2020 uitvoering geven aan het proces van de overdracht. De invoering voor de inbesteding bij de GGD BZO is vastgesteld op 1 januari 2021.

13. Inkoop jeugdhulp

Regionale samenwerking inkoop jeugdhulp In 2019 is gewerkt aan het ontwikkelen van de inkoopstrategie jeugdhulp met 10 gemeenten: Helmond, Dommelvallei+ en Peelgemeenten. Een aantal producten uit de Product Diensten Catalogus (PDC) is doorontwikkeld (behandeling en begeleiding) en daarnaast is de voorbereiding gestart voor nieuwe contracten op hoogcomplexere zorg en wonen. Dit zijn twee segmenten uit de nieuwe inkoopstrategie. B-variantafspraken In 2019 zijn opnieuw verlengingsafspraken gemaakt voor 2020 met de zorgaanbieders die vallen onder de zogenaamde B-variant (afwijkende financieringsafspraken). Ook hebben we met de regio overeenstemming bereikt om de bandbreedtes van de Peelgemeenten samen te kunnen voegen, waardoor het financiële risico in de jaarafsluiting voor 2019 fors ingeperkt is. Voor de afrekening over 2020 maken we hier aan de voorkant verbeterde afspraken over. Het voorstel hiervoor volgt in het eerste kwartaal 2020. 21 voor de jeugd Op schaal van 21 gemeenten wordt samengewerkt op de wettelijke taken: JeugdzorgPlus, Jeugdbescherming & Jeugdreclassering, Veilig Thuis, Spoedeisende Zorg. Voor JeugdzorgPlus is de voorbereiding gestart voor nieuwe contracten. Voor Jeugdbescherming & Jeugdreclassering is een aanbesteding gehouden. Peelgemeenten heeft hierin inhoudelijke inbreng geleverd. Peelgemeenten neemt deel in het regiolab (pilotregio) van het landelijk programma Scheiden zonder Schade. Bestuurlijk is Asten hiervan de kartrekker.

2.1.3 Participeren en meedoen in de maatschappij

1. Ontwikkelen van lokale projecten gericht op integratie en participatie van statushouders

Deze activiteit gebeurt in nauwe samenwerking met Senzer en Onis vanuit project Stip aan de horizon. Met het ROC heeft Senzer afspraken gemaakt over de inzet van duale trajecten in de vorm van werkarrangementen. Hierin volgen inburgeraars een gecombineerd traject bestaande uit werk en inburgering. De arrangementen verlopen succesvol. De doorontwikkeling van deze arrangementen wordt in 2020 voortgezet. Specifiek voor Asten (en Someren) is Senzer in samenwerking met Onis in april 2019 een project in de groenvoorziening gestart. Dit project is nog lopende. Resultaten zijn nog niet bekend.

2. Optimaliseren gebiedsgericht werken Senzer

Senzer participeert volwaardig in het Sociaal Team Asten en draagt daarmee bij aan een integrale aanpak. Expertise Senzer is het toeleiden van mensen naar werk. Er wordt doorlopend gewerkt aan het verbeteren en intensiveren van de samenwerking met alle ketenpartners.

3. Dagingvulling uitkeringsgerechtigden zonder arbeidsvermogen

Overdracht doelgroep 0-30% arbeidsvermogen naar partners Sociaal Domein is nog niet gerealiseerd. De gemeenten zouden hiertoe aan zet zijn. Het huidige bestuur van Senzer heeft hierover een andere mening die beter aansluit bij het standpunt van de gemeenten. Uitgangspunt is dat de inzet ten aanzien van deze groep een samenwerking is tussen de lokale (WMO-) partijen en Senzer. Dit vraagt om een gezamenlijke visie en verdere gezamenlijke uitwerking. De ervaringen die op dit moment worden opgedaan in het landelijke project waaraan Senzer en de gemeente Helmond deelnemen worden hierbij meegenomen. Senzer neemt hiertoe het voortouw in de eerste helft van 2020. Daar waar kansen liggen, worden individuele dossiers in afwachting van nadere afspraken al opgepakt. Eén van de partners hierin is Museum Klok & Peel. Zij zetten voor diverse werkzaamheden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in en leveren (arbeidsmatige)dagbesteding voor mensen die als gevolg van hun beperkingen niet bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen.

4. Actieplan aanpakken van laaggeletterdheid

Actieplan Laaggeletterdheid 2019 moet nog worden geëvalueerd. Deze staat voor het eerste kwartaal van 2020 gepland. In 2019 hebben we sterk ingestoken op het vergroten van de bekendheid over laaggeletterdheid en de mogelijkheden om hier iets aan te doen. Daarnaast is gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking tussen betrokken partners binnen het Taalpunt, te weten de bibliotheek, Onis Welzijn en het ROC. Stichting lezen en schrijven heeft ons hierbij ondersteund. De samenwerking blijft een aandachtspunt. De aanpak van laaggeletterdheid is verder een doorlopend proces. Een actieplan voor 2020 moet nog worden opgesteld. Daarnaast hebben we samen met de lokale partners invulling gegeven aan de week van de alfabetisering. Ook basisscholen hebben we hierbij betrokken. Het motto was 'Taal is handig, taal is leuk'.

5. Communicatie naar burgers verbeteren

Activiteit heeft doorlopende aandacht en wordt samen met afdeling communicatie opgepakt.

6. Mogelijkheden onderzoeken om tot uitbreiding van garantiebanen binnen de eigen gemeentelijke organisatie te komen

Onderzoek naar mogelijkheid om schoonmaakwerkzaamheden door mensen uit de doelgroep te laten uitvoeren is in het eerste kwartaal van 2019 afgerond. Contract met extern schoonmaakbedrijf is per 1 juli 2019 opgezegd. Op dit moment worden twee formatieplaatsen van ieder 20 uur op detachingsbasis door mensen uit de doelgroep ingevuld.

7. Harmoniseren en dereguleren beleid bijzondere bijstand.

Is doorlopend proces. De planning is om in het derde kwartaal van 2020 een pakket aan nieuwe (geharmoniseerde) beleidsregels voor te leggen aan de individuele colleges.

8. Collectief inkopen CAV 2019 e.v.

Is geregeld voor de komende vijf jaar. Omdat CZ haar collectiviteitskorting op de basisverzekering heeft geschrapt zal 2020 worden benut om nieuwe onderhandelingen op te starten.

9. Regeling Meedoen

In het kader van de bezuinigingen heeft de gemeenteraad besloten om de financiële bijdrage in het kader van de Regeling Meedoen te schrappen voor volwassenen.

2.1.4 Schuldhulpverlening

1. Stichting Burgerschuldhulp ondersteunen

Het subsidiebedrag voor de opstart is overgemaakt. Nadat de Stichting officieel is opgericht en aan alle verplichtingen heeft voldaan is het eerste deel van het werkkapitaal (€ 25.000) overgemaakt. De eerste cliënten hebben zich aangemeld. Verantwoording over 2018 is ingediend en akkoord.

2. Uitbreiden instrumenten voor lokale financiële dienstverlening

Budgetbeheer is inmiddels lokaal mogelijk gemaakt. Hiermee is ook al gestart. Een van de problemen waar schuldhulpverlening tegenaan loopt is het tekort aan fte. Hiervoor is een verzoek ingediend. Uitbreiding 14 uren voor schuldhulpverlening van de gemeente Asten is goedgekeurd in de begroting 2020. Structurele toekenning.

3. Inrichten vangnet ZZP-ers met schulden.

Bij Senzer is een meldpunt ingericht waar zzp-ers terecht kunnen. Hier zit specialisme wat nodig is bij afhandeling van schulden bij bedrijven. Is gerealiseerd.

4. Vroegsignalering volgens de 'vroeg eropaf' methode.

Vroegsignalering volgens de genoemde methode is op dit moment nog een brug te ver. Wel gaan we inzetten op het delen van signalen voor zover dit binnen de AVG mogelijk is. Dit is een lastig proces maar daar willen we wel stappen in gaan maken. Wordt ingezet volgens de lijn van het vastgestelde beleid schuldhulpverlening en de wettelijke verplichting die van kracht wordt vanaf 1 januari 2021.

5. Integrale dienstverlening gericht op preventie armoede en schulden

De schuldhulpverlening in Asten functioneert steeds beter. Dit is ook hard nodig want het aantal cliënten groeit nog steeds ieder jaar. Er is een goede samenwerking met de backoffice van GR Peelgemeenten. Dossiers worden 'warm' overgedragen. Er is regelmatig overleg en ook de lokale schuldhulpverleners van alle peelmunicipaliteiten hebben regelmatig een bijeenkomst waar tips & tricks worden gedeeld. De raad heeft ingestemd met de nieuwe beleidsnotitie 2019-2022. Binnen de peelmunicipaliteiten is een werkgroep opgericht om de wetwijzigingen samen vorm te geven en het proces rondom schuldhulpverlening te optimaliseren.

2.1.5 Overig --> Uitvoering: Sociaal Team Asten en regionale samenwerkingen

1. Uitvoeringsprogramma sociaal domein 2019

Het uitvoeringsprogramma sociaal domein 2019 is gereed en voor wensen en bedenkingen voorgelegd in de commissie van 25 maart 2019. Wensen en bedenkingen hebben niet geleid tot aanpassing van het uitvoeringsprogramma sociaal domein 2019.

2. Versterken van het lokaal gebiedsteam 'Sociaal Team Asten'

Continue proces. Er is tijdelijke ophoging gekomen voor formatie Gezins- en Jongerencoaches. Werkprocessen zijn aangepast en geïmplementeerd. Wekelijks Kernteam, om de week casuïstiekoverleg met een integrale afvaardiging van het Sociaal Team Asten. Communicatie naar de inwoners is verbeterd. Meer verbinding medewerkers onderling. Implementatie ZorgNed. Nu doorontwikkeling.

3. Evaluatie Peelmunicipaliteiten

De colleges van de 5 gemeenten, het bestuur van de GR Peelmunicipaliteiten hebben het evaluatierapport besproken en algemene conclusie is dat de GR Peelmunicipaliteiten na twee jaar goed presteert. Naast kritische noten biedt het rapport ook handreikingen die de Peelsamenwerking kunnen verstevigen. Er zijn enkele veranderingen doorgevoerd qua governance.

2.2 Goed wonen, leven en recreëren

Wat wilden we bereiken?

We willen een aantrekkelijke woon-, leef- en re creëer gemeente zijn. Daarom voeren we een actief woon- en recreatiebeleid. Ons beleid is flexibel en gericht op de (lokale) woon- en recreatiebehoefte. We zetten de opgave 'Vitale Kernen', zoals aangegeven in de Toekomstagenda Asten 2030, concreet om in een programma. In het programma brengen we de prioritering aan.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030.
- Centrumvisie.

Wat heeft het gekost?

2.2 Goed wonen, leven en recreëren	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
Overig beleidsveld	-707	-1.010	-723
Totaal Baten	-707	-1.010	-723
2. Lokaal gezondheidsbeleid	403	426	427
Overig beleidsveld	2.364	2.850	2.445
Totaal Lasten	2.767	3.276	2.872
Eindtotaal	2.060	2.266	2.149

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale lasten rekening 2019 € 117.000,= lager dan begroting na wijz.. Dit komt door:

- Incidenteel voordeel van € 20.000,= door afboeken integratieheffing MFA Ommel.
- Exploitatie nieuwe gemeenschapshuis is in 2019 al vertaald in gemeentebegroting. In 2019 echter nog niets gerealiseerd, dus dit geeft verschil aan zowel de lasten- als de batenkant. Per saldo is deze wijziging budgettair neutraal, op dit beleidsveld is er een voordeel van € 14.000,= voor 2019.
- Restant kredieten op 31-12-2019 (saldo € 66.000,=), zoals voor stimulering burgerparticipatie en -initiatieven en subsidie renovatie gebouw Klimop. Geen voordeel voor jaarrekening 2019, dekking loopt via reserves (programma 4).
- Voordeel bij de Schop (incl. gymzaal), € 7.000,=, o.a. door ontvangen SPUK-bijdrage.
- Voordeel (incidenteel) van € 9.000,= op subsidies.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

2.2.1 Vitale kernen

1. Programma opstellen voor Vitale Kernen

Op 26 februari 2019 heeft de gemeenteraad de programmaopdracht voor het programma Vitale Kernen vastgesteld. Hiermee is het startsein gegeven voor de verdere uitvoering van dit programma. In april is een brede publiekscampagne van start gegaan om meer bekendheid te geven aan de programma's en de toekomstvisie van Asten. Binnen het programma Vitale Kernen lopen inmiddels een groot aantal projecten die een bijdrage zullen leveren aan de doelstellingen van het programma.

2. Faciliteren van initiatieven en hulpvragen

Het faciliteren en stimuleren van burgerinitiatieven is een continue proces. Deze initiatieven zullen bij afronding worden gemeld. Ook is er een filmpje in voorbereiding dat inwoners wegwijs maakt over de mogelijkheid om burgerinitiatieven in te dienen.

3. Burgerinitiatief Processiepark Ommel

Dit betreft een burgerinitiatief, waarbij de restauratie van het processiepark is onderzocht. Er is opdracht gegeven voor het opstellen van een Masterplan. Dit Masterplan is inmiddels gereed. Het totale project is in te delen in een viertal

deelprojecten: processiepark, kerkplein en entree, buitenkerk en serre en vredespark. Men heeft inmiddels per deelproject de kosten in beeld gebracht. Daarmee heeft men ook meteen de totale kosten van het project in beeld. Aan de hand daarvan kan men fondsen aanschrijven en subsidies gaan werven. In juni is het plan gepresenteerd aan de gemeenteraad. Het plan werd goed ontvangen. T.z.t. zal aan de gemeente een financiële bijdrage worden gevraagd. De hoogte van het bedrag zal afhankelijk zijn van wat men zelf al weet op te halen. De vergunningaanvraag voor het restaureren van de staties en het kappen van de bomen is akkoord bevonden en verleend. De vergunning is inmiddels onherroepelijk.

4. Burgerinitiatief Zorghuis Heusden

Er ligt een burgerinitiatief voor het oprichten van een zorgcomplex dat voorziet in 21 appartementen. Er is een investeerder gevonden, waardoor het project mogelijk kan worden gemaakt. Een principeverzoek is ingediend en hierop heeft het college in principe mee ingestemd. De vergunningsaanvraag wordt op dit moment voorbereid.

5. Burgerinitiatief Herinrichting Vorstermansplein

In februari 2019 heeft de werkgroep Vorstermansplein haar plannen gepresenteerd aan de gemeenteraad. De raad heeft daarop het college opdracht gegeven te komen tot een procesvoorstel waarin wordt beschreven hoe de plannen uitgevoerd kunnen worden, in welke mate de initiatiefnemers kunnen voorzien in zelfredzaamheid en in een significante eigen financiële bijdrage en welke financiële bijdrage gevraagd wordt van de gemeente. Echter vanwege de bezuinigingen is een pas op de plaats gemaakt in overleg met de initiatiefnemers. Bij de scenario-ontwikkeling is het initiatief als PM opgenomen in de Begroting 2020.

6. Burgerinitiatief Leefbaarheid Ommel

In kwartaal 4 is een gesprek geweest met vertegenwoordigers van Gedeputeerde Staten over het burgerinitiatief. Dit gesprek zal in januari 2020 worden voortgezet.

7. Gemeenschapshuis Asten

Zie voor uitwerking van deze activiteit doelstelling 2.5.1 Gemeenschapshuis Asten.

8. Lokaal Sportakkoord

In 2019 heeft de gemeente Asten een sportformateur aangesteld die een lokaal sportakkoord heeft opgesteld in samenwerking met de welzijnsorganisaties, scholen, sportverenigingen en de GGD BZO. Dit sportakkoord past in de lijn van de vitale democratie en het gezondheidsbeleid van de gemeente Asten waarin sport en beweging als een rode draad doorheen lopen. Het sportakkoord is nog niet ondertekend.

9. Burgemeester Ploegmakerspark

Project is uitgesteld naar 2025.

2.2.2 Lokaal Gezondheidsbeleid

1. Dementie vriendelijke gemeente

Momenteel worden in samenwerking met 'Zet' gewerkt aan een "dementievriendelijk Asten". Hierbij is de impactmonitor ingezet om bij inwoners te peilen waar behoefte aan is en waar op moet worden ingezet.

2. Alcohol en drugs preventie

Op 27 maart 2019 was er op initiatief van de gemeenteraad de Themabijeenkomst "Alcohol en Jeugd" in het gemeentehuis. Mede op basis van deze bijeenkomst en een enquête ingevuld door 250 inwoners, is het visiedocument "Integraal alcoholbeleid 2019 gemeente Asten" door de gemeenteraad vastgesteld. In de loop van 2020 wordt een preventie- en handhavingsplan opgesteld. Er is een succesvolle voorlichtingsavond geweest op de Brigantijn in het tweede kwartaal van 2019. Het college heeft ingestemd om met 38 gemeenten deel te nemen aan het project "drugs, wat doet dat met jou".

2.3 Vrijwilligerswerk en mantelzorg

Wat wilden we bereiken?

We willen specifiek aandacht geven aan vrijwilligerswerk en mantelzorg. We ondersteunen vrijwilligersinitiatieven die van meerwaarde zijn en duurdere professionele zorg gedeeltelijk kunnen vervangen, zoals het huiskamerproject in Ommel en het dagbestedingsproject in Heusden.

Op het gebied van mantelzorg ondersteunen we mantelzorgers, jong en oud, met onder meer een passend aanbod van respijtzorg, het behoud van het mantelzorgcompliment, voldoende (professionele) ondersteuning voor mantelzorgers. Als werkgever geven we het goede voorbeeld in de vorm van mantelzorgvriendelijke arbeidsvoorwaarden.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

n.v.t.

Wat heeft het gekost?

2.3 Vrijwilligerswerk en mantelzorg	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1. Ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers	53	53	53
Totaal Lasten	53	53	53
Eindtotaal	53	53	53

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

N.v.t.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

2.3.1 Ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers

1. Faciliteren Dag van de Mantelzorg

Besproken in werkgroep mantelzorg. De organisatie is door een aantal vrijwilligers opgepakt. Ondersteuning vanuit gemeente Asten werd waar nodig geboden.

2. Steunpunt Mantelzorg

Er zijn korte lijnen met de medewerkers van het steunpunt mantelzorg. Het mantelsteunpunt is gestopt en de taken worden overgedragen naar het sociaal team Asten en we zijn in overleg met andere partners om hierin taken op te pakken. Daar waar nodig is door de gemeente Asten ondersteuning geboden.

3. Mantelzorgcompliment

Vanaf mei 2019 zijn de aanvraagformulieren mantelzorgcompliment verspreid en aanvragen konden worden ingediend t/m 1 december 2019. In december zijn de mantelzorgcomplimenten uitbetaald.

4. Vrijwilligerscentrale

Er zijn korte lijnen met de vrijwilligerscentrale, die is ondergebracht bij ONIS. Daar waar nodig is ondersteuning geboden door gemeente Asten. De vrijwilligerscentrale heeft zich ook in 2019 gericht op: de vraagbaakfunctie voor vrijwilligerswerk, uitgifte van een nieuwsbrief, bemiddeling/vacaturebank voor vrijwilligerswerk, maatschappelijke stage, verenigingsondersteuning en ondersteuning bij projecten. De projectmatige uitvoering was in 2019 bij de landelijke campagne van het Oranjefonds rondom NLdoet, deze is meer lokaal uitgezet waarbij de nadruk lag op de werving van nieuwe vrijwilligers. Ook het Repaircafé werd weer druk bezocht. In Asten werd meegewerkt aan de projectopzet van Zorg voor Later. Dit project gaat in 2020 starten en richt zich op ouderen van 70 jaar en ouder. In het jaarverslag van Onis wordt uitgebreider verslag gedaan van de activiteiten in 2019.

2.4 Onderwijs

Wat wilden we bereiken?

Naast een gezonde financiële situatie voor scholen, willen we goede onderwijshuisvesting; ook voor de toekomst. We voeren het strategisch huisvestingsprogramma (SHP) Onderwijs verder uit; waarbij we rekening houden voor behoud van spreiding van onderwijsvoorzieningen en keuze voor kind/ ouders.

Als het gaat om de verkeerssituatie rondom (nieuwe) scholen, dan worden ouders en omwonenden hier nadrukkelijk in betrokken.

De gemeente Asten staat achter een verbinding van jeugdbeleid en onderwijs. Afstemming van beleid tussen de schoolbesturen, voorschoolse voorzieningen en gemeente is van belang. Uitgangspunt is een verbreding tot basisvoorziening (0 of 2,5 - 12 jaar, met een zachte overgang naar VO)

Tevens houden we rekening met de verhouding openbaar en bijzonder onderwijs.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Ambtsinstructie Leerplicht 2016.
- Voor- en vroegschoolse educatie Beleidskader 2018-2021.
- Strategisch Huisvestingsplan Primair Onderwijs te Asten 2017.

Wat heeft het gekost?

2.4 Onderwijs	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1. Voorziening Primair Onderwijs	-64	-64	-64
Overig beleidsveld	-187	-218	-157
Totaal Baten	-251	-282	-221
1. Voorziening Primair Onderwijs	852	852	843
Overig beleidsveld	835	926	833
Totaal Lasten	1.687	1.778	1.676
Eindtotaal	1.436	1.496	1.455

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale lasten rekening 2019 € 42.000,= lager dan begroting na wijz.. Dit komt door:

- lagere lasten peuterspeelzaal Pinkeltje, € 56.500,= voordeel. Dit komt enerzijds door wijziging subsidieverlening o.b.v. geld volgt kind. Hierdoor minder subsidie uitbetaald o.a. omdat het totaal aantal kinderen dat gebruik maakt van de voorzieningen is afgenomen. Daarnaast overname Pinkeltje door Korein/Norlandia waardoor subsidie eerder is stopgezet.
- Hogere lasten leerlingenvervoer, nadeel: € 51.000,=. Nadeel door toename van kinderen die gebruik maken van leerlingenvervoer, stijging aantal dure ritten en meer aanvragen vervoer voorgezet regulier onderwijs (hoogbegaafde kinderen).
- Lagere lasten onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Voordeel: € 22.000,=.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

2.4.1 Voorziening Primair Onderwijs

1. Opstellen Huisvestingsplan Loverbosch

De gemeente Asten heeft op 12 november 2019 de beschikking verzonden naar Stichting PlatOO. De aanvraag voor vervangende nieuwbouw van OBS 't Toverkruid is afgewezen, de bouwtechnische noodzaak is niet aangetoond en de aanvraag is niet in lijn met het SHP. Stichting PlatOO heeft proforma bezwaar gemaakt tegen dit besluit.

2. Opstellen Huisvestingsplan Beatrixlaan

De gemeente Asten heeft op 12 november 2019 de beschikking verzonden naar Stichting Prodas. De aanvraag voor vervangende nieuwbouw is toegewezen, de aanvraag is in lijn met het SHP. Derden hebben pro-forma bezwaar gemaakt tegen dit besluit.

2.4.2 Voorziening Voortgezet Onderwijs

1. Renovatie en vernieuwing Varendonck-College

De omgevingsvergunning voor het verbouwen van de school is verleend. De aannemer gaat de werkzaamheden gefaseerd uitvoeren. De aannemer is onlangs gestart met de 1e fase.

2.5 Gemeenschapshuis Asten

Wat wilden we bereiken?

We zorgen voor het realiseren van één centraal gelegen gemeenschapshuis in de kern Asten conform de vastgestelde bestuursopdracht. Het raadsvoorstel is op 16 april 2019 door alle raadsleden vastgesteld.

Vanaf april 2019 zijn we gestart met het beantwoorden van de volgende centrale vraag: Hoe realiseren we, onder regie van de gemeente en in samenwerking met de stichtingsbesturen, verenigingen en andere belanghebbenden, één nieuw/vernieuwd centraal gelegen gemeenschapshuis in de kern Asten, dat voldoende draagvlak onder de beoogde gebruikers kent, betaalbaar is (een beheersbare begroting heeft zowel bij realisatie, als bij toekomstig beheer en exploitatie) en waarbij sprake is van huurprijzen die in lijn liggen met de prijzen bij de gemeenschapshuizen in Heusden en Ommel.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

Raadsbesluit locatie- en scenariokeuze Klepel Wenselijk (raad april 2019).

Wat heeft het gekost?

2.5 Gemeenschapshuis Asten	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1. Gemeenschapshuis Asten			
Totaal Baten			
1. Gemeenschapshuis Asten		1.017	70
Totaal Lasten		1.017	70
Eindtotaal		1.017	70

Financiële toelichting

Voor de realisatie van het nieuwe gemeenschapshuis zijn een aantal kredieten beschikbaar. Hiervan is in 2019 een bedrag van 70.000 euro besteed aan met name inhuur projectleider, start architect en advies inzake bouwkosten.

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Financiële tabel geeft de financiële stand van zaken weer van 2 voorbereidingskredieten en de bijdrage van de gemeente in het nieuwe gemeenschapshuis.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

2.5.1 Gemeenschapshuis Asten

1. Het komen tot een verantwoorde locatiekeuze gemeenschapshuis

Het voorstel voor de locatiekeuze Klepel Wenselijk is op 16 april 2019 door de raad besloten. Inmiddels zijn de (voorbereidende) werkzaamheden om te komen tot realisering van een nieuw gemeenschapshuis op de locatie De Klepel opgestart middels diverse werkgroepen en is er contact met de verenigingen over tijdelijke huisvesting en de huidige stichting Gemeenschapshuis Asten over hun liquidatie.

2. Het verder afronden van de voorbereidingsfase t/m de aanbesteding

De raad heeft op 16 april 2019 ingestemd met het voorliggende raadsvoorstel om locatie Klepel / scenario Wenselijk te kiezen als te realiseren scenario. Bij het raadsvoorstel zijn tevens de bandbreedtes en randvoorwaarden afgesproken waarbinnen het college de realisatie kan vormgeven. Hierbij worden - net als in het voortraject tot 16 april 2019 is gebeurd - de belanghebbenden uitgebreid betrokken. Het project gaat in volle vaart door. De werkgroep Visie is in een eindfase gekomen en zal in maart/april 2020 het eerste fase-document opleveren aan college en raad. De interne werkgroep heeft o.a. de opzet van de governance in de nieuwe situatie uitgewerkt en de aankoop van de activa (Klepel, Bibliotheek, Wocom gebouw). De werkgroep tijdelijke huisvesting faciliteert alle gebruikers van de Klepel voor vervangende huisvesting in de tijdelijke situatie (sloop Klepel september/oktober 2020 tot vernieuwde Klepel gereed eind 2021). Het project is omvangrijk. Zie tevens de eerste halfjaarlijkse rapportage die is voorgelegd aan commissie en raad van 3 maart 2020. Vanwege de invloed van de Corona maatregelen op de voortgang van het project gemeenschapshuis is de planning een aantal maanden bijgesteld. Einde bouw is herpland naar april 2022.

3. Ruimtelijk domein

Visie?

We staan voor de opgave de agrarische sector te verduurzamen en meer in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van onze inwoners.

We willen levendige dorpscentra, die uitnodigend zijn voor inwoners en bezoekers.

En we willen de gevolgen van de klimaatverandering opvangen en zien dit als kans voor toekomstbestendige economische ontwikkeling.

Portefeuillehouder?

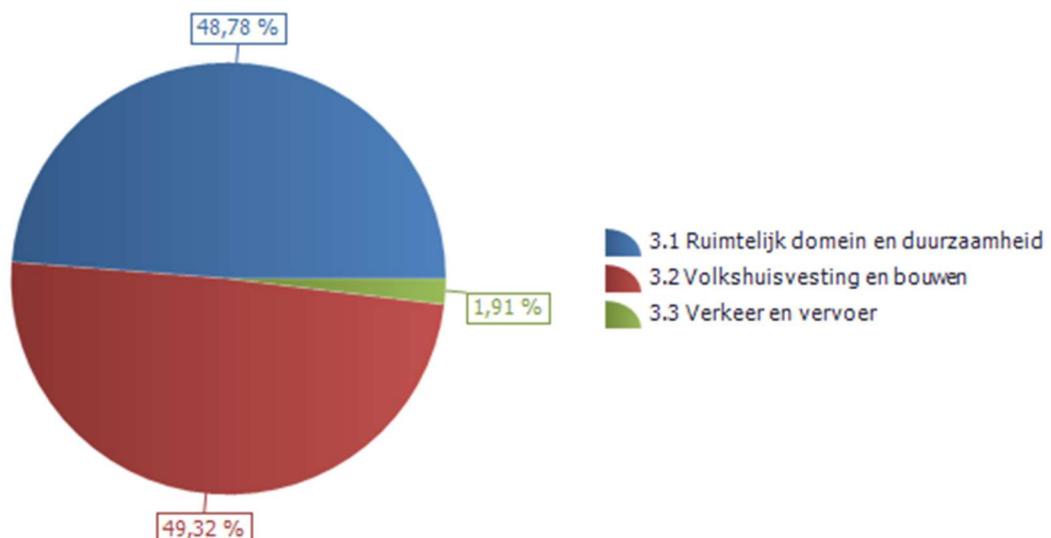
Wethouder J. Bankers

(exclusief Volkshuisvesting en bouwen, woningbouw naar behoefte en huisvesting arbeidsmigranten: wethouder H. van Moorsel)

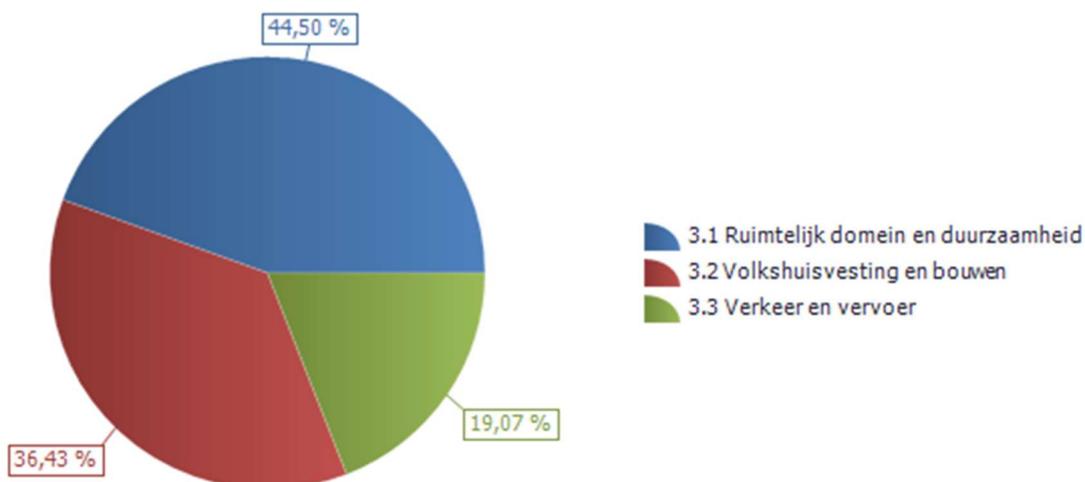
Financieel overzicht programma

Beleidsveld	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid	-2.854	-2.894	-3.375
3.2 Volkshuisvesting en bouwen	-1.096	-1.315	-3.413
3.3 Verkeer en vervoer	-273	-273	-132
Totaal Baten	-4.223	-4.482	-6.920
3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid	4.499	5.784	4.617
3.2 Volkshuisvesting en bouwen	595	1.336	3.779
3.3 Verkeer en vervoer	2.338	2.539	1.978
Totaal Lasten	7.432	9.659	10.374
Eindtotaal	3.209	5.177	3.454

Baten 2019

Lasten 2019

3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid

Wat wilden we bereiken?

De agrarische sector is belangrijk voor Asten. We staan voor de opgave de sector te verduurzamen, meer in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van onze inwoners. We zetten de opgave 'Transformatie Buitengebied' zoals aangegeven in de Toekomstagenda Asten 2030 concreet om in een programma.

We willen levendige dorpscentra met ruimte voor ontmoeting in een gemoedelijke sfeer voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze kernen. We werken aan een centrum dat uitnodigend is voor inwoners en bezoekers. We zetten de opgave 'Centrumontwikkeling' zoals aangegeven in de Toekomstagenda Asten 2030 concreet om in een programma.

We streven naar een gemeente die in staat is de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen. De maatregelen die we moeten nemen zien we nadrukkelijk als kansen voor toekomstbestendige economische ontwikkeling. Terugdringen van wateroverlast, droogtebestrijding en voorkomen van hittestress in samenwerking met inwoners en waterschap. We zetten de opgave 'Klimaatbestendig en energieneutraal Asten' zoals aangegeven in de Toekomstagenda Asten 2030 concreet om in een programma.

In deze programma's zullen we prioriteren omdat de Toekomstagenda is geschreven met een blik tot 2030 en uiteraard niet alles in de komende bestuursperiode van 4 jaren opgepakt kan worden.

We maken een omgevingsvisie op basis van de Toekomstagenda Asten 2030.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Gebiedsvisie en verordening geurhinder en veehouderij
- Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid
- Glastuinbouwvisie 2013
- Groenstructuurplan op ecologische basis
- Landschapsontwikkelingsplan De Peel
- Duurzaamheidsbeleid Asten 2017
- Plan van aanpak Duurzaamheid 2017-2020
- Bomenbeleidsplan module Beschermwaardige bomen
- Nota bomenbeleid Basismodule

- Nota bomenbeleid module Bomenstructuurplan
- Speelruimteplan 2003
- Evaluatie hondenbeleid 2017
- Nota hondenbeleid
- Beleidsregels voor het verbranden van snoeihout

Wat heeft het gekost?

3.1 Ruimtelijk domein en duurzaamheid	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1. Klimaatbestendig Asten	-13	-13	-12
Overig beleidsveld	-2.841	-2.881	-3.364
Totaal Baten	-2.854	-2.894	-3.375
1. Klimaatbestendig Asten	862	862	933
3. Energieneutraal en duurzaam Asten	87	10	
4. Omgevingswet	530	671	105
Overig beleidsveld	3.020	4.241	3.578
Totaal Lasten	4.499	5.784	4.617
Eindtotaal	1.645	2.890	1.241

Financiële toelichting

	Begr. na wijz.	Rekening	Saldo
Kredieten	t/m 2019	t/m 2019	2019
<u>1. Klimaatbestendig Asten</u>			
1. Herinrichting Wilhelminastraat en Heesakkerweg	1.950.000	4.750	1.945.250
4. Groengebied evenemententerrein	25.000	1.438	23.562
5. Waterproblematiek Wolfsberg	100.000	25.158	74.842
<u>3. Energieneutraal en duurzaam Asten</u>			
1. Plan van aanpak duurzaamheid	240.000	63.424	176.576
<u>4. Implementatie nieuwe omgevingswet</u>			
1. Implementatie nieuwe omgevingswet	652.000	189.754	462.246
2. Omgevingsvisie	130.000	26.500	103.500
Totaal	3.097.000	311.024	2.785.976

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale lasten rekening 2019 € 1.649.000,= lager dan begroting na wijz.. Dit komt door:

- Restant kredieten op 31-12-2019 op dit beleidsveld met een totaal saldo van € 1.704.000,=. Er zijn o.a. nog restant kredieten voor duurzaamheid, klimaatmiddelen, plattelandsontwikkeling en nieuwe omgevingswet. Dit is geen voordeel voor de jaarrekening. Restant kredieten worden overgeheveld naar 2020 en dekking vindt plaats via reserves (programma 4).
- Nadeel openbaar groen € 29.000,=. Dit wordt veroorzaakt door de droogte in 2019 waardoor beplanting vervangen moest worden en bomen extra onderhoud nodig hadden. In zijn algemeenheid hebben bomen steeds meer onderhoud nodig.
- Nadeel afval € 79.000,=. Dit komt met name doordat de bijdrage die wij van Nedvang ontvangen voor kunststof een stuk lager was (lagere hoeveelheid en correctie voorgaande jaren) en kostenstijging inzamelen afval.
- Nadeel riolering € 73.000,=. Minder overhead en minder compensabele BTW toegerekend aan riolering.
- Voordeel € 44.000,= bij RO Algemeen, met name Innovatiehuis.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Daar waar nummers ontbreken, zoals bij 3.1.1 Klimaatbestendig Asten nummer 2 en 3, betreft het projecten die pas ná 2019 worden opgestart.

3.1.1 Klimaatbestendig Asten

1. Herinrichting Wilhelminastraat en Heesakkerweg (noordelijke parallelweg)

Het werk is nog niet gestart. Het project is vanuit de bezuinigingsmaatregelen uitgesteld naar 2024.

4. Groengebied evenemententerrein

Het IVN heeft een vlekkenplan opgesteld en gepresenteerd aan de ambtelijke organisatie. Op basis van dit vlekkenplan toetst de gemeente of de plannen haalbaar zijn en voldoen aan de eisen en wensen. Zodra dit het geval is kan het uitgewerkt worden in een schets- en vervolgens definitief ontwerp.

5. Waterproblematiek Wolfsberg (oorsprong B 2017)

Het eerste conceptontwerp is uitgewerkt naar een gedetailleerd plan.

3.1.2 Transitie buitengebied

1. In dialoog met agrariërs, omgeving, politiek een programma opstellen voor transitie van het buitengebied

Het programma is een continue proces en op de site Asten2030 wordt de voortgang bijgehouden.

2. Faciliteren initiatieven en hulpvragen die bijdragen aan transitie buitengebied

Het faciliteren en stimuleren van initiatieven en hulpvragen is een continue proces. In 2019 is het Ondersteuningsloket Buitengebied Asten (OLB) voor agrariërs gestart. Doel: hen helpen een nieuw toekomstperspectief te bepalen. In dit loket participeren Rabobank Peelland Zuid, ZLTO, Provincie Noord-Brabant samen met de gemeente. Gezamenlijk wordt getracht knelpunten waar agrariërs tegen aan lopen te verhelpen.

3.1.3 Energieneutraal en duurzaam Asten

1. In dialoog met betrokkenen het programma Energieneutraal en duurzaam Asten vormgeven.

We zijn in gesprek en maken afspraken met lokale betrokkenen, de Peel gemeenten, de MRE en de provincie over zowel projecten als beleid.

2. Uitvoeren van het plan van aanpak Duurzaamheid 2017-2020

Grootste project is de regionale energiestrategie. andere projecten: zonnepanelenproject groene zone, uitvoering duurzaam inkopen, ondersteunen kleine burgerinitiatieven, aanleg warmtenet, energieloket, etc.

3. Uitvoeren MRE zonnepanelenproject

Het aantal deelnemers loopt achter op de planning. Omdat er wel vraag blijft en de klanttevredenheid hoog is wordt de looptijd van het project verlengd (het budget blijft gelijk).

4. Opstellen beleidsplan verlichting in openbare ruimte

Het beleidsplan openbare verlichting 2020-2025 is vastgesteld door de Raad op 10 december 2019. Duurzaamheid, technologische ontwikkelingen en veiligheid staan hierin centraal.

5. Opstellen plan voor stimulering besparing en opwekking duurzame energie

Dit plan is verplicht onderdeel van de regionale energie strategie.

6. Uitvoeren Plan van Aanpak Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Duurzamer inkopen is steeds meer een standaard en geborgd onderdeel van het inkoopproces binnen de verschillende onderdelen van de organisatie. Er wordt gezocht naar manieren om de lokale marktpartijen hierin mee te nemen.

7. Begeleiden gemeentelijke projecten op duurzaamheid

Zie Plan van Aanpak Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.

8. Opstellen plan gericht werken aan energieneutraal Asten 2050

In 2020 wordt een nieuw plan van aanpak duurzaamheid opgesteld.

9. Opstellen gemeentelijk warmteplan (van het gas af).

De voorbereidingen voor het opstellen van het gemeentelijk warmteplan: de Transitievisie Warmte, zijn gestart.

10. Opstellen plan circulaire economie

De eerste stap zetten we bij de bouw van het gemeenschapshuis. We hebben nog geen plan opgesteld. Dit onderdeel van duurzaamheid nemen we op in het Plan van aanpak Duurzaamheid 2021-2024.

11. Opstellen ruimtelijk plan energietransitie (met MRE).

De regionale Energie Strategie (RES) volgt uit het Klimaatakkoord en moet in concept voor 1 oktober 2020 worden aangeboden aan het Rijk.

12. Opstellen communicatieplan duurzaamheid

Verplicht onderdeel van de RES.

13. Begeleiden externe initiatieven op duurzaamheid

Bedrijven en agrariërs weten de gemeente te vinden voor ondersteuning bij hun initiatieven, burgerinitiatieven blijven achter.

3.1.4 Implementatie nieuwe Omgevingswet

1. De organisatie qua structuur en cultuur voorbereiden op de Omgevingswet.

Leer/cultuurtraject: 2019 stond in het teken van bewustwording van de Omgevingswet-opgave. Dit is met succes afgerond. Er zijn zowel organisatiebrede als kleinschaliger bijeenkomsten georganiseerd, de website is gevuld en goed raadpleegbaar, PIPA wordt op regelmatige basis ingezet en er zijn leertrajecten met andere gemeenten doorlopen.

In de gemeentebrede opleidingsweek is aandacht besteed aan vaardigheden die de organisatie nodig heeft om te werken in de geest van de Omgevingswet. Vanaf 2020 vindt verdere verdieping plaats om te kunnen werken met en naar de Omgevingswet. Ook worden in 2020 verdere mogelijkheden voor gezamenlijke regionale opleidingen onderzocht (vanuit het Speelhuismanifest, waarmee in 2019 de basis voor regionale samenwerking op het gebied van de Omgevingswet is geformaliseerd). Structuur: intern is in 2019 het integraal omgevingsoverleg gestart; een goede basis voor het optimaliseren van interne integrale samenwerking. De opgave op het gebied van kortere procedures en het toenemend belang van vooroverleg (bv in de vorm van een omgevingstafel) is besproken. Er is een plan van aanpak opgesteld om team Vergunningen beter te laten functioneren, met de Omgevingswet als rode draad. Extern is aangehaakt bij de regionale pilot werkprocessen (doel: afspraken over efficiënte samenwerking met ketenpartners in kortere procedures) en bij de regionale aanbesteding van een omgevingswetproof VTH-systeem (doel: bij inwerkingtreding van de Omgevingswet een goed functionerend systeem, inclusief samenwerkingsruimte en ketenportaal/aansluiting op DSO/omgevingsloket). Overige softwareaanpassingen (t.b.v. publicatie Omgevingsdocumenten en voor toepasbare regels) worden in 2020 verder onderzocht.

2. Ontwikkelen van een omgevingsvisie

Met het vaststellen van de programmaopdracht Transitie Omgevingswet in februari 2019 is vastgelegd dat er een omgevingsvisie moet worden opgesteld vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet. In 2019 is hiertoe een nota van uitgangspunten Omgevingsvisie opgesteld en vervolgens een opdrachtomschrijving t.b.v. het werven van een extern projectleider. Vanaf kwartaal 3 is het traject inhoudelijk opgestart. Er zijn interne bijeenkomsten geweest, een themamiddag met het college en een themabijeenkomst met de raad. Doel van deze interne bijeenkomsten was het maken van een concept-gebiedsindeling met een eerste aanzet van gebiedskwaliteiten en opgaven (uitgaande van ons huidig beleid). Deze interne bijeenkomsten dienen als voorbereiding op het traject van het participierend ontwerpen met de samenleving dat begin 2020 wordt opgestart. Gestreefd wordt naar afronding van de visie rond de zomer van 2020. De planning om de visie voor inwerkingtreding van de Omgevingswet vast te stellen (1 januari 2021) is hiermee haalbaar.

3.2 Volkshuisvesting en bouwen

Wat wilden we bereiken?

We zetten in op een hoger bouwtempo in de kernen Asten, Ommel en Heusden. Bouwen met voldoende diversiteit, in het bijzonder voor senioren en starters. We zetten de startersregeling voort. We blijven CPO-initiatieven stimuleren en datzelfde geldt voor levensloopbestendige woningen (bijvoorbeeld het initiatief wonen met zorg in de kern Heusden op de ondergrond Unitas).

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Ambitiedocument De Peel focus op 2030.
- Beleidsnota plattelandswoningen.
- Beleidsnotitie Huisvesting arbeidsmigranten.
- Beleidsnotitie Permanente bewoning recreatieverblijven.
- Beleidsregels Verordening Ruimte.
- Dorpsontwikkelingsplan (iDOP) Heusden.
- Dorpsontwikkelingsplan (iDOP) Ommel.
- Gebiedsvisie Witte Bergen.
- Handboek ruimtelijke plannen.
- Herstructureringsplan bedrijventerrein Molenakkers - 't Hoogvelt.
- Marktconform Grondprijnsbeleid 2012.
- Nota Archeologiebeleid.

- Nota Grondbeleid.
- Plan van aanpak uitvoering beleidsnotitie permanente bewoning recreatieverblijven.
- Structuurvisie Bebouwingsconcentraties.
- Structuurvisie Bedrijventerreinen 2012.
- Structuurvisie Kwaliteitsverbetering landschap.
- Toekomstvisie De Avance.
- Visie Bedrijventerreinen Asten en Someren 2009-2023.
- Welstandsbeleid 2015.
- Woonvisie 2010 tot en met 2019.
- Woonvisie 2015 tot en met 2024.

Wat heeft het gekost?

3.2 Volkshuisvesting en bouwen	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
Overig beleidsveld	-1.096	-1.315	-3.413
Totaal Baten	-1.096	-1.315	-3.413
Overig beleidsveld	595	1.336	3.779
Totaal Lasten	595	1.336	3.779
Eindtotaal	-501	21	366

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale lasten rekening 2019 € 346.000,= hoger dan begroting na wijz.. Dit komt door:

- Nadeel ODZOB € 127.000,=. Dit heeft meerdere oorzaken, zoals toename aantal meldingen en aanvragen en een te krappe begroting voor toetsen bouwbesluiten en sloopmeldingen.
- Nadeel lasten omgevingsvergunningen € 43.000,=. Volledige dossiers zijn ter afhandeling ondergebracht bij de omgevingsdienst vanwege beperkte capaciteit binnen eigen team (voorbereiding omgevingswet, transitie team naar toekomst en bezettingsproblemen).
- Bouwgrondexploitatie woningen nadeel € 184.000,=. Dit komt doordat er minder uren zijn toegerekend aan het grondbedrijf (nadeel € 247.000,=). Wel zijn er incidentele voordelen op deze post (voordeel € 63.000,=).

Wat hebben we hiervoor gedaan?

3.2.1 Woningbouw naar behoefte

1. Planologische procedures woningbouw

In 2019 zijn diverse planologisch procedures doorlopen teneinde de bouw van nieuwe woningen mogelijk te maken. Een aantal van deze procedures zijn succesvol doorlopen. Zo is het wijzigingsplan voor Heusden-Oost fase 2 vastgesteld en is er een bestemmingsplan vastgesteld voor de bouw van 12 sociale huurwoningen aan de Ceresstraat in Asten. Ook is de bouw van diverse kleine woningbouwplannen van 1 tot 2 woningen planologisch mogelijk gemaakt. We moeten echter ook concluderen dat de planologische procedures die erop gericht zijn om woningbouw in Ommel mogelijk te maken tot op heden nog niet succesvol zijn afgerond. Het bestemmingsplan voor de bouw van 20 woningen aan de Kloosterstraat 8 in Ommel is medio 2019 door de Raad van State vernietigd vanwege het ontbreken van een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Eind 2019 is het plan voor de Kloosterstraat 8 opnieuw in procedure gebracht in de vorm van een separaat bestemmingsplan. In 2019 is tevens de voorbereiding van een

woningbouwplan aan de Kluisendries in Ommel opgestart. Dit zal naar verwachting in 2020 leiden tot de start van een planologische procedure.

2. Bouwrijp maken

Binnen de gemeente zijn op diverse plaatsen woongebieden ontwikkeld, zowel door de gemeente als door projectontwikkelaars. De bouw bij Bartholomeus is gestart. Loverbosch fase 2 en het project Wonen aan de Linde (vastgoedmaatschappij van der Loo) is bouwrijp gemaakt. De voorbereidingen van het bouwrijp maken van Heusden Oost fase 2 en 't Oude Vat zijn zover dat de werken aanbesteed kunnen worden. Ook de voorbereiding tot bouwrijp maken van het plannetje Ceresstraat zit in de afrondende fase. De plannen rondom de Mercuriusstraat en Kaag vorderen minder snel. De ontwikkelaar van de Mercuriusstraat heeft meerdere malen overleg gehad over het plan maar dit heeft nog niet tot een goedgekeurd ontwerp geleid. De bestemmingsplan-procedure rondom de Kaag is opnieuw opgestart.

3. Omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen

Er is een duidelijke verhoging van het bouwtempo waarneembaar. Voor het plan Wonen aan de Linde is gestart met de bouw van 49 woningen en ook de bouw van 22 woningen voor het plan Bartholomeus (fase 2) is in 2019 aangevangen. Voor het plan Loverbosch fase 2 is vergunning verleend voor 41 woningen. Er is tevens een vergunning aangevraagd voor nog eens 34 woningen in dit plan. Het plan Loverbosch fase 1 is geheel verkocht en voor Heusden-Oost fase 1 geldt dat vrijwel alle bouwkavels verkocht zijn. Voor het CPO-initiatief in Heusden-Oost fase 2, bestaande uit 16 woningen, is in 2019 ook vergunning verleend.

4. CPO-initiatief

De koopovereenkomst met het CPO-initiatief Heusden-Oost fase 2 is eind 2019 ondertekend. Tevens is in november 2019 aan het CPO-initiatief de vergunning verleend voor de bouw van 16 woningen. Het gaat hierbij om 6 seniorenwoningen, een tweekapper en 8 rijwoningen. De bouw van de eerste 11 woningen is eind 2019 gestart.

3.2.2 Huisvesting arbeidsmigranten

1. Het opstellen, vaststellen en uitvoering geven aan het in 2019 vastgestelde beleid inzake (huisvesting van) arbeidsmigranten.

Het nieuwe arbeidsmigrantenbeleid incl. beleidsregels wordt in februari 2020 ter besluitvorming behandeld in de gemeenteraad.

3.3 Verkeer en vervoer

Wat wilden we bereiken?

Er wordt verdere uitvoering gegeven aan het GVVP (Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan). De gemeente ijvert voor de komst van een rotonde op de N279 bij de Buizerdweg / Meijlzeweg, waardoor een verkeersveiligere situatie ontstaat. In overleg met ondernemers wordt werk gemaakt van het beperken van doorgaand (vracht)verkeer in de woongebieden.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beheer- en beleidsplan wegen 2014-2022.
- Beleidsplan gladheidsbestrijding 2016-2020.
- Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan GVVP.
- Handboek Kabels en leidingen 2015.
- Inrittenbeleid 2015.
- Nota Parkeernormen 2016.

Wat heeft het gekost?

3.3 Verkeer en vervoer	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
Overig beleidsveld	-273	-273	-132
Totaal Baten	-273	-273	-132
1. Uitvoering Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan	103	149	29
Overig beleidsveld	2.235	2.390	1.949
Totaal Lasten	2.338	2.539	1.978
Eindtotaal	2.065	2.266	1.846

Financiële toelichting

	Begr. na wijz.	Rekening	Saldo
Kredieten	t/m 2019	t/m 2019	2019
1. Ronde Heesakkerweg-Beatrixlaan	1.421.287	1.331.498	89.789
1a. Dorpsentree Heesakkerweg	20.000	0	20.000
2. Parkeervoorzieningen Beatrixlaan-Ostaderstraat	200.000	0	200.000
3. Verkeerswerkgroep Asten	173.011	159.575	13.436
6. Herinrichting Prins Bernhardstraat	400.000	72.111	327.889
7. Verbreden fietspad Dijkstraat	900.000	61.066	838.934
Totaal	3.114.298	1.624.250	1.490.048

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale lasten rekening 2019 € 420.000,= lager dan begroting na wijz.. Dit komt door:

- Restant kredieten op dit beleidsveld per 31-12-2019 met een totaal saldo van € 157.000,=. Onder andere restant kredieten voor parkeervoorziening Beatrixlaan-Ostaderstraat en Verkeerswerkgroep. Dit is geen voordeel voor de jaarrekening. Dekking via reserves (programma 4).
- Voordeel wegen € 198.000,=. Voordeel door minder toegerekende uren, lagere afschrijvingslasten door uitgestelde investeringen / projecten die vertraagd zijn en lagere kosten verwerken organisch afval.
- Voordeel bereikbaarheidsagenda € 43.000,=. Er is een investeringskrediet geraamd om deze toekomstige uitgaven af te dekken. Eenmalig voordeel voor de exploitatie in 2019.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

3.3.1 Uitvoering Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan

1. Ronde Heesakkerweg-Beatrixlaan en fietspad Veldweg

Het werk is gereed.

1a. Dorpsentree Heesakkerweg

Vorbereiding nog niet gestart. Project is als bezuiniging uitgesteld naar 2025. Mogelijk volgt er nog wel een voorstel hoe de raad er tegenover staat om eventueel alsnog de groene ruimte in te richten. Hier zou dan (een deel) van het restant budget dat over is van het civieltechnische werk gebruikt voor kunnen worden.

2. Parkeervoorzieningen in de omgeving van de sportvelden en het museum.

De parkeerproblematiek wordt in afwachting van de ontwikkelingen rondom de school opgepakt.

3. Verkeerswerkgroep Asten

Ieder jaar vinden er twee vergaderingen plaats met de Verkeerswerkgroep Asten. De Verkeerswerkgroep Asten bestaat uit leden van de gemeente Asten, de politie, Stichting VAC, Dorpsraad Ommel, Dorpsoverleg Heusden, Centrum Management Asten en ZLTO afdeling Asten. De Verkeerswerkgroep buigt zich over actuele verkeerszaken, verkeerssituaties en verkeersknelpunten binnen de gemeente Asten (lokaal niveau). De Verkeerswerkgroep heeft jaarlijks een budget ter beschikking voor het optimaliseren van kleinschalige verkeerssituaties en knelpunten.

4. Verkeerseducatie

In de provincie Noord-Brabant zijn verkeerseducatieprogramma's actief voor het basisonderwijs. Voor het basisonderwijs loopt het Brabants Verkeersveiligheids Label (BVL). Voor het voortgezet onderwijs loopt het programma Totally Traffic. In de gemeente Asten hebben alle basisscholen in 2019 meegedaan met het BVL programma. Het Varendonck College heeft het programma Totally Traffic uitgevoerd. Tevens hebben we in 2019 diverse educatieve projecten uitgevoerd onder de noemer "Asten maakt verkeersveiligheid Zichtbaar" zoals de Verkeerslandbouwdag in Ommel, de scoot- en E-bike training, de verkeersquiz bij basisscholen en de verkeersmarkt bij de najaarsbraderie Burgemeester Wijnenstraat.

5. Monitoren verkeersveiligheid

Voorheen vond rapportage aan de raad plaats via de regionale BLIQ rapportage welke vanuit de MRE regio aan de gemeenten werd toegezonden. Echter, de MRE regio werkt sinds 2019 met een ander bedrijf die de rapportages opstelt. Wij hebben nog geen actuele rapportage ontvangen. Dit staat inmiddels op de agenda van het MRE.

6. Inrichten Prins Bernhardstraat

Het werk is voorbereid en de aanbesteding is opgestart zodat de uitvoering in het voorjaar 2020 kan starten.

7. Verbreden fietspad Dijkstraat

Het ontwerp is besproken met aanwonenden. De gesprekken inzake grondaankoop zijn gestart.

13. Bereikbaarheidsagenda

In 2019 hebben wij geparticipeerd in een werkgroep PIP N279 Veghel - Asten. De werkgroep wordt voorgezeten door de provincie Noord-Brabant. In de werkgroep is ingezoomd op nadere detaillering van het ontwerp N279. Tevens hebben wij ter bevordering van de regionale bereikbaarheid en leefbaarheid geparticipeerd in het MRE, in het Thema Overleg Verkeer en Vervoer, in de Bereikbaarheidsagenda en in de subwerkgroep Zuidoost.

Daar waar nummers ontbreken, zoals hierboven nummers 8 t/m 12, betreft het projecten die pas ná 2019 worden opgestart.

4. Economie en financiën

Visie?

We stimuleren en faciliteren economische initiatieven en bieden naar vermogen vestigingsmogelijkheden voor onze bestaande en nieuwe bedrijven. We zorgen voor een goed ondernemersklimaat.

We willen financieel gezond blijven. Dit betekent een sluitende meerjarenbegroting. We blijven primair kritisch op de uitgaven en op de inkomsten, om onnodige lastenverzwaringen te voorkomen.

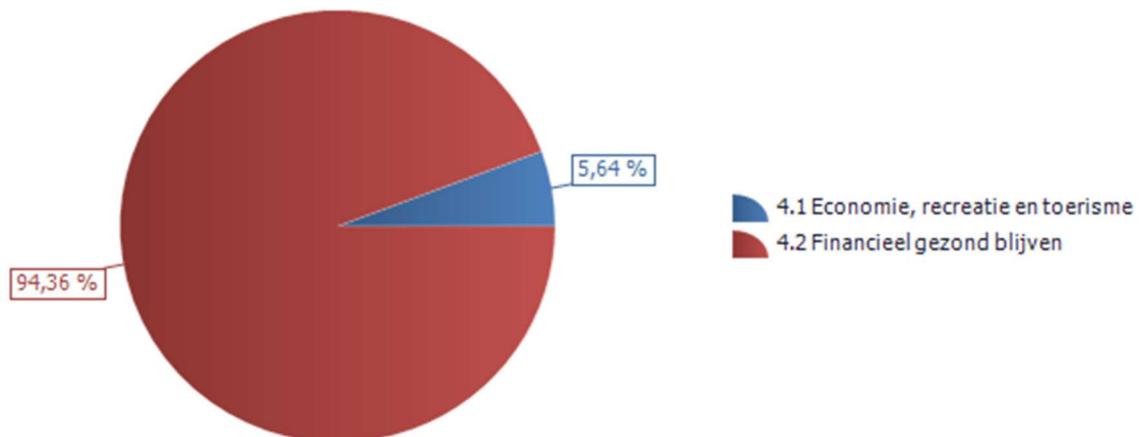
Portefeuillehouder?

Wethouder H. van Moorsel

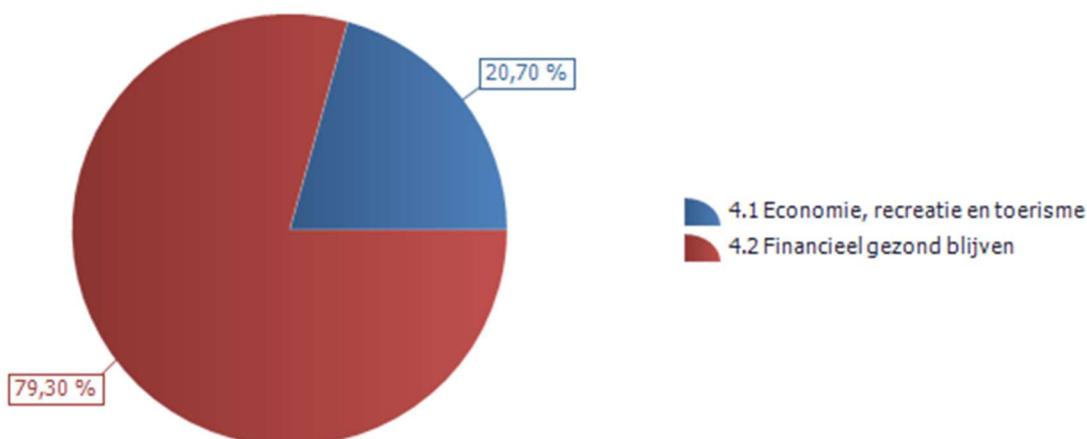
Financieel overzicht programma

Beleidsveld	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
4.1 Economie, recreatie en toerisme	-668	-668	-1.671
4.2 Financieel gezond blijven	-24.944	-30.396	-27.942
Totaal Baten	-25.612	-31.063	-29.613
4.1 Economie, recreatie en toerisme	352	-219	576
4.2 Financieel gezond blijven	440	494	2.205
Totaal Lasten	792	275	2.781
Eindtotaal	-24.820	-30.789	-26.833

Baten 2019

Lasten 2019

4.1 Economie, recreatie en toerisme

Wat wilden we bereiken?

We stimuleren en faciliteren economische initiatieven en bieden naar vermogen vestigingsmogelijkheden voor onze bestaande en nieuwe bedrijven. We zorgen voor een goed ondernemersklimaat.

We onderzoeken de mogelijkheid om de markt autoluwder te maken, uitgaande van een gezond evenwicht tussen ondernemers en gebruikers. In samenwerking met CMA (Centrum Management Asten) werkt de gemeente aan een levendiger en attractief centrum.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Economische agenda De Peel 2016-2020.
- Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme 2007-2010.
- Beleidsplan Horeca, sport en recreatie-inrichtingen.

Wat heeft het gekost?

4.1 Economie, recreatie en toerisme	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1. Recreatie & toerisme			
Overig beleidsveld	-668	-668	-1.671
Totaal Baten	-668	-668	-1.671
1. Recreatie & toerisme	184	239	202
Overig beleidsveld	168	-458	373
Totaal Lasten	352	-219	575
Eindtotaal	-316	-887	-1.096

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale baten rekening 2019 € 209.000,= hoger dan begroting na wijz.. Dit komt door:

- Voordeel verkoop grond (reststroken), waaronder Kluisstraat, € 179.000,=
- Voordeel opbrengsten toeristenbelasting € 82.000,=. Incidenteel voordeel door nog opgelegde aanslagen uit 2018.
- Restant kredieten op 31-12-2019 met een saldo van € 113.000,= voor onder andere toerisme/recreatie en economie. Dit is geen voordeel voor de jaarrekening. Dekking van deze kredieten vindt plaats via reserves, beleidsveld 4.2 Financieel gezond blijven.
- Nadeel bouwgrondexploitatie bedrijven. Minder opbrengst € 166.000,=.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

4.1.1 Recreatie en Toerisme

1. Samenwerking in de vrijetijdsector

In november 2019 heeft de Stuurgroep van het Innovatiehuis de Peel een visie vastgesteld voor een gezamenlijke marketingaanpak in de Peel. De visie is opgetekend in het Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030. Het Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030 adviseert om te kiezen voor twee belangrijke veranderingen in de Peel: innovatie van het toeristische aanbod (beleidsopgave) en het ontwikkelen van thematische marketing (gezamenlijke opgave voor marketinguitvoering). Innovatiehuis De Peel heeft in december 2019 een kwartiermaker aangesteld om deze marketingopgave te implementeren.

2. Nieuwe bewegwijzeringssystematiek toeristische sector

In het kader van de scenario-ontwikkeling voeren we dit project niet meer uit. Er zijn geen middelen beschikbaar om een objectbewegwijzeringsplan te laten opstellen en uitvoeren.

3. Uitvoering Subsidieprogramma Toerisme en Recreatie 2018 t/m 2020

Subsidieprogramma 2019 is uitgevoerd. Het subsidieprogramma 2020 is vastgesteld tijdens de behandeling van de Begroting 2020 d.d. 5 november 2019.

4. Maken nieuw subsidieprogramma Toerisme en Recreatie 2021 t/m 2023

Bij de behandeling van de Begroting op 5 november 2019 is het subsidieprogramma Toerisme en Recreatie voor jaargang 2020 vastgesteld. Vooralsnog zijn er geen gesprekken opgestart met professionele organisaties om te komen tot een nieuw subsidieprogramma 2021 t/m 2023. Deze gesprekken kunnen pas worden opgestart zodra er duidelijkheid is over de toekomst van de VVV en het Museum Klok en Peel. De VVV heeft samen met Onis, de Bibliotheek, Stichting gemeenschapshuis Asten en Sociaal Team Asten een taakstellende financiële doelstelling opgelegd gekregen (raadsbesluit d.d. 16-4-2019). Voor Museum Klok en Peel is door de raad ingestemd met een ambitieonderzoek naar scenario's en financiële consequenties.

5. Participeren in het Innovatiehuis de Peel

In 2019 heeft het Innovatiehuis de Peel samengewerkt met partners uit de Peel. Zo heeft het project Death Valley de Peel van Museum Klok en Peel op financiële steun kunnen rekenen vanuit het Innovatiehuis de Peel. Ook heeft het Innovatiehuis een bijdrage geleverd in het ontwikkelen van een app voor Erfgoed. Verder zijn er diverse

bijeenkomsten georganiseerd voor toeristische ondernemers in de Peel met als inzet; een gezamenlijke visie op gebiedsmarketing.

4.1.2 Behouden en verder versterken van economische vitaliteit van Asten

1. Centrummanagement Asten

Gemeente Asten heeft zitting in Algemeen Bestuur van het Centrummanagement Asten. Daarnaast wordt Centrummanagement nadrukkelijk betrokken bij alle zaken in en rondom het centrum. Recentelijk: verkeersontwikkelingen in en rondom het centrum, compact houden centrum, aanpassing legesverordening t.b.v. reclamebelasting.

2. Voorbereidingen treffen voor ontwikkeling nieuwe bedrijventerreinen

In het bestuurlijk overleg Economie subregio de Peel (inclusief Helmond) wordt in 2019 gewerkt aan nieuwe programma-afspraken voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen in de Peel. Bedrijventerrein Florapark is in 2019 volledig uitgegeven. De gemeente Asten heeft de ambitie om een areaal aan bedrijventerrein te ontwikkelen van ca. 10 ha in de periode 2020-2035. Dit kunnen ook particuliere ontwikkelingen zijn. We zijn zoekgebieden in kaart aan het brengen en aan het aftasten waar kansen liggen.

3. Economische en ruimtelijke samenwerking in De Peel vormgeven via het Innovatiehuis

De gemeente Asten participeert in het Innovatiehuis. Diverse projecten zijn/worden opgestart: nulmeting Vrijtijdseconomie (Asten is hiervan bestuurlijk/ambtelijk trekker), plan van aanpak Peelmktmarketing, boerderij van de toekomst, Smart Industry Fieldlab, Death Valley de Peel en Duurzame inzetbaarheid personeel (voorheen Laaggeletterdheid). De bekendheid wordt groter en de samenwerking hechter. De evaluatie van het Innovatiehuis heeft in het najaar plaatsgevonden en is gematigd positief. De informatievoorziening en communicatie dient te verbeteren.

4. Maximaal faciliteren Astense ondernemers

De gemeente Asten is bestuurlijk en ambtelijk goed zichtbaar bij de ondernemers, door deelname aan bijeenkomsten van ICAS, OVA en Centrummanagement. De vragen van bedrijven komen steeds meer op de goede plaats binnen (medewerker EZ) en ook de betrokken ambtenaren van o.a. Openbare Werken worden goed betrokken.

4.1.3 Centrumontwikkeling

1. Programma Centrumontwikkeling opstellen

De programmaopdracht is gereed en het eerste project (inventarisatie detailhandel buiten het centrum van Asten) is opgestart. Samen met de partners en burgers wordt de komende tijd gewerkt aan een verdere invulling van de projectenagenda. Tevens zullen in 2020 studenten van zowel het Varendonck college uit Asten als de Fontys hogeschool uit Eindhoven met een frisse blik naar het Centrum van Asten gaan kijken.

2. Faciliteren initiatieven en hulpvragen

Opgenomen in programmalijn centrumontwikkeling. Dit is opgepakt.

4.2 Financieel gezond blijven

Wat wilden we bereiken?

We willen financieel gezond blijven. Dat betekent een sluitende meerjarenbegroting. We blijven primair kritisch op de uitgaven en op de inkomsten, om onnodige lastenverzwaringen te voorkomen. Dit begint bij de meerjarenbegroting 2018-2022, waarin we de onderdelen van het coalitieakkoord verwerken.

Wij zijn ons bewust van de mogelijkheden van de inzet van de Rekenkamercommissie.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Financiële verordening 2016
- Nota verbonden partijen
- Treasurystatuut 2014

Wat heeft het gekost?

4.2 Financieel gezond blijven	Begroting 2019	Begroting na wijz. 2019 (x 1.000)	Rekening 2019
1. Sluitende meerjarenbegroting	-24.944	-30.396	-27.942
Totaal Baten	-24.944	-30.396	-27.942
1. Sluitende meerjarenbegroting	440	494	2.205
Totaal Lasten	440	494	2.205
Eindtotaal	-24.504	-29.902	-25.737

Financiële toelichting

Toelichting verschil jaarrekening 2019 - begroting 2019 na wijziging

Totale baten rekening 2019 € 4.199.000,= lager dan Begroting na wijz.. Dit komt door:

- Nadeel vennootschapsbelasting bouwgrondexploitatie 2019 € 588.000,=.
- Voordeel algemene uitkering gemeentefonds € 21.000,=. Het voordeel ontstaat door afwikkeling voorgaande jaren.
- Baten mutatie reserves € 3.638.000,= lager. Dit komt doordat er minder onttrokken is uit de reserves vanwege kredieten die nog niet (volledig) uitgegeven zijn.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

4.2.1 Sluitende Meerjarenbegroting

1. Aanbieden sluitende begroting 2019

In de raadsvergadering van 6 november 2018 is de Begroting 2019 vastgesteld.

2. Vaststellen aanpak voor sluitende meerjarenbegroting 2020-2022

De raad heeft op 6 november 2018 de meerjarenbegroting 2019-2022 vastgesteld.

3. Sluitende meerjarenbegroting 2020-2022 presenteren bij voorjaarsnota 2019

De Voorjaarsnota 2019 is gecombineerd met de uitkomsten van scenario-ontwikkeling. Deze Voorjaarsnota is vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2019.

Overzicht baten en lasten

Overzicht baten en lasten

2019			
Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Bestuur en Veiligheid	3.737.005	-744.248	-2.992.757
2. Sociaal domein	20.739.193	-4.216.983	-16.522.210
3. Ruimtelijk domein	10.373.357	-6.920.230	-3.453.127
4. Economie en financiën	386.482	-1.671.206	1.284.725
Subtotaal programma's	35.236.036	-13.552.668	-21.683.369
Algemene dekkingsmiddelen (0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7)	260.511	-26.526.690	26.266.179
Heffing VPB (0.9)	1.072.696	0	-1.072.696
Overhead	7.940.295	-1.596.623	-6.343.672
Onvoorzien (0.8)	0	0	0
Saldo van baten en lasten	44.509.538	-41.675.981	-2.833.557
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (0.10)	1.061.090	-3.700.147	2.639.057
Resultaat (0.11)	45.570.628	-45.376.128	-194.500

Paragrafen

1. Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de door de gemeente Asten geheven heffingen (belastingen en retributies). De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten. Het (tarieven)beleid voor de lokale heffingen is vastgelegd in de diverse verordeningen die jaarlijkse geactualiseerd worden. Meer algemene informatie over alle lokale heffingen is terug te vinden via de site van de gemeente (<https://www.asten.nl/belastingen.html>).

De gemeentelijke heffingen zijn te onderscheiden in drie typen:

1. Algemene belastingen

De opbrengsten uit algemene belastingen komen ten gunste aan de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten ingezet worden voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen.

De algemene belastingen in Asten zijn de onroerende-zaakbelasting, toeristenbelasting en reclamebelasting.

2. Bestemmingsbelastingen

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een algemeen belang. Voor deze belastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor deze voorziening maakt (maximaal kostendekkend).

De bestemmingsbelastingen in Asten zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting.

Het uitgangspunt in Asten is dat de hondenbelasting slechts wordt ingezet voor kosten die samenhangen met het verminderen van overlast (budgettair neutraal). Deze belasting kan dus worden beschouwd als een bestemmingsbelasting.

3. Retributies (rechten en leges)

Retributies worden geheven van inwoners aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent. De belangrijkste retributies zijn de leges; vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst zoals het aanvragen van een paspoort of vergunning. Ook deze retributies mogen net als bestemmingsbelastingen niet meer dan kostendekkend zijn.

De heffing van de algemene belastingen en bestemmingsbelastingen wordt uitgevoerd door de Belasting Samenwerking Oost-Brabant (BSOB). De gemeentelijke belastingen die door de BSOB worden opgelegd zijn de onroerende-zaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, hondenbelasting en de reclamebelasting.

Kwijtscheldingsbeleid

Ter bestrijding van armoede voert de gemeente Asten een actief kwijtscheldingsbeleid. Wanneer een inwoner op grond van een laag inkomen de gemeentelijke belastingen moeilijk kan betalen, kan een verzoek om kwijtschelding ingediend worden.

Voorbeelden van inwoner die voor kwijtschelding in aanmerking komen, zijn huishoudens die uitsluitend zijn aangewezen op een bijstandsuitkering of AOW-uitkering en zonder enig vermogen.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor onroerende-zaakbelasting, rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een maximaal aantal ledigeningen.

Meer informatie over de procedure en regels rondom kwijtschelding is te vinden via de website van de gemeente (<https://www.asten.nl/belastingen/kwijtschelding-belastingen.html>).

Overzicht lokale heffingen

Tarieven lokale heffingen 2019

Tarieven**	Werkelijk 2018	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Onroerende-zaakbelasting (OZB) (in procenten van de WOZ-waarde)			
- Eigenaar woning	0,1166 %	0,1195 %	0,1118 %
- Eigenaar niet-woning	0,2105 %	0,2158 %	0,2105 %
- Gebruiker niet-woning	0,1671 %	0,1671 %	0,1693 %
- Gemiddelde waarde woning	€ 259.750	€ 259.750	€ 276.265
Rioolheffing (per aangesloten perceel)			
- Eigenaar	€ 186,00	€ 200,00	€ 217,00
- Kwart tarief	€ 46,50	€ 50,00	€ 54,25
- Gebruiker (per volle 500 m ³ afgevoerd afvalwater >500 m ³ en <15.000 m ³)	€ 166,25	€ 169,16	€ 173,39
- Gebruiker (per volle 500 m ³ afgevoerd afvalwater >15.000 m ³)	€ 83,50	€ 84,96	€ 87,08
Afvalstoffenheffing (Diftar)			
- Vastrecht	€ 67,68	€ 67,20	€ 67,20
- Lediging 140 liter container rest	€ 9,12	€ 9,12	€ 9,78
- Lediging 140 liter container GFT	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
- Lediging 40 liter container rest	€ 5,04	€ 5,04	€ 5,04
- Lediging 25 liter container GFT	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Leges (diverse tarieven)			
- Paspoort vanaf 18 jaar	€ 65,30	€ 66,70	€ 71,35
- Identiteitskaart vanaf 18 jaar	€ 51,05	€ 52,33	€ 56,80
- Rijbewijs	€ 39,45	€ 39,45	€ 39,75
- Omgevingsvergunning van € 246.000, bouwkosten	€ 6.765,00	€ 6.765,00	€ 6.883,00
Toeristenbelasting (per persoon, per overnachting)			
- Hotel	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10
- Bed & Breakfast en daaraan gelijk gestelde accommodaties	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10
- Overige accommodaties	€ 1,35	€ 1,35	€ 1,35
Hondenbelasting			
- Voor de 1 ^e hond	€ 70,20	€ 72,00	€ 72,00
- Voor de 2 ^e hond	€ 90,36	€ 92,12	€ 92,12
- Voor de 3 ^e en volgende hond	€ 119,04	€ 122,44	€ 122,44
- "Kenneltarief"	€ 163,56	€ 163,56	€ 167,64
Reclamebelasting			
- Vast bedrag per vestiging	€ 250,00	€ 250,00	€ 250,00
- Bij WOZ-waarde > € 139.000,- vermeerderd met het tarief per € 1.000 waarde tot een maximum van € 510,-	€ 1,80	€ 1,25	€ 1,25

Opbrengsten

Lokale heffingen en belastingen	werkelijk 2018	begroting 2019 na wijziging	Werkelijk 2019
Leges burgerzaken	-302.234	-233.896	-214.154
Leges omgevingsvergunningen	-930.795	-865.616	-857.017
Afvalstoffenheffing	-797.851	-808.634	-826.711
Toeristenbelasting	-489.327	-546.985	-628.492
Hondenbelasting	-80.783	-81.318	-86.319
OZB	-3.563.529	-3.654.778	-3.667.958
Rioolheffing	-1.565.105	-1.705.252	-1.720.837
Reclamebelasting	-31.595	-31.543	-29.946
Totaal	-7.761.218	-7.928.022	-8.031.434

Toelichting grootste afwijkingen

Leges burgerzaken (nadeel € 19.742)

Het nadeel op de post leges burgerzaken wordt met name veroorzaakt door een lagere opbrengst voor reisdocumenten, identiteitsbewijzen en naturalisatieverzoeken.

Afvalstoffenheffing (voordeel € 18.077)

Het voordeel bij de afvalstoffenheffing wordt met name veroorzaakt door een stijging van het gemiddeld aantal ledigingen van afvalcontainers per huishouden, waardoor de opbrengst DIFTAR toeneemt t.o.v. begroting.

Toeristenbelasting (voordeel € 81.507)

Het voordeel bij de toeristenbelasting wordt met name veroorzaakt door een post van +/- € 61.000 die betrekking heeft op nog opgelegde aanslagen uit heffingsjaar 2018.

Kostendekking

Voor de bestemmingsbelastingen (rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting) en de retributies (rechten en leges) geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voor bepaalde leges stelt het Rijk een maximumtarief vast. Hieronder wordt van de diverse lokale heffingen de kostendekkendheid van de tarieven in 2019 inzichtelijk gemaakt.

Kostendekking bestemmingsbelastingen							
Werkelijk 2019							Begroting 2019
Lasten taakvelden	Baten taakvelden	Overhead	BTW	Totale netto lasten	Baten heffing	Kosten-dekkendheid	
1.397.088	11.675	159.820	175.606	1.720.839	1.720.837	100%	100%
Afvalstoffenheffing							
1.016.491	140.245	54.397	196.647	1.127.290	826.711	73%	100%
Hondenbelasting							
55.565	0	25.055	5.999	86.619	86.319	100%	100%

Toelichting kostendekking bestemmingsbelastingen

De kostendekking afvalstoffenheffing wijkt af van de begrote 100% vanwege enerzijds hogere kosten en anderzijds lagere opbrengsten. De extra kosten in 2019 zijn gemaakt voor het ophalen van huisvuil (i.v.m. hoger gemiddeld aantal ledigingen) en hogere kosten voor de milieustraat.

Daarnaast zijn de gerealiseerde baten lager dan begroot vanwege een lagere Nedvang-bijdrage. Dit heeft te maken met een lagere werkelijke hoeveelheid kunststof waarover de bijdrage is berekend en een afrekening over 2015 en 2016.

Kostendekking retributies (leges)							
Werkelijk 2019							Begroting 2019
Lasten taakvelden	Baten taakvelden	Overhead	BTW	Totale netto lasten	Baten leges	Kosten-dekkend-heid	
Titel 1: Algemene dienstverlening / burgerzaken							
219.629	0	167.017	2.725	389.371	281.940	72%	65%
Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning							
526.224	0	397.122	42.150	965.496	857.017	89%	81%
Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn							
98.311	0	92.047	0	190.358	14.753	8%	5%

Toelichting kostendekking leges

Bij de leges is de kostendekkendheid in totaal 75%, de baten dekken daarmee 75% van de daaraan gerelateerde lasten. De totale kostendekkendheid is daarmee 9% hoger dan de begrote 66%. Het verschil ontstaat vooral door hogere leges omgevingsvergunningen, en hogere leges voor kabels en leidingen, bij gelijkblijvende lasten.

Lokale lastendruk

In dit onderdeel wordt de lokale lastendruk per woonruimte berekend (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing).

Lokale lastendruk	Werkelijk 2018	Begroting 2019 na wijziging	Werkelijk 2019
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel) ¹	45,60	48,90	58,68
Afvalstoffenheffing (vast) ²	67,68	67,20	67,20
Totaal gebruiker	113,28	116,10	125,88
Eigenaar			
<i>Gemiddelde waarde woning</i>	€ 259.700	€ 276.265	€276.265
Onroerende-zaakbelasting (OZB) ³	302,87	308,86	308,86
Rioolheffing	200,00	217,00	217,00
Totaal eigenaar	502,87	525,86	525,86
Totale lastendruk	616,15	641,96	651,75

1. Bij de berekening van het variabele deel van de afvalstoffenheffing is bij de jaarrekening 2018 en begroting 2019 uitgegaan van een gemiddeld aantal lediging van 5 containers restafval à 140 liter per huishouden. De realisatie in 2019 laat zien dat dit gemiddelde is gestegen naar 6 ledigingen per huishouden.
2. Het tarief onroerende-zaakbelasting (OZB) is gebaseerd op de gemiddelde waarde van een woning. Voor 2019 is deze € 276.265,=.

De lokale lastendruk voor 2019 bedroeg € 651,75. Het verschil met de begroting wordt veroorzaakt door de stijging van het gemiddeld aantal ledigingen per huishouden van 5 naar 6 containers.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel of structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de (financiële) risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's zich daadwerkelijk voordoen. De definitie van een risico = kans x effect.

Een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.

Risicomanagement

Risico's zijn onlosmakelijk verbonden met menselijk handelen. Elke organisatie zal risico's moeten nemen om zijn doelen te realiseren. Inzicht in het beheersen van risico's begint bij het risicobewustzijn van medewerkers in de primaire processen.

Met een structurele aanpak van risicomanagement krijg je als organisatie grip op het beheersen van risico's.

Beleidsnota

Nota risicomanagement Gemeente Asten (2013).

Weerstandsvermogen

Om een uitspraak te kunnen doen over de mate waarin de gemeente Asten financiële tegenvallers kan opvangen is inzicht nodig in:

1. De risico's: een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.
2. De buffer: hoe groot is onze "spaarpot" om deze risico's op te kunnen vangen?

$$\text{Weerstandsvermogen (ratio, zie onderdeel 3)} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (buffer, zie onderdeel 2)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (risico's, zie onderdeel 1)}}$$

In het vervolg van deze paragraaf zijn deze 3 elementen berekend.

Onderdeel 1: berekening benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

Voor de jaarrekening 2019 zijn de op dat moment bekende risico's geïnventariseerd. Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans van het optreden van het risico en de financiële impact indien het risico zich voor doet.

Elk risico is vertaald in geld, dus bijvoorbeeld ook een risico op imago schade.

Het indelen in kansklasse en financieel gevolg klasse leidt tot de risicoscore.

Risicoscore = inschaling kans x inschaling financieel gevolg.

Hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor beheersing van het risico.

We onderscheiden zoals in onderstaande risicomatrix zichtbaar, drie categorieën:

- Categorie rood: risicoscore is 15 punten of meer.
- Categorie oranje: risicoscore is 5 t/m 14 punten.
- Categorie groen: risicoscore is 1 t/m 4 punten.

Alleen de risico's van de categorie rood en oranje noemen we financieel materieel en tellen mee in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De categorie rood risico's wordt extra gemonitord.

De risicomatrix ziet er als volgt uit:

IMPACT						
K A N S	Klasse	Minder dan € 20.000	Tussen € 20.001 en € 50.000	Tussen € 50.001 en € 200.000	Tussen € 200.001 en € 400.000	Meer dan € 400.001 (*)
		<i>score 1</i>	<i>score 2</i>	<i>score 3</i>	<i>score 4</i>	<i>score 5</i>
	Zeer groot Vaker dan 1x/jaar <i>score 5</i> 90%		15			5, 6, 7
	Groot 1x per 1-2 jaar <i>score 4</i> 70%		16	8, 9, 11, 12, 13, 14, 18, 22, 23	4	1, 2, 3
	Gemiddeld 1x per 2-5 jaar <i>score 3</i> 50%		25	10, 17, 19, 20	21	
	Klein 1x per 5-10 jaar <i>score 2</i> 30%					27
	Zeer klein Minder dan 1x per 10 jaar <i>score 1</i> 10%					24, 26

(*) In de berekening van het bedrag per risico in onderstaande 2 tabellen wordt voor de klasse gerekend met het gemiddelde bedrag behorende bij de categorie. Bij score 5 wordt als gemiddelde € 700.000 aangehouden (gemiddelde van € 400.000 - € 1.000.000), tenzij een hoger bedrag bekend is. Dan staat er '5 (plus)' in onderstaande tabel.

Wanneer het financieel gevolg van een risico structureel is, heeft het niet alleen financiële gevolgen voor 2019, maar ook voor verdere jaren. Wanneer een structureel risico zich voordoet zal in de toekomst structurele dekking binnen de begroting moeten worden gezocht.

In de volgende twee tabellen zijn de risico's van de categorieën rood en oranje nader gespecificeerd. Het nummer uit de bovenstaande grafiek komt overeen met het nummer uit de volgende tabellen.

Risicoscore rood

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
Sociaal domein zorgkosten	1	GR Peelgemeenten: In 2019 is het nadeel op de zorgkosten Sociaal Domein afgerond € 750.000,=. De budgetten voor 2020 en verder zijn gebaseerd op de (op dat moment) meest realistische inschatting van de zorgkosten WMO, Jeugd en BMS o.b.v. ervaringsinformatie en bekende ontwikkelingen. De zorgkosten m.b.t. Wmo en Jeugd blijven stijgen. We hebben als gemeente zorgplicht, dit is een open einde regeling, we kunnen niet weigeren om zorg in te zetten. Dit betekent een risico voor de begrote budgetten 2020 en verder. Bij de voorjaarsnota 2020 wordt een inschatting gemaakt van de kosten in 2021 en verder.	4	5	490.000
	2	GR Werkbedrijf Senzer: Senzer wendt haar eigen reserves aan voor het afdekken van tekorten met ingang van 2019. De weerstandscapaciteit van Senzer wordt daarmee in 2021 nihil. Dit betekent dat alle risico's worden doorgelegd naar de deelnemende gemeenten. Het aandeel van Asten in de totale risico's bedraagt 3,95% (gelijk aan het percentage van de bijdrage algemene middelen aan Senzer). De risico's zijn in de begroting 2020 van Senzer gespecificeerd en toegelicht. Het grootste deel van de risico's (op basis van financiële impact) betreft de onzekerheid over de impact van alternatieve financiering van loonkostensubsidie op de BUIG-middelen, het wegvallen van detacheringen door toenemende concurrentie (omzetverlies en extra inzet voor herplaatsingen) en het niet halen van opbrengstdoelstellingen (door o.a. veroudering Wsw doelgroep, lagere instroom in uitkering met meer problematiek). Momenteel wordt een evaluatie van de GR uitgevoerd. Dit leidt mogelijk tot aanpassing van de financieringssystematiek en de opzet van het risicomanagement.	4	5	490.000
Realisatie (grote) projecten	3	(Grote) projecten zoals bijvoorbeeld herstructurering wegen, strategisch huisvestingsplan onderwijs, realisatie (ver)nieuw(d)e gemeenschapshuis Asten: investeringsbedrag gemeente is niet toereikend en / of betrokken partijen bereiken geen overeenstemming over uitwerking / onderlinge samenwerking planontwikkeling. Civieltechnisch: bodemverontreiniging, verleggen kabels en leidingen, nadeelcompensatieregeling (overlast tijdens de uitvoering), scheuren in bebouwing a.g.v. verzakking (bronbemaling) waarbij de kosten hoger zijn dan de geraamde post hiervoor in het project. Riolering: bij sommige projecten wordt een (groot) deel van de kosten ten laste van de reserve riolering gebracht. Wanneer bij inspectie blijkt dat de riolering nog voldoende is, maar de weg toch vervangen moeten worden, stijgen de structurele (afschrijving)lasten in de begroting omdat minder kosten ten laste van de reserve kunnen worden gebracht. Recent is aan het licht gekomen dat in een bepaalde periode asbesthoudende kit is gebruikt bij het verbinden van rioolbuizen. Er is nog onduidelijkheid hoe hiermee om te gaan. Bij rioolvervangingsprojecten kan dit kostenverhogend werken. Explosieven: we beschikken over een risicokaart waaruit blijkt dat grote delen van de gemeente verdacht zijn. We moeten hier nog beleid op ontwikkelen. Bij projecten en werken in de grond kan dit kostenverhogend werken.	4	5	490.000
Organisatie-ontwikkeling	4	Organisatieontwikkeling i.r.t. het huidige personeelsbestand: meegaan in de ontwikkelingen is niet voor iedereen gemakkelijk. Daarnaast neemt de druk op de organisatie toe door de bezuinigingen en groei van ons takenpakket. Er wordt meer persoonlijk	4	4	210.000

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
		leiderschap van onze medewerkers gevraagd dan voorheen. Deze ontwikkelingen leveren meer 'personele trajecten' op dan we gewend zijn. Het risico op extra kosten, bijv. voor inhuur, opleiding, frictie, is gegroeid. De gemeente Asten is daarnaast eigen risicodragers voor de WW.			
Afhankelijkheid ICT systemen / Uitvoering project I&A	5	<p><i>Afhankelijkheid ICT systemen</i> Tijdige beschikbaarheid juiste ICT middelen: uitval computersystemen, stroomstoring, cybercriminaliteit. Afhankelijkheid van continue beschikbaarheid van het zaakstelsel en de daaraan gekoppelde systemen waarmee gegevens worden uitgewisseld. Stel internet valt uit, gemeente heeft verplichtingen in ketens, juist en tijdig verstrekken informatie aan landelijke voorziening (bv BAG). Uitval en/of storingen vormen een bedreiging voor de bedrijfsvoering en daarmee de dienstverlening.</p> <p><i>Uitvoering project I&A</i> In het kader van de uitvoering van het project 'beëindiging Gemeenschappelijke I&A samenwerking Someren Asten' lopen er op dit gebied veel activiteiten komende tijd gericht op een toekomstbestendige I&A organisatie voor Asten. Het gaat om ontvlechting van de ICT-infrastructuur, diensten en organisatie met Someren, en daarna de opbouw in de nieuwe situatie. Dit project is zorgvuldig voorbereid en zal stap voor stap tot uitvoering worden gebracht.</p>	5	5	630.000
Onzekerheid Algemene Uitkering Rijksoverheid	6	De herijking van de verdeelsystematiek van het gemeentefonds heeft het risico in zich dat dit nadelig kan uitpakken voor kleine gemeenten. Duidelijkheid ontstaat pas in 2021 (is een jaar uitgesteld).	5	5	630.000
Coronavirus (begin 2020)	7	Vanaf maart 2020 is Nederland in de greep van het Coronavirus. Ten tijde van de opmaak van de jaarrekening 2019 is nog niet duidelijk welke impact deze crisis heeft op de gemeentelijke begroting.	5	5	630.000
					3.570.000

Risicoscore oranje

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
Beheer openbare ruimte: voldoende middelen en schade	8	Door bezuinigingen op de beheerbudgetten van groen kan vernietiging van de waarde van de openbare ruimte ontstaan. Vb.: niet tijdig snoeien waardoor te grote wonden ontstaan en daardoor verkorting levensduur bomen. Risico op ziektes bij bomen neemt sneller toe omdat we vanuit het verleden veel eentonig plantmateriaal hebben gezet. Er wordt momenteel een bomenrenovatieplan gemaakt omdat een deel van onze lanen erg slecht aan het worden zijn (door benoemde risico's en door ouderdom). Ook toename van de kans op schade in openbare ruimte door extreem weer zoals windhozen, hagelbuien, etc. Eventueel schadeclaims vanuit de burger (gemeente is hiervoor verzekerd, eigen risico van € 2.500 per toegekende schadeclaim) is al als apart risico opgenomen. Daarnaast kans op toename van incidentele uitgaven om schade in de openbare ruimte te herstellen.	4	3	87.500
	9	Er komen steeds meer exoten / invasieve soorten insecten in de openbare ruimte zoals de processierups en de Japanse duizendknoop. Bij overlast bijvoorbeeld a.g.v. verwijderen van de processierups kunnen de kosten voor de gemeente verder oplopen.	4	3	87.500
	10	Wegbeheer: in verband met bezuinigingsmaatregelen is er minder geld beschikbaar voor het onderhoud aan de wegen. Gevolg hiervan kan zijn dat er sprake is van achterstallig onderhoud, waardoor ook de veiligheid in het geding komt. Tevens werkt dit, wanneer wegen niet tijdig onderhouden worden, kostenverhogend richting de	3	3	62.500

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
		toekomst.			
Opslag strooizout	11	Opslag strooizout locatie Venbergweg: De vloer onder de halfopen opslaglocatie voldoet mogelijk niet aan de gestelde eisen t.b.v. opslag van strooizout voor gladheidsbestrijding. Dit wordt momenteel onderzocht en kan leiden tot een investering om aanpassingen aan de opslag door te voeren.	4	3	87.500
Arbitrage Attero	12	De gewesten in de provincie Noord-Brabant hebben met Attero Zuid B.V. aanbiedingscontracten afgesloten voor wat betreft het brandbaar huishoudelijk restafval die eindigden op 1 februari 2017. Momenteel loopt een door Attero aangespannen arbitrage tegen de gewesten, over de periode 2015 tot einde contract, inzake het aangeleverde volume huishoudelijk restafval. Mocht uit de arbitrage blijken dat de gewesten ongelijk hebben, dan is het mogelijk dat de gemeenten een naheffing moeten betalen.	4	3	87.500
Arbeidsmarkt ontwikkeling	13	De arbeidsmarkt staat momenteel onder druk. In de breedte ervaren we dat het moeilijker is om gekwalificeerd personeel aan te trekken. Het gaat zowel om 'de juiste papieren' als de juiste 'instelling' (kernbegrippen bedrijfsplan).	4	3	87.500
Economische ontwikkeling	14	Volkshuisvesting: de bouwcrisis is voorbij, maar door stijging van bouwkosten, tekort aan werknemers in de bouw en onzekerheid rondom de PAS wet (stikstof) is er een risico dat projecten maar zeker ook bouwplannen van particulieren niet voortvarend worden opgepakt. Hiervan afgeleid risico op minder inkomsten van leges omgevingsvergunningen.	4	3	87.500
	15	Risico op lagere aantallen toeristische overnachtingen en arbeidsmigranten.	5	2	31.500
Open einde regeling leerlingenvervoer	16	Er wordt maximaal gebruik gemaakt van de regeling leerlingenvervoer gemeente Asten. Ook collectief vervoer (Taxbus) is een open einde regeling. Er zitten op dit moment meer kinderen in het leerlingenvervoer dan schooljaar 2018-2019, o.a. meer kinderen die naar het voortgezet regulier onderwijs gaan. Voor hen is aangetoond dat de dichtstbijzijnde school niet toegankelijk is. Het aantal cliënten is derhalve nog steeds stijgende. <i>(Overig open einde regeling sociale sector: zie nr. 1 GR Peelgemeenten en nr. 2 GR Senzer.)</i>	4	2	24.500
Veranderende regelgeving	17	Klimaatbestendig en energie neutraal: gemeenten gaan plannen maken om van het gas af te gaan, duurzame energie te produceren en klimaatbestendig te worden en meer circulair. Deze taken zullen zeker deels maar mogelijk allemaal door het Rijk opgelegd worden aan de gemeenten. Daarnaast gaat o.a. de stikstofwetgeving druk op onze capaciteit leggen: de toekomst van het buitengebied zal nog meer aandacht gaan krijgen. Wat de kosten - vergoeding daarvan zal zijn is nog niet in te schatten. We pakken veel van deze zaken in de regio (in MRE verband) op.	3	3	62.500
	18	Omgevingswet: gemeente Asten bereidt zich voor op de invoering van de omgevingswet. Er zijn hiervoor incidentele middelen voorzien. De praktijk na implementatie gaat uitwijzen of er ook sprake zal zijn van hogere structurele bedrijfsvoeringskosten.	4	3	87.500
Verbonden partijen (financieel, imago)	19	Verbonden partijen kunnen in financiële problemen komen (zie paragraaf verbonden partijen). Meer geld nodig dan geraamd.	3	3	62.500
	20	GR Peelgemeenten: Per 1 januari 2017 is de GR Peelgemeenten operationeel. 2017-2018 waren ontwikkeljaren waarin processen zowel in het lokale gebiedsteam (sociaal team Asten) als bovenlokaal in de uitvoeringsorganisatie werden doorontwikkeld. In 2019 is er een evaluatie geweest naar opzet GR Peelgemeenten /lokale gebiedsteams. Er is momenteel nog steeds sprake van	3	3	62.500

Risico	Nr	Toelichting	Kans	Impact	Bedrag
		doorontwikkeling. Dit kan nog leiden tot aanpassing van de uitvoeringskosten.			
	21	<p>Veiligheidsregio (VRBZO) / bluswater:</p> <p>□ Door de aangepaste ontwerpnorm van Brabant Water (2014) neemt het aantal brandkranen jaarlijks af. Dit betekent minder brandkranen in nieuwe situaties maar ook sanering van waterleidingen. Alternatieven zijn gevonden in door VRBZO aangeschafte waterbakken en in het optimaliseren van pendelsystemen. Deze oplossingen zijn echter niet gelijkwaardig aan brandkranen. Het blijft een gemeentelijke afweging welke voorzieningen extra worden aangelegd om brandweezorg voldoende te borgen.</p> <p>Zo zijn er reeds in het buitengebied enkele openbare bluswatervoorzieningen aangelegd. Bedrijventerrein Florapark is het eerste bedrijventerrein wat ontwikkeld is met de nieuwe ontwerpnorm van Brabant Water. In 2019 is hier al een openbare bluswatervoorziening aangelegd en in 2020 volgt nog een tweede. Met deze maatregelen zal er voldoende bluswater op het bedrijventerrein Florapark aanwezig zijn.</p> <p>□ In 2020 zal de analyse van het Dekkingsplan 2019 VRBZO worden opgepakt en kijken we waar mogelijk vrijwillig aangelegde voorzieningen zijn aangelegd/gerealiseerd. Zijn er geen alternatieven, dan zal na een risicoafweging openbaar bluswater mogelijk nog aangelegd moeten worden.</p>	3	4	150.000
Juridisering samenleving / niet tijdige besluitvorming	22	Opgelegde kosten planologische procedures, leges (bijv. voor een aanvraag omgevingsvergunning) en privaatrechtelijke heffingen (bijv. rioolheffing, OZB, toeristenbelasting, afvalstoffenheffing) die leiden tot juridische procedures. Risico op verplichting geheel of gedeeltelijk terugbetalen leges en proceskostenvergoeding.	4	3	87.500
Imago-schade, aansprakelijkheid bij verstrekken onjuiste informatie	23	Gemeente verstrekt verkeerde info, externe hack op onze systemen (cybercriminaliteit). Privacyregels worden geschonden en er wordt een bestuurlijke boete opgelegd door de Autoriteit Persoonsgegevens. Gemeente is verantwoordelijk voor actueel houden risicokaart, WKPB etc. Gegevens kunnen kwijt raken of onbedoeld wijzigen. Audit extern orgaan (bijv. waarderingkamer WOZ kan dit ook melden). Software kan problemen/storingen bevatten. Kan leiden tot negatieve berichtgeving media en herstelkosten. Met klachtafhandeling zijn hoge kosten gemoeid.	4	3	87.500
Verzekering / garantstelling, aansprakelijkheid burger (o.a. bij schade burger)	24	Gemeentelijke borgstellingen: de gemeente heeft een achtervangfunctie indien een corporatie in financiële problemen komt.	1	5 (plus)	2.500.000
	25	Het eigen risico van de diverse verzekeringen en aansprakelijkheden komt t.l.v. de gemeente Asten.	3	2	17.500
	26	Risico schade inventaris gemeentelijke gebouwen (aanvulling op verzekering).	1	5	70.000
	27	Risico aansprakelijkheid gemeente bij brandschade aan naburige panden en inventaris (indien schade groter dan 2x € 2.500.000 per jaar).	2	5	210.000
					4.041.000

De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geïdentificeerde en in de risicomatrix ingedeelde risico's is als volgt:

Totaal bedrag risico's rood:	€ 3.570.000
Totaal bedrag risico's oranje:	<u>€ 4.041.000</u>
Totaal bedrag risico's:	€ 7.611.000

Bij het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt gerekend met een zekerheidspercentage van 90% omdat niet alle risico's zich tegelijkertijd voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit = € 6.850.000

Onderdeel 2: berekening beschikbare weerstandscapaciteit (buffer)

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente wordt berekend uit:

1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves
3. Post onvoorzien
4. Stille reserves
5. Onbenutte belastingcapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2019.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2019	Incidenteel	Structureel
1a. Algemene reserve (weerstandscapaciteit)	13.064.524*	
1b. Algemene reserve (basis)	2.086.991	
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	7.611.267	
3. Post onvoorzien	55.000	
4. Stille reserves	1.207.291	
5. Onbenutte belastingcapaciteit	1.362.425	
Totaal beschikbaar	25.387.498	

*In de gepresenteerde stand van de algemene reserve (weerstandscapaciteit) is de onttrekking van €1.000.000 in 2020 al meegenomen, om een zo reëel mogelijk beeld te geven.

De beschikbare weerstandscapaciteit op basis van de optelsom van de incidentele en structurele buffer is als volgt:

Beschikbare weerstandscapaciteit = € 25.387.498

Ad 1. Algemene reserve (weerstandscapaciteit + basis)

De algemene reserve dient onder andere ter afdekking van financiële tegenvallers en bestaat uit twee delen. Een algemene reserve berekend op basis van de weerstandscapaciteit en een algemene reserve berekend op basis van de omzet.

De norm voor de algemene reserve weerstandscapaciteit is bij gelegenheid van de voorjaarsnota 2017 voor de komende jaren vastgesteld op € 14.000.000,=. De benodigde weerstandscapaciteit uit de begroting 2017 is vermenigvuldigd met 2 (ratio voor uitstekend weerstandsvermogen).

Indien de ratio van 2 wordt toegepast op de jaarrekening 2019 volstaat een algemene reserve weerstandscapaciteit van € 13.700.000,=.

De norm voor de algemene reserve basis is bij de begroting 2017 bepaald op € 2.086.991.

Ad 2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)

Indien er bestemmingsreserves zijn waarbij de raad nog vrij kan besluiten over de bestemming van het geld én de rente wordt niet als dekkingsmiddel voor de exploitatie ingezet, dan kan dit deel worden ingezet voor de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het gevolg kan wel zijn dat geplande investeringen (bijvoorbeeld gedekt uit de reserve eenmalige bestedingen) niet door kunnen gaan.

Ad 3. Post onvoorzien

De post onvoorzien is een buffer voor onvoorziene uitgaven. Bij de voorjaarsnota 2019 is de post onvoorzien structureel afgeschaft, maar incidenteel met een hoogte van € 55.000 in stand gebleven.

Ad 4. Stille reserves

Als activa onder de waarde in het economische verkeer zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Indien deze stille reserve meegenomen wordt in de weerstandscapaciteit is het van belang dat de activa direct verkoopbaar zijn. Bij verkoop ontstaan winsten die eenmalig vrij aanwendbaar zijn. Actualisatie van de stille reserves heeft plaats gevonden bij de begroting 2020. De stand per 31-12-2019 is gebaseerd op de boekwaarde per 31-12-2019 en de WOZ grondslag (voor de gebouwen) per 1-1-2018.

Ad 5. Onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente kan haar lokale belastingen verhogen om financiële tegenvallers op te vangen. Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit indien het gemeentelijke OZB-tarief onder het maximumtarief valt zoals is opgenomen in de gemeentewet en/of wanneer de afvalstoffenheffing/rioolheffing niet kostendekkend zijn. Deze laatste twee zijn in Asten allebei wel kostendekkend.

Bij deze berekening van het deel onbenutte capaciteit van de OZB wordt uitgegaan van de jaarlijkse macronorm van het OZB-tarief (redelijk peil) zoals aangegeven in de mei-circulaire 2019. Het OZB-tarief is daarin bepaald op 0,1194% van de gemiddelde WOZ-waarde. Het verschil tussen de werkelijke opbrengsten OZB in 2020 en het redelijk peil is de onbenutte belastingcapaciteit, deze bedraagt € 1.362.425,-

Onderdeel 3: Berekening ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (buffer) en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's) en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal (ratio).

Om de ratio weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande normering van NARIS(Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement):

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Meer dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Minder dan 0,6	Ruim onvoldoende

Totaal bedrag beschikbare weerstandscapaciteit   € 25.387.498
Totaal bedrag benodigde weerstandscapaciteit   € 6.850.000

Ratio weerstandsvermogen : 3,7

Dit is conform bovenstaand overzicht uitstekend en betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

Financiële positie / kengetallen

Inleiding

Op basis van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het voor gemeente sinds 2016 verplicht om een basisset financiële kengetallen op te nemen in de begroting en jaarrekening.

Door middel van deze kengetallen wordt de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten bevorderd en krijgt de gemeenteraad een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente.

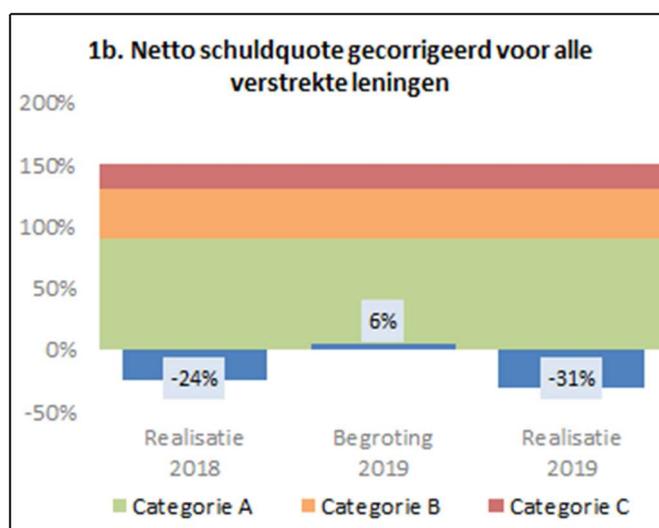
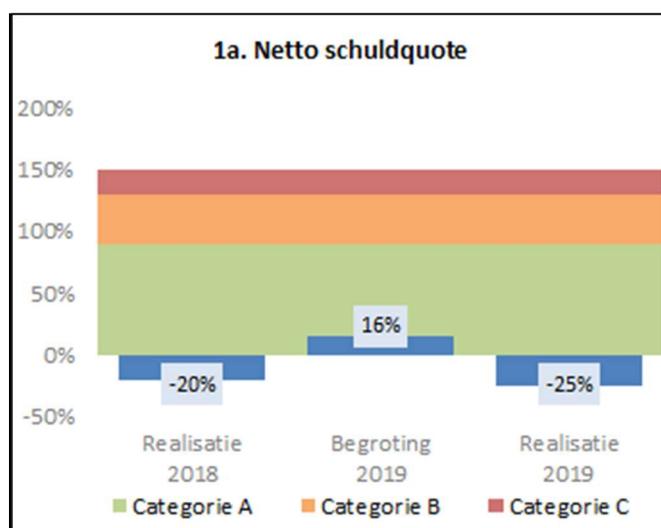
Het is niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven over de financiële positie.

Signaleringswaarden

Aan de bovenstaande kengetallen zijn (nog) geen normen verbonden. De wetgever heeft de manier waarop gemeenten de kengetallen laten meewegen nadrukkelijk bij de gemeente gelaten. Wel is meegegeven dat het behulpzaam kan zijn om de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden. Dit zijn (normen)kaders waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de signaleringswaarden afkomstig uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de onderstaande tabel zijn de signaleringswaarden te zien en in welke categorie (A, B of C) deze vallen. Hierbij is categorie A het minst risicovol en categorie C het meest risicovol.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Kengetallen

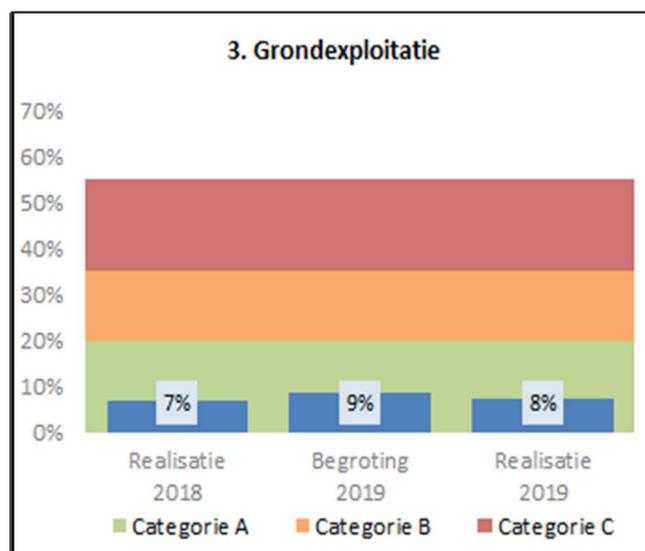
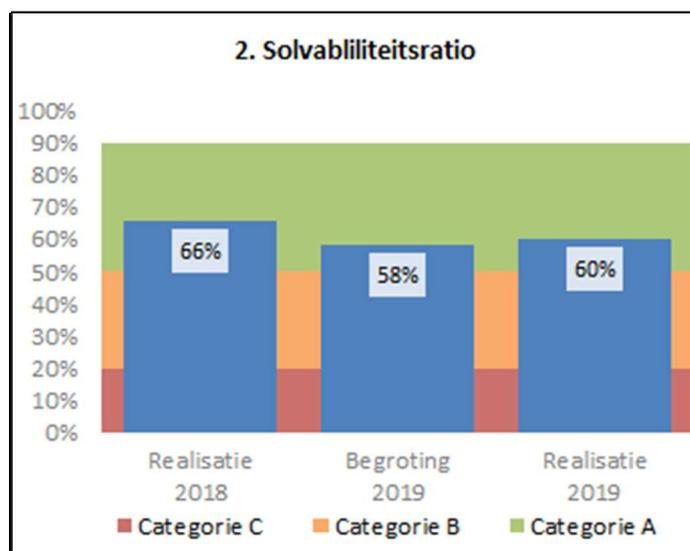

1a. Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

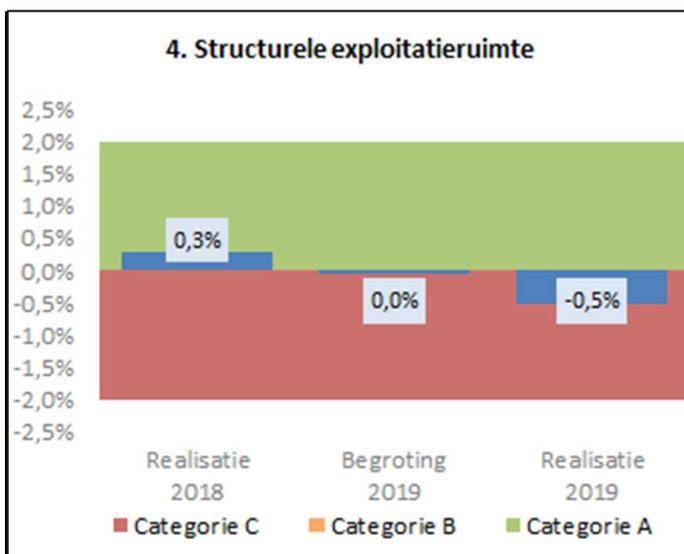

2. Solvabiliteit

Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

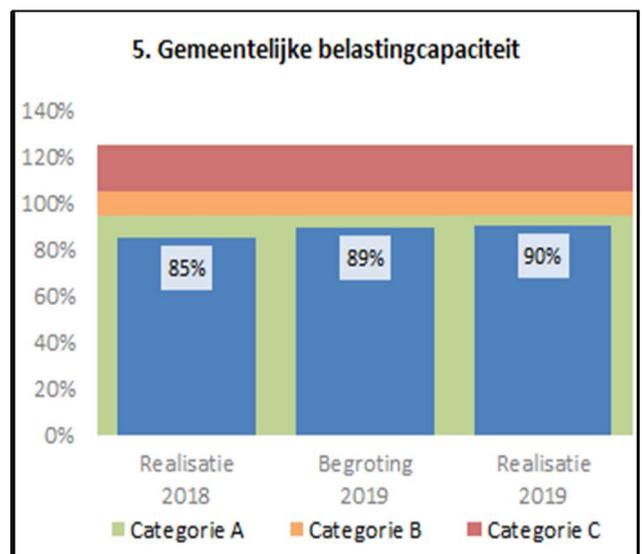
3. Grondexploitatie

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitatie is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Conclusie gemeente Asten

Op basis van bovenstaande kengetallen kan de conclusie worden getrokken dat de financiële positie van de gemeente Asten gezond is.

3. Bedrijfsvoering

Wat wilden we bereiken?

Gemeente Asten is een klant- en procesgerichte organisatie die de snelle en grote veranderingen in de maatschappij gemakkelijk weet te vertalen naar een effectieve en (kosten)efficiënte rol en taken voor onze organisatie. Deze ambitie is gestoeld op de bestuurlijke strategie het coalitieakkoord en in de raadsbesluiten *Toekomstagenda Asten 2030* en *Asten koerst op eigen kracht in netwerken*. Dit is (en wordt verder) geconcretiseerd in o.m. het bedrijfsplan van de gemeente Asten en in programma's en uitvoeringsplannen uit de Toekomstagenda. Dit moet leiden tot de volgende resultaten:

- Een actieve gemeenschap die zich zelf verantwoordelijk voelt, samen met de gemeente initiatieven realiseert en elkaars verantwoordelijkheden en rollen kent en respecteert.
- Een toenemende klanttevredenheid die we voortdurend meten.
- Een goede bestuurlijke tevredenheid bij raad en college.
- Een goede medewerkerstevredenheid in onze organisatie.
- Een organisatie die goed communiceert, d.w.z. een goede dialoog heeft met burgers, bedrijven en instellingen en een adequate informatievoorziening heeft.
- Een organisatie die digitaal en zaakgericht werkt. We ontwikkelen de zaakgerichtheid verder door. O.m. via verdere digitalisering van de dienstverlening en bedrijfsvoering.
- Een organisatie met flexibele, klantgerichte medewerkers die zich bewust zijn van de vragen en ontwikkelingen in de omgeving.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

We hebben de begroting (jaarplannen) uitgevoerd. Meer dan 90% is overeenkomstig de planning uitgevoerd. Niet of buiten de planning uitgevoerde zaken hangen meestal samen met gewijzigde bestuurlijke prioriteiten (vaak als gevolg van onderwerpen die zich na de totstandkoming van de begroting aandienen en prioriteit genoten) en/of externe factoren, zoals ingetrokken of gewijzigde plannen. Wij zijn van mening dat dit een goed resultaat is.

Wij hebben daarnaast ons bedrijfsplan consequent uitgevoerd. We hebben veranderingsprocessen in gang gezet en gehouden, gericht op het realiseren van een klantgerichte, flexibele en omgevingsbewuste houding. We zien in de praktijk dat deze aanpak gaandeweg successen oplevert. We zien de tevredenheid van onze inwoners gestaag stijgen. Er zijn nog verdere verbeteringen mogelijk en daar blijven we op sturen. De omstandigheden waaronder we dit doen, zijn niet altijd even gemakkelijk, bijv. als gevolg van de stevige bezuinigingen maar ook voortdurende verrassingen vanuit de Rijksoverheid.

Het bedrijfsplan is hieronder weergegeven. Het omvat 1 A4, niet meer en niet minder. Iedereen in onze organisatie kent dit, focust hierop, wordt erop gestuurd en getraind. Wij geloven in het succes en haalbaarheid hiervan.

Missie en Visie van ons bedrijfsplan

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een prettige woon-, werk-, en leefomgeving, vanuit eigen kracht, dichtbij de burger (in diens verschillende rollen). We zijn klantgericht en (re)ageren flexibel op veranderingen in de maatschappij.

Leidende principes

1. Onze Klanthouding is: "Ja, tenzij";
2. De burgers blijven zelf verantwoordelijk (Faciliterende overheid);
3. We zijn klantgericht, flexibel en omgevingsbewust;

4. High trust-low tolerance: ruimte voor onze professionals (werken vanuit de 'bedoeling') met een beperkt aantal kaders/regels;
5. We maken plezier van ons werk.

Waarom en waartoe doen we dit?

Omdat het noodzakelijk is aansluiting te houden met de veranderende eisen en wensen in de gemeenschap met actieve burgers die zelf aangeven wat nodig is. We doen de dingen waaraan behoefte is en doen deze dingen goed. Deze aansluiting bepaalt ons bestaansrecht. En we willen een aantrekkelijke gemeente zijn om voor te werken.

Wat betekent dit voor onze burgers en onze organisatie?

We maken hierover goede afspraken met onze burger, met onze medewerkers en met onze partners in ons netwerk. En we komen (deze) afspraken na! Daarop focussen we ons.. Daarvoor is het nodig om:

- de begrippen 'klantgerichtheid', 'flexibiliteit' en 'omgevingsbewustzijn' te concretiseren.
- de 'andere' relatie tussen gemeente en burger daadwerkelijk in te vullen;
- te sturen op klanttevredenheid en de tevredenheid van onze professionals;
- duidelijk en daadkrachtig te zijn, ook in lastige situaties, talent te benutten, elkaar te ondersteunen en niet te voorzichtig te zijn (lef tonen).

Hoe doen we dat?

- We geven ruimte aan onze medewerkers in hun werk en het vergroten van hun probleemoplossend en communicatief vermogen;
- We ontwikkelen ieders eigenaarschap en ambassadeurschap;
- We voeren dialoog (UIT-, BE-, AF-, AANspreken) in onze teams;
- We gebruiken (alleen) regels en systemen die we nodig hebben;
- We maken geen nieuwe nota's maar doen het (gewoon). We bespreken casuïstiek in de teams en in individuele personele gesprekken. Ieder ervaart zelf en leert ervan;
- We bieden collectieve en individuele trainingen;
- EN we brengen plezier (terug) in ons werk en in onze organisatie.

Wie doet wat en wanneer?

- Onze veranderstrategie is dit A4: eenvoudig en overdraagbaar;
- Het veranderteam is het Managementteam en de Teamleiders;
- Iedereen is betrokken: burger, bestuurder, medewerker in ieders rol;
- En het gebeurt NU.

Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI)

Als uitvloeisel vanuit het in 2017 ondertekende landelijk manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) stelt de gemeente jaarlijks een actieplan MVI op. In het actieplan 2019 waren alle inkoop met duurzaamheids-potentieel vermeld.

Standaard wordt bij inkooptrajecten onderzocht of een grotere mate van duurzaamheid mogelijk is dan de landelijke minimumeisen. Dit betreft: milieu, social return en aandacht voor het MKB.

In het actieplan 2019 waren verder een aantal trajecten gelabeld met extra aandacht voor het toepassen van gunningscriteria en/of functioneel specificeren voor MVI. Overall is de tendens dat er meer onderzoeken plaatsvinden en de toenemende mogelijkheden vaker worden toegepast.

E-Facturering ingevoerd

Als gemeente Asten zijn we onderdeel van de overheid. De overheid heeft als doel gesteld dat burgers en bedrijven hun zaken met de overheid digitaal kunnen regelen. Digitalisering is daarbij niet het uiteindelijke doel, maar een belangrijk middel om betere dienstverlening aan burgers en bedrijven te kunnen leveren, zo mogelijk in combinatie met een hogere efficiëntie. Het ontvangen en verwerken van e-facturen is onderdeel van deze betere dienstverlening.

Met ingang van januari 2019 is het voor leveranciers mogelijk om E-facturen aan de gemeente te sturen. Hierdoor worden de facturen digitaal verwerkt en dit verhoogd de dienstverlening.

Privacy

De gemeente Asten vindt een betrouwbare dienstverlening, waarin inwoners open en respectvol worden behandeld belangrijk. Goede bescherming van persoonsgegevens is daarbij cruciaal. Inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig, veilig en vertrouwelijk omgaat met persoonsgegevens. De gemeente beschikt over een verwerkingenregister, voert bij risicovolle verwerkingen een Data Protection Impact Assessment uit en heeft een register van mogelijke datalekken. De Privacy Officer (PO) heeft een adviserende rol op het gebied van de implementatie en naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Voor vragen met betrekking tot privacy weten medewerkers de weg naar de PO goed te vinden. De Functionaris Gegevensbescherming voert het interne gemeentelijke toezicht uit op de verwerking van persoonsgegevens binnen de organisatie.

Wat heeft het gekost?

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren	
Beleidsindicator	
1. Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,06
2. Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	6,64
3. Apparaatskosten (kosten per inwoner)	602
4. Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	12,60%
5. Overhead (overhead / totale lasten)	14,41%

Toelichting beleidsindicatoren:

1. Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners).

Berekening op basis van 118 fte in 2019 en 16.710 inwoners (peildatum 1-1-2019).

3. Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners).

Berekening op basis van 111 fte in 2019 en 16.710 inwoners (peildatum 1-1-2019).

4. Apparaatskosten (Kosten per inwoner).

Berekening op basis van apparaatskosten € 10.063.703,= en 16.710 inwoners (peildatum 1-1-2019).

4. Externe inhuur (Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen).

5. Overhead.

Berekening op basis van kosten overhead (€ 6.343.672) / totale lasten (€ 44.029.396).

4. Grondbeleid

Het grondbeleid heeft veel invloed op de realisatie van programma's zoals op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, verkeer, cultuur, sport, recreatie en economische zaken. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact en brengt hierdoor risico's met zich mee.

Wat wilden we bereiken?

De gemeente wil haar ruimtelijke doelstellingen zoals vastgelegd in de ruimtelijke (structuur)visies en -programma's op een economisch verantwoorde wijze realiseren. Enerzijds voor ontwikkelingen waarbij de gemeente ondernemend deelneemt en anderzijds voor ontwikkelingen waarbij de gemeente enkel onder voorwaarden de planologische maatregel faciliteert.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Uitvoering geven aan het gemeentelijk grondbeleid.

De grondbeleidskaders zijn vastgelegd in de Nota grondbeleid 2010-2013. De nota is niet geactualiseerd omdat de inhoud van deze nota nog actueel is. Het doel van de nota grondbeleid is om de gemeente op economisch verantwoorde wijze de gewenste ruimtelijke doelstellingen te laten realiseren zoals opgenomen in de ruimtelijke (structuur)visies van de gemeente. Regie op de ruimtelijke ontwikkelingen is daarbij van belang. Deze gemeentelijke regierol wordt in belangrijke mate bepaald door de gemeentelijke grondposities.

De gemeenteraad stelt het college met de Nota grondbeleid in staat om binnen kaders

- ondernemend deel te nemen aan en de regie te voeren bij de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente (actief grondbeleid);
- bij gewenste ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de gemeente niet ondernemend deelneemt, zo veel mogelijk regie te voeren door het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten of door het opstellen van een exploitatieplan (faciliterend grondbeleid).

Ontwikkeling grondbedrijf in 2019

Vennootschapsbelasting (VPB)

Grondexploitaties zijn vanaf 2016 vennootschapsbelastingplichtig. De te betalen VPB wordt berekend op basis van een fiscale openingsbalans en de fiscaal toe te rekenen kosten en opbrengsten. Landelijk komt er steeds meer duidelijkheid over de toepassing van de systematiek en de lokale afspraken met de belastingdienst, de gemeente Asten is op dit moment in overleg met de belastingdienst. Gezien de complexiteit van de VPB is een fiscaal adviesbureau ingeschakeld om de gemeente te begeleiden in dit proces. De resultaten hiervan komen in de loop van 2020 beschikbaar, waarna dit nog met de belastingdienst moet worden afgestemd.

Aan voorlopige aanslagen is aan de belastingdienst over de jaren 2016 tot en met 2019 € 1.072.696,= betaald. De bedragen zijn onzeker omdat het onderzoek door fiscaal adviesbureau nog loopt. Als gevolg daarvan kunnen de definitieve bedragen nog afwijken van de gedane aangiftes. Omdat over de te betalen VPB op dit moment nog geen duidelijkheid bestaat wordt de reserve grondbedrijf niet afgeroomd.

Voorraad gronden

In de berekening van de reserve grondbedrijf is rekening gehouden met de eventuele risico's van de grondvoorraad. Het betreft de volgende gronden:

Voorraad gronden	m2	boek- waarde 2019	waarde per m2
Loverbosch voorraad grond	34.985	293.350	8
Ostade C (SHP)	9.882	169.002	17
Heusden Oost fase 3	8.703	174.060	20
Heusden Oost waterberging	33.853	224.592	7
Heusden Oost agrarisch	38.686	270.802	7
Ondergrond Unitas	1.865	186.500	100
Totaal	127.974	1.318.306	

Wat heeft het gekost?

Resultaat grondbedrijf

Voor winstneming van de grondexploitatie geldt de percentage of completion methode (POC methode): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Voor verliezen moeten voorzieningen worden gevormd of deze moeten direct in mindering worden gebracht op de boekwaarde

Positieve resultaten van het grondbedrijf worden toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf. Deze reserve heeft een plafond. Als de resultaten boven dit plafond uitkomen, wordt het meerdere toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen. Negatieve resultaten van het grondbedrijf worden ten laste van de algemene reserve grondbedrijf gebracht. De reserve wordt dan, indien nodig, aangevuld om de algemene reserve grondbedrijf op niveau te houden.

Resultaten grondbedrijf 2019 en prognose

In onderstaand overzicht zijn de begrote resultaten van het grondbedrijf 2019 vergeleken met de werkelijk resultaten 2019.

Ook de prognose van de resultaten van het grondbedrijf zijn geactualiseerd (2020-2022). Bij de vaststelling van de jaarrekening worden tevens de geactualiseerde prognoses (exploitaties) in de begroting 2020 verwerkt.

De resultaten per project zien er als volgt uit, (+) is een positief resultaat.

Project (+ = positief resultaat - = negatief resultaat)	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Loverbosch oostzijde fase 1a (resultaat begroot)		-74.138	88.017	88.017	
Loverbosch fase 2		88.045	191.371	191.371	191.371
Heusden Oost (fase 1)		7.019	50.598	50.597	50.597
Heusden Oost (fase 2)		23.447	542.981	361.988	
Florapark		521.063	163.933	163.933	
Strategische grondaankopen	-15.000	-1.055	-15.000	-15.000	-15.000
Ontwikkelingskrediet	-45.000	-14.308	-45.000	-45.000	-45.000
Totaal project resultaat	-60.000	550.073	976.900	795.906	181.968
Resultaat t.l.v of t.g.v. algemene reserve grondbedrijf	-60.000	550.073	976.900	795.906	181.968

In de verwachte resultaten van het grondbedrijf is geen rekening gehouden met de te betalen VPB, daarom worden deze resultaten in eerste instantie toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf. Afhankelijk van de werkelijk gerealiseerde resultaten en de te betalen VPB zal deze reserve afgeroomd worden ten gunste van de reserve eenmalige bestedingen.

De verwachte resultaten 2020 tot en met 2022 zijn een inschatting op basis van de zogenaamde POC methode.

Toelichting resultaten projecten

Project	Resultaat += positief	Resultaat += positief	Gerealiseerd resultaat	Nog te realiseren resultaat exclusief VPB	Verwachte afsluitdatum project
	Inschatting 2018	Inschatting 2019	tot en met 2019		
Bouwgrond in exploitatie					
<u>Woningen</u>					
Loverbosch oostzijde fase 1a	1.661.066	1.563.659	1.387.625	176.034	2022
Loverbosch fase 2	707.024	1.236.272	88.045	1.148.227	2026
Heusden Oost (fase 1)	656.723	538.264	386.471	151.793	2022
Heusden Oost (fase 2)	494.408	928.416	23.447	904.969	2023
<u>Bedrijven</u>					
Florapark bedrijventerrein	2.543.316	2.527.268	2.199.403	327.865	2022
Totaal bouwgronden in exploitatie	6.062.537	6.793.879	4.084.991	2.708.888	

Het resultaat van **Loverbosch Oostzijde fase 1a** is ten opzichte van 2018 gedaald van € 1.661.066,= positief naar € 1.563.659,=, dit heeft te maken met stijging plankosten. Van het resultaat is tot en met 2019 € 1.387.625,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 176.034,=. Omdat in de voorgaand jaren teveel winst was genomen (POC methode) vindt in 2019 een correctie plaats op de winstneming € 74.138,= "verlies".

Het resultaat van de grondexploitatie **Loverbosch fase 2** is gestegen van € 707.024,= positief naar € 1.236.272,= positief. Deze grondexploitatie is geactualiseerd, mede door lagere kosten € 169.000,= en hogere opbrengsten van € 360.000,= is deze exploitatie winstgevender geworden. Van het resultaat is tot en met 2019 € 88.045,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 1.148.227,=.

Het resultaat van **Florapark** is gedaald van € 2.543.316,= naar € 2.527.268,=. Van het resultaat is tot en met 2019 € 2.199.403,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 327.865,=.

De grondexploitatie van **Heusden Oost fase 1** is geactualiseerd. Het resultaat van dit project daalt van € 656.723,= naar € 538.264,= positief, dit heeft te maken met kostenstijging bouw- woonrijp maken en plankosten. Van het resultaat is tot en met 2019 € 386.471,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 151.739,=.

De grondexploitatie van **Heusden Oost fase 2** is geactualiseerd. Het resultaat van dit project is gestegen van € 494.408,= naar € 928.416,= positief, dit heeft te maken met daling van de kosten bouw- woonrijp maken en plankosten. Van het resultaat is tot en met 2019 € 23.447,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 904.969,=.

Gronden in exploitatie

De totale mutaties voor 2019 en de boekwaarde per project per 31-12-2019 zijn in de volgende tabel weergegeven.

Project	Investeren ringen 2019	Inkomsten In 2019	(+) Winst (-) Verlies reserve grond- bedrijf	(+) Winst (-) Verlies reserve eenmalige bestedingen	Boekwaarde per 31-12 2019
Bouwgrond in exploitatie					
<u>Woningen</u>					
Loverbosch oostzijde fase 1a	124.662	0	-74.138		-1.074.873
Loverbosch fase 2	1.649.657	-1.229.580	88.045		5.323.313
Heusden Oost (fase 1)	54.640	-578.415	7.019		-242.946
Heusden Oost (fase 2)	476.033	-150.020	23.447		349.460
<u>Bedrijven</u>					
Florapark bedrijventerrein	208.983	-1.776.061	521.063		-1.358.223
<u>Strategische grondaankoop</u>	1.055		-1.055		
<u>Ontwikkelingskrediet</u>	14.308		-14.308		
Totaal bouwgronden in exploitatie	2.529.338	-3.734.076	550.073	0	2.996.731

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

De boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie per 31-12-2019 bedraagt € 2.996.731,=. Deze boekwaarde heeft grotendeels betrekking op het project Loverbosch fase 2.

Risico's grondbeleid en bepaling hoogte algemene reserve

Bij het grondbeleid zijn grote bedragen en risico's in het geding. Omdat de planning en uitvoering vaak jaren duren, kunnen de verwachte en werkelijke winst flink verschillen. Om toekomstige risico's in de grondexploitaties af te dekken is de algemene reserve grondbedrijf gevormd.

Bij de berekening van de hoogte van de reserve worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Bouwgrond in exploitatie:

- Op basis van scenario's worden de risico's berekend;
- Wanneer scenario berekeningen niet aanwezig zijn, wordt de IFLO norm (afdeling Inspectie Financiën Lokale Overheden) gebruikt. Deze norm bepaalt dat de gewenste reserve 10% van het geïnvesteerd vermogen en 10% van de nog te maken kosten bedraagt.

Voorraad gronden:

- Bij voorraad gronden wordt de boekwaarde vergeleken met de marktwaarde.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 zijn de exploitaties geactualiseerd en de bijbehorende risico's geïnventariseerd. Volgens de uitgangspunten moet de reserve per 31-12-2019 minstens € 1.385.003,= bedragen. De reserve is € 1.746.046= hoger dan de berekening en zou afgeroomd kunnen worden. In de berekening is echter geen rekening gehouden met de nog te betalen vennootschapsbelasting.

Om jaarlijks schommelingen te voorkomen blijft de reserve vooralsnog intact en zal wanneer meerjarige ervaringscijfers en de VPB het toelaten de reserve afgeroomd worden.

Algemene reserve grondbedrijf	
Algemene reserve grondbedrijf per 1 januari 2019	3.673.196
Resultaat Loverbosch oostzijde fase 1a	-74.138
Resultaat Loverbosch oostzijde fase 2	88.045
Resultaat Heusden Oost fase 1	7.019
Resultaat Heusden Oost fase 2	23.447
Resultaat Florapark	521.063
Resultaat strategische grondaankoop	-1.055
Resultaat ontwikkelingskrediet	-14.308
Panden Koningsplein	-27.779
Resultaat grond Heusden (garagebedrijf van Mierlo)	13.292
Advisering VPB	-5.037
Voorschot VPB 2016 tot en met 2019	-1.072.696
Algemene reserve grondbedrijf per 31 december 2019	3.131.049

5. Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Asten is qua oppervlakte uitgestrekt (ruim 7.000 ha). Er vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor de activiteiten zijn veel gemeentelijke kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, (openbaar) groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. In deze paragraaf wordt het beleidskader en de financiële impact van het onderhoud van kapitaalgoederen inzichtelijk gemaakt.

Wat wilden we bereiken?

Inzicht geven in, en realisatie van, het gewenste onderhoudsniveau van de kapitaalgoederen. Dit kan onder andere bepaald worden aan de hand van de gewenste kwaliteit of landelijk gehanteerde normen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Algemeen beleid

Het uitgangspunt bij het onderhoud van gemeentelijke kapitaalgoederen is dat deze op een adequate wijze worden onderhouden. Om dit te realiseren worden onderhoudsplannen opgesteld en actueel gehouden.

Wegen

Op grond van de Wegenwet zijn wij als wegbeheerder verantwoordelijk voor onderhoud en beheer van gemeentelijke wegen en bermen. De wegen zijn ook in 2019 beheerd op het in het beheer- en beleidsplan Wegen 2014-2022, vastgestelde kwaliteitsniveau C.

Iedere twee jaar wordt de toestand van het wegennet geïnspecteerd volgens een landelijk gangbare standaardmethode. Op basis van de resultaten, de afstemming en het beschikbare onderhoudsbudget wordt er een definitief uitvoeringsplan opgesteld. Om de kwaliteit te handhaven wordt jaarlijks planmatig onderhoud uitgevoerd.

Openbare verlichting

Het kader voor openbare verlichting is gesteld in het Beheer- en beleidsplan Openbare Verlichting 2011-2020. Het beleidsplan is gericht op duurzaam en veilig verlichten. Met dit plan wordt zorg gedragen dat de openbare verlichting in Asten conform de vastgestelde ambities wordt onderhouden. Het huidige onderhoudsniveau blijft gehandhaafd waarbij extra aandacht is voor duurzaamheid.

In 2019 is een nieuw beleidsplan voor de periode 2020-2025 opgesteld waarin duurzaamheid, technologische ontwikkelingen en veiligheid centraal staan.

Riolering en Water

Op 12 december 2017 heeft de gemeenteraad het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vastgesteld voor de periode 2018 - 2020. Het GRP is een wettelijk verplicht plan en beschrijft het rioleringsbeleid van de gemeente inclusief de financiële middelen. De gemeente geeft hierin aan hoe zij invulling geeft aan haar zorgplichten vanuit Wet milieubeheer (Wm) en de Waterwet (Wtw):

- Inzameling en transport van stedelijk afvalwater (afvalwaterzorgplicht);
- inzameling en verwerking van (overtollig) afvloeiend hemelwater (hemelwaterzorgplicht);
- Inzameling en verwerking van overtollig grondwater (grondwaterzorgplicht).

Alle kosten die gemaakt worden vanuit deze drie zorgplichten worden gedekt door de rioolheffing (uitgangspunt 100% kostendekkend).

Groen

In 2019 is ingezet om het huidige onderhoudsniveau te behouden. Waar mogelijk zijn daarnaast kansen aangegrepen om door bijvoorbeeld een uitgekiende soortenkeuze en inrichting de gebruikswaarde, biodiversiteit en klimaatbestendigheid te vergroten.

De druk op dit onderhoudsniveau en daarmee ook het budget wordt steeds groter door steeds meer weersextremen, ziekte en plagen. Daarbij stijgen de prijzen om dit op te lossen door de nog steeds aantrekkende economie.

Gebouwen

De gemeentelijke gebouwen worden eens per 2 jaar geschouwd. Afhankelijk van de resultaten van de schouw, met inachtneming van het gewenste onderhoudsniveau, heeft dit consequenties voor de onderhoudsplanningen. Een aantal gebouwen zijn bij de vorige onderhoudsronde buiten beschouwing gelaten, deze worden in 2020 geactualiseerd.

Op basis van deze onderhoudsplanningen worden de benodigde jaarlijkse stortingen in de onderhoudsvoorzieningen bepaald. Met ingang van 2019 zijn de stortingen geïndexeerd.

De prijzen waarvoor aannemers inschrijven voor werkzaamheden stijgen nog steeds. Afhankelijk of en hoe deze trend zich ontwikkelt, heeft dit gevolgen voor de hoogte jaarlijkse stortingen in de onderhoudsvoorziening.

Sportvelden

De kosten voor het onderhoud, renovatie en vervanging zijn structureel gestegen. De onderhoudsplanningen voor de gemeentelijke sportvelden worden in 2020 geactualiseerd.

Wat heeft het gekost?

Voorzieningen	Saldo 01-01-2019	Storting 2019	Onttrekking 2019	Saldo 31-12- 2019
Onderhoud wegen	1.473.890	863.985	615.123	1.722.752
Onderhoud groen	32.719	0	7.944	24.775
Onderhoud riolering en water	4.310.005	374.432	333	4.684.104
Onderhoud gebouwen	1.215.613	424.317	207.793	1.432.137
Onderhoud sportvelden	159.061	97.322	160.729	95.664
Totaal	7.191.288	1.760.066	991.922	7.959.432

6. Financiering

Wat wilden we bereiken?

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, valutarisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido, aanvullende regelgeving en respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Wettelijk kader

Het wettelijk kader van de treasuryfunctie ligt voor een deel besloten in de nationale regelgeving en voor een deel in Europese regelgeving. Binnen de nationale regelgeving zijn de kaders voornamelijk:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- Wet verplicht schatkistbankieren;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De Gemeentewet.

Deze wettelijke kaders zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in het gemeentelijke Treasurystatuut 2014 dat op 11 maart 2014 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Schatkistbankieren

Op basis de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht om hun overtollige liquide middelen via een rekening-courant, met eventueel een daaraan gekoppelde depositorekening, in 's Rijks schatkist aan te houden.

De uitzondering hierop is dat decentrale overheden hun liquide middelen in de vorm van leningen kunnen uitzetten bij andere decentrale overheden, mits zij niet met het financiële toezicht op dit lichaam zijn belast.

Uitgezette gelden

Het saldo op de rekening courant van de schatkist bedraagt op 31 december 2019 € 11.585.000,=

Drempelbedrag

Daarnaast mogen decentrale overheden dagelijks liquide middelen buiten 's Rijks schatkist houden mits deze, gemiddeld genomen over een kwartaal, het drempelbedrag niet te boven gaan.

Het drempelbedrag is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal voor gemeenten met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen, met een minimum van € 250.000,=. Het drempelbedrag van de gemeente Asten komt voor de jaarrekening 2019 daardoor op € 281.824,=.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	32	2	-	1
Ruimte onder het drempelbedrag	249	280	282	281
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag				
Begrotingstotaal verslagjaar	37.577			
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	37.577			
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Drempelbedrag	282			

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	2.920	138	-	75
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	32	2	-	1

Aangezien de gemeente Asten in het verslagjaar tot de maximale grens negatief heeft gestaan i.v.m. de negatieve rentestanden, zijn de bedragen aangehouden buiten 's Rijks schatkist minimaal.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder wordt weergegeven in welke mate deze risico's zich bij onze gemeente voordoen en op welke wijze de gemeente deze risico's beheerst.

1. Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn zeer beperkt omdat uitsluitend middelen worden uitgezet bij de schatkist of bij andere overheden. Dit gebeurt in vastrentende waarden. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op de einddatum is dus geen sprake van koersrisico's.

2. Renterisicobeheer

Door schommelingen in de rentevoet loopt een gemeente renterisico. Het renterisico kan worden gemeten door middel van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet begrenst de omvang van de korte financiering (korter dan een jaar). De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 300.000,=.

Voor 2019 bedroeg de kasgeldlimiet voor de gemeente Asten € 3,1 miljoen. Momenteel zijn er geen leningen aangegaan met een looptijd van maximaal een jaar. Dat betekent

dat het renterisico onder de kasgeldlimiet uitkomt.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om het renterisico bij het opnemen van leningen te beheersen.

Het effect van de renterisiconorm op de financieringswijze is dat de herfinanciering van vaste leningen niet ineens plaatsvindt, maar over een periode van minimaal vijf jaar wordt gespreid. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen voor gemeenten niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Voor 2019 bedroeg de renterisiconorm voor de gemeente Asten € 7,4 miljoen. In 2019 zijn geen leningen aan renteherziening onderhevig. Dat betekent dat het renterisico onder de renterisiconorm uitkomt.

3. Kredietrisicobeheer

De gemeente loopt tenslotte risico bij het uitzetten van gelden en verlenen van garanties ten behoeve van de publieke taak. De gemeente loopt hierbij het risico dat de kredietnemer zijn financiële verplichting niet kan voldoen,

Uitzettingen geschieden daarom uitsluitend aan tegenpartijen die aan de in het treasurystatuut genoemde eisen voor kredietwaardigheid voldoen. Door deze maatregel worden kredietrisico's zoveel mogelijk beperkt.

Opgenomen geldleningen

Sinds 1 januari 2017 zijn er geen opgenomen geldleningen meer.

Verstreckte geldleningen

Er zijn geen leningen verstrekt.

Garantstellingen

- Per 31 december 2019 staat de gemeente borg voor € 18,4 miljoen aan leningen van Bergopwaarts.
- Per 31 december 2019 staat de gemeente borg voor een bedrag van € 6,75 miljoen aan leningen van Wocom.

Van bovenstaande leningen staat de gemeente borg voor 50% van het totale bedrag van de leningen.

- Per 31 december 2019 staat de gemeente garant voor een lening van € 7,3 miljoen van OMO.

Wat heeft het gekost?

Renteresultaat

Het renteresultaat 2019 op taakveld Treasury is € 0,-

Alle rente is rechtstreeks toegerekend aan de taakvelden.

Er resteert dus geen rente op het taakveld Treasury.

7. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn die partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie heeft én waarin zij een financieel belang heeft.

De gemeente Asten participeert in de onderstaande:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Metropoolregio Eindhoven (MRE);
- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB);
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO);
- BLINK;
- Senzer;
- GGD Brabant-Zuidoost;
- Gemeenschappelijke regeling (GR) Peelgemeenten;
- Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB);

Vennootschappen en coöperaties:

- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG);
- Brabant Water;

Stichtingen en verenigingen:

- Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB);
- Zorg en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost;

Overige verbonden partijen:

- Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel (CER).

Wat wilden we bereiken?

In het algemeen geldt dat voor een verbonden partij wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen of niet doeltreffend kan uitvoeren. De verbonden partijen voeren beleid en beheer op verschillende terreinen uit voor de gemeente Asten.

Het beleid omtrent deze verbonden partijen, met als doel om de governance te verstevigen, is beschreven in de "Nota Verbonden partijen gemeente Asten 2015".

De website Overheid.nl is de wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheidsorganisaties in Nederland. Deze website is een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Op deze website worden per verbonden partij de algemene gegevens vermeld.

De algemene gegevens van de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt staan op deze site:

https://almanak.overheid.nl/30279/Gemeente_Asten/.

De gegevens omtrent deze gemeenschappelijke regelingen in deze paragraaf zijn dan ook een aanvulling op de vermelde website.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Gemeenschappelijke regelingen

Metropoolregio Eindhoven (MRE)	
Programma	Alle programma's met uitzondering van Economie en financiën
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het Algemeen Bestuur (burgemeester H.G. Vos)
Doel en openbaar belang	Strategisch bestuurlijke samenwerking op de thema's: economie, mobiliteit, energietransitie en transitie van het landelijk gebied. Daarnaast het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de

	regio Zuidoost-Brabant.	
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Beleidsvoornemens	De gemeente Asten participeert in de Metropoolregio Eindhoven. De samenwerking is herijkt. In het ambitiedocument is bepaald op welke thema's met de 21 gemeenten en de manier waarop (governance) wordt samengewerkt. Jaarlijks worden per thema werkprogramma's opgesteld die samen ten uitvoer worden gebracht.	
Financiën (Bron: Voorlopige jaarrekening 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 4.280.000	€ 5.821.759
- Vreemd vermogen	€ 17.412.698	€ 18.049.951
- Ingeschat financieel resultaat 2019	€ 1.039.335 (MRE € 602.634 / RHCe € 436.701)	
Financiële bijdrage 2019	De totale gemeentelijke bijdrage aan het MRE bedraagt voor 2019, inclusief Regionaal Historisch Centrum, € 228.430	
Risico's	In de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (juli 2018) is bepaald welke risico's door de MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Uiteindelijk zijn de aangesloten gemeenten aansprakelijk voor tekorten.	

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	
Programma	Bestuur en veiligheid & Ruimtelijk domein
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het Algemeen Bestuur (wethouder J. Bankers)
Doel en openbaar belang	Samen zorgen voor balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voert de ODZOB taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geeft zij advies op het gebied van omgevingsrecht.
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant.
Beleidsvoornemens	De gemeente Asten is deelnemer van de ODZOB. Het Algemeen Bestuur van de ODZOB heeft een concernplan 2019-2022 vastgesteld. Het concernplan geeft richting en kaders voor een periode van 4 jaar. Het plan geeft aan wat de deelnemers als eigenaar van de ODZOB mogen verwachten: de ODZOB ziet toe op een veilige en gezonde leefomgeving, rekening houdend met een scala aan ontwikkelingen. Dit kan alleen in nauwe samenwerking tussen de deelnemers onderling en met de ODZOB. Als strategisch partner en als uitvoeringsorganisatie wil de ODZOB invulling geven aan 'Samen meer waarde' door: - de deelnemers te ontlasten; - de brede kennis en onafhankelijke positie centraal te stellen; - vanuit een dienstverlenende houding te werken;

	<p>- alert te zijn op politiek gevoelige dossiers en lokale verhoudingen; - vanuit mogelijkheden te denken en het helpen realiseren van initiatieven.</p> <p>De koers van de ODZOB, zoals vastgelegd in het concernplan kan in drie ambities worden samengevat: samenwerking, kwaliteit en één regionaal strategisch en operationeel uitvoeringsniveau van de VTH-taken. Hier is aan toegevoegd: samen zorgen voor de balans tussen ondernemen en een gezonde en veilige leefomgeving.</p>	
Financiën (Bron: Voorlopige jaarrekening 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 1.514.541	€ 2.429.098
- Vreemd vermogen	€ 4.254.309	€ 3.436.867
- Ingeschat financieel resultaat 2019	€ 914.557	
Financiële bijdrage 2019	€ 690.092	
Risico's	Het risico op verlaging van de baten ODZOB als gevolg van mogelijke bezuinigingen bij de deelnemende gemeenten. Dit risico ligt meer in de invloedssfeer van de gemeenten dan van de ODZOB en daarom is door hen besloten dit risico niet af te dekken.	

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)		
Programma	Bestuur en veiligheid	
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het Algemeen Bestuur (burgemeester H.G. Vos)	
Doel en openbaar belang	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverlenings-organisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.	
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
Beleidsvoornemens	Op grond van de Wet Veiligheidsregio zijn gemeenten met ingang van 1 januari 2014 verplicht deel te nemen in de VRBZO waarin alle brandweerkorpsen van de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant zijn opgenomen. Naast de brandweezorg is de VRBZO verantwoordelijk voor de Gemeenschappelijke meldkamer en de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR). Daarnaast is zij als vergunninghouder verantwoordelijk voor het Regionaal Ambulancevervoer (RAV) in Zuidoost-Brabant waarbij de uitvoering is neergelegd bij de Ambulancedienst van de GGD Brabant-Zuidoost.	
Financiën (Bron: Concept Jaarrekening 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 7.390.581	€ 6.886.932
- Vreemd vermogen	€ 42.790.781	€ 39.485.492
- Ingeschat financieel	€ 646.870	

resultaat 2019											
Financiële bijdrage 2019	<table> <tr> <td>Basisbijdrage</td> <td>€ 857.836</td> </tr> <tr> <td>Oranje Kolom</td> <td>€ 6.697</td> </tr> <tr> <td>Gemeentelijke rampenbestrijding</td> <td>€ 1.417</td> </tr> <tr> <td>Bevolkingszorg t.b.v. OTO</td> <td>€ 732</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>€ 866.683</td> </tr> </table>	Basisbijdrage	€ 857.836	Oranje Kolom	€ 6.697	Gemeentelijke rampenbestrijding	€ 1.417	Bevolkingszorg t.b.v. OTO	€ 732	Totaal	€ 866.683
Basisbijdrage	€ 857.836										
Oranje Kolom	€ 6.697										
Gemeentelijke rampenbestrijding	€ 1.417										
Bevolkingszorg t.b.v. OTO	€ 732										
Totaal	€ 866.683										
Risico's	In hoofdstuk 6.1 paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2019 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In het jaarverslag 2019 is deze paragraaf geactualiseerd. Het beleid rond risicomanagement en weerstandsvermogen is in 2019 geactualiseerd en door het Algemeen Bestuur vastgesteld.										

BLINK		
Programma	Ruimtelijk domein	
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het Algemeen Bestuur (wethouder J. Bankers)	
Doel en openbaar belang	Blink heeft tot doel zorg te dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van afvalinzameling en reiniging van de openbare ruimte , die bij wet aan de deelnemende gemeenten zijn opgedragen. Daarnaast exploiteert zij de gemeentelijke milieustraat.	
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren en SUEZ.	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Streven naar zo min mogelijk restafval en zoveel mogelijk afvalstromen gescheiden inzamelen t.b.v. hergebruik.	
Financiën (Bron: Jaarcijfers 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 0,-	€ 0,-
- Vreemd vermogen	€4.154.919	€ 4.653.000
- Realisatie financieel resultaat 2019	€0,-	
Financiële bijdrage 2019	€ 700.000 (excl. milieustraat)	
Risico's	BLINK beschikt niet over eigen vermogen om niet begrote en onvoorziene kosten te dekken. De opzet van BLINK als gemeenschappelijke regeling is dat risico's opgevangen worden door de deelnemende gemeenten in de jaarlijkse reguliere exploitatie.	

Senzer		
Programma	Sociaal domein	
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur (wethouder J.P. Spoor en wethouder H.A.M. van Moorsel)	
Doel en openbaar belang	Het werkbedrijf Senzer is per 1 januari 2016 formeel gevormd uit Werkbedrijf Atlant De Peel, de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente Helmond en het Werkgeversplein. Senzer voorziet mensen conform de Participatiewet van een uitkering in de noodzakelijke kosten van het bestaan voor levensonderhoud. Senzer verstrekt die uitkering niet langer dan noodzakelijk en begeleidt deze mensen naar maximale participatie en het liefst naar werk. Senzer heeft hiertoe diverse instrumenten beschikbaar die zij kan inzetten bij mensen met een grote	

	afstand tot de arbeidsmarkt. Het uiteindelijke doel is om mensen structureel te laten uitstromen naar (gesubsidieerde) arbeid. Is dit (nog) niet haalbaar, dan wordt er naar gestreefd dat mensen een maatschappelijk nuttige tijdsbesteding hebben. Er wordt hiertoe nauw samengewerkt met de gebiedsteams van de gemeenten. Senzer opereert regionaal zowel op de publieke als private markten.	
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren en Geldrop-Mierlo.	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Versterken van de regionale arbeidsmarkt. Hierbij staat de werkgeversbenadering voorop. Het vertrekpunt is dat iedereen mee doet naar vermogen. In de uitvoering wordt een lokale en integrale aanpak (sociaal domein breed) nagestreefd.	
Financiën (Bron: Jaarrekening 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 24.448.000	€ 20.433.000
- Vreemd vermogen	€ 16.565.000	€ 14.879.000
- Realisatie financieel resultaat 2019	€ -/- 3.434.000 (operationeel resultaat)	
Financiële bijdrage 2019	Bijdrage Wet Sociale Werkvoorziening (wsw)* € 1.807.485 Bijdrage Gebundelde uitkering algemeen*: € 2.959.534 Bijdrage Gebundelde uitkering aanvullend: € 183.394 Bijdrage Participatiebudget*: € 132.487 Bijdrage Algemene middelen: € 632.984 Totaal € 5.715.884 * deze bijdragen worden ontvangen van het Rijk en worden 1 op 1 doorbetaald aan Senzer.	
Risico's	Sterke afhankelijkheid van rijksbeleid met betrekking tot de financiering. Omzet is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Aangesloten gemeenten zijn op basis van solidariteit gezamenlijk aansprakelijk voor tekorten. Op dit moment wordt een evaluatie van de GR uitgevoerd. Deze geeft mogelijk aanleiding tot aanpassing van beleidsuitgangspunten en financieringssystematiek. Afhankelijk van de uitkomsten heeft dit gevolgen voor onze gemeente.	

GGD Brabant-Zuidoost	
Programma	Sociaal domein
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het Algemeen Bestuur (wethouder J. Spoor)
Doel en openbaar belang	Gemeenten hebben binnen de Wet Publieke Gezondheid de plicht om een plan ter bevordering van de lokale gezondheidssituatie vast te leggen in een nota Lokaal gezondheidsbeleid. De gemeente is in dit proces de regisseur. De GGD ondersteunt de gemeenten bij het voorbereiden, opstellen en implementeren van dit beleid. Per gemeente is er een lokaal team. Doel van GGD Brabant-Zuidoost is om bij te dragen aan een positieve ontwikkeling van de gezondheidssituatie van de inwoners in de regio Z.O. Brabant door uitvoering van de programma's publieke gezondheid en ambulancezorg.
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Uitvoering geven aan de Wet Publieke Gezondheid.	
Financiën (Bron: Jaarstukken 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 2.829.787	€ 2.864.124
- Vreemd vermogen	€ 12.672.462	€ 14.879.253
- Realisatie financieel resultaat 2019	€ 212.560	
Financiële bijdrage 2019	€ 286.201	
Risico's	De ontwikkelingen in 2020 wanneer de gevolgen van de overname van de jeugdzorg 0-4 steeds meer duidelijk worden. Eind 2020 zal moeten blijken of de overname gestart kan worden.	
Ontwikkelingen	Alle gemeenten hebben ingestemd met de overdracht van de jeugdzorg 0-4 jaar van Zorgboog/Zuidzorg naar GGD BZO per 1 januari 2021. Er is een extra bijdrage gevraagd aan alle gemeenten van € 1,- per inwoner. Deze is verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2020 van GGD BZO. De raad heeft hier op 3 maart 2020 mee ingestemd.	

Gemeenschappelijke regeling (GR) Peelgemeenten		
Programma	Sociaal domein	
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het algemeen bestuur (wethouder H. van Moorsel). Daarnaast zit de wethouder Sociaal Domein wethouder J. Spoor) van alle deelnemende gemeenten in de adviescommissie voor het dagelijks bestuur.	
Doel en openbaar belang	Draagt zorg voor kwaliteit en continuïteit voor de uitvoering van de door de lokale overheden opgedragen taken op het gebied van jeugd, WMO, Bijzondere Bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening.	
Partners	Asten, Someren, Gemert-Bakel, Laarbeek, en Deurne.	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Het zelf in mandaat uitvoeren van de taken op het gebied van Wmo, Jeugdwet en Bijzondere Bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening.	
Financiën 2019 (Bron: Concept Jaarstukken 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 0	€ 0
- Vreemd vermogen	€ 13.875.740	€ 14.004.636
- Realisatie financieel resultaat 2019	€ 410.400,-	
Financiële bijdrage 2019	€ 990.300	
Risico's	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.	

Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)		
Programma	Economie en financiën	
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het Algemeen Bestuur (wethouder H.A.M. van Moorsel)	
Doel en openbaar belang	Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) is een samenwerkingsverband tussen waterschap Aa en Maas en elf Brabantse gemeenten op het gebied van gemeentelijke en waterschapsbelastingen.	
Partners	Waterschap Aa en Maas en de gemeenten Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Landerd, Oss, Sint	

	Anthonis, Someren en Uden	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Deelnemen in verband met het doelmatig functioneren van BSOB	
Financiën 2019 (Bron: Concept jaarrekening 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 453.000	€ 524.000
- Vreemd vermogen	€ 10.534.000	€ 12.889.000
- Realisatie financieel resultaat 2019	€ 219.357	
Financiële bijdrage 2019	€ 270.693 (excl. verrekenbare BTW)	
Risico's	De risico's komen conform de regelingen voor rekening van de deelnemende gemeente naar rato van hun aandeel in de bedrijfsactiviteiten (financiële bijdragen).	

Vennootschappen en coöperaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)		
Programma	Economie en financiën	
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene aandeelhoudersvergadering (wethouder H. van Moorsel).	
Doel en openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Partners	Alle Nederlandse gemeenten.	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Vanwege de wijze waarop de BNG Bank het openbaar belang behartigt ziet Asten het aandelenbezit als een duurzame belegging.	
Financiën 2019 (Bron: Jaarverslag 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 4.991.000.000	€ 4.887.000.000
- Vreemd vermogen	€ 132.518.000.000	€ 144.802.000.000
- Realisatie financieel resultaat 2019	€ 163.000.000	
Financiële bijdrage 2019	Asten heeft 13.000 aandelen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50). Het dividend bedroeg in 2019 €1,27 per aandeel.	

Brabant Water	
Programma	Ruimtelijk domein
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname in aandelenkapitaal (burgemeester H.G. Vos).
Doel en openbaar belang	Brabant Water levert drink- en industriewater aan 2,5 miljoen inwoners en aan bedrijven in Noord-Brabant. Zij winnen, zuiveren en distribueren water van uitstekende kwaliteit, tegen de laagst mogelijke kosten en met een hoge leveringsbetrouwbaarheid.
Partners	Brabant Water is een structuur-NV. De aandelen van de vennootschap zijn voor 31,6% in handen van de Provincie Noord-Brabant. De overige aandelen zijn in het

	bezit van gemeenten in het voorzieningsgebied.	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	De gemeente Asten is aandeelhouder.	
Financiën 2018** (Bron: Jaarrekening 2018)	01-01-2018	31-12-2018
- Eigen vermogen	€ 609.107.000	€ 635.876.000
- Vreemd vermogen	€ 438.726.000	€ 456.765.000
- Realisatie financieel resultaat 2018	€ 26.768.000	
Financiële bijdrage 2019	Niet van toepassing.	
Risico's	Waardevermindering van het aandelenkapitaal.	

** Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2019 was de jaarrekening 2019 van Brabant Water nog niet beschikbaar.

Stichtingen en verenigingen

Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)		
Programma	Bestuur en Dienstverlening	
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in de Vergadering van Aangeslotenen (burgemeester H.G. Vos).	
Doel en openbaar belang	Voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering is een professioneel georganiseerde inkoopfunctie van belang. Door samenwerking op inkoopgebied wordt voordeel op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied behaald.	
Partners	Best, Oirschot, Veldhoven, Bergeijk, Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden, Heeze-Leende, Cranendonck, Valkenswaard, Geldrop-Mierlo, Nuenen c.a., Son & Breugel, Waalre, Asten, Deuren, Gemert-Bakel, Laarbeek, Someren, Haaren, Uden, Boxmeer, Sint-Anthonis, Cuijk, Grave, Mill, Sint Hubert, Vught en een aantal gemeenschappelijke regelingen.	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Invulling geven aan het voeren van professioneel inkoopbeleid.	
Financiën 2019 (Bron: Concept jaarrekening 2019)	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	€ 786.116	€ 868.255
- Vreemd vermogen	€ 604.534	€ 956.731
- Realisatie financieel resultaat 2019	€ 401.499	
Financiële bijdrage 2019	€ 146.690	
Risico's	De termijn van een individuele, bilaterale samenwerkingsovereenkomst is van onbepaalde duur met een opzegtermijn van minimaal 2 jaar.	

Zorg en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	
Programma	Sociaal domein
Bestuurlijke betrokkenheid	Asten heeft één zetel in het algemeen bestuur (burgemeester H.G. Vos).
Doel en openbaar belang	Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf-, en zorgketen en gemeenten. Zij komen onder eenduidige regie van het openbaar bestuur tot een ketenoverstijgende aanpak van

	complexe problematiek. Met als doel bij te dragen aan de veiligheid(sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid; het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.	
Partners	De 21 regiogemeenten werken in het Zorg en Veiligheidshuis samen met politie, maatschappelijke- en justitiële organisaties.	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Het financiële beheer, de huisvesting en het faciliteren van personeel en organisatie van het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost worden belegd bij een op te richten beheersstichting, de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.	
Financiën 2018** (Bron: Jaarrekening 2018)	01-01-2018	31-12-2018
- Eigen vermogen	€ 146.000	€ 58.000
- Vreemd vermogen	€ 103.000	€ 57.000
- Realisatie financieel resultaat 2018	€ - 22.000	
Risico's	De risico's blijven beperkt tot de inleg van financiële middelen.	

** Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2019 was de jaarrekening 2019 van Zorg en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost nog niet beschikbaar.

Overige verbonden partijen

Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel		
Programma	Sociaal domein	
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan het periodiek overleg (wethouder J. Bankers).	
Doel en openbaar belang	Voor het doelmatig functioneren van De Groote Peel als nationaal park is een Overlegorgaan ingesteld in mei 1985.	
Partners	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie Noord-Brabant; • Provincie Limburg; • Gemeente Asten; • Gemeente Peel en Maas; • Gemeente Nederweert; • Waterschap Aa en Maas; • Waterschap Peel en Maasvallei; • Staatsbosbeheer; • Vertegenwoordiger namens de particuliere eigenaren; • Ministerie van Economische Zaken. 	
Beleidsvoornemens Gemeente Asten	Deelnemen in verband met het doelmatig functioneren van De Groote Peel.	
Financiën 2019	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
- Vreemd vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
- Realisatie financieel resultaat 2019	Niet van toepassing	
Financiële bijdrage 2019	€ 0,-	

Wat mag het kosten?

	Jaar- rekening 2018	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Jaar- rekening 2019
Lasten				
- Senzer	5.944.553	5.394.351	5.717.470	5.715.884
- Diensten MRE	229.149	228.429	228.429	228.430
- BSOB	215.047	238.183	238.183	270.693
- BNG	0	0	0	0
- BIZOB	121.800	101.540	101.540	146.690
- ODZOB	344.648	355.530	394.030	690.092
- GGD	282.462	273.583	282.735	286.201
- Blink	635.637	499.350	620.693	700.000
- Veiligheidsregio Brabant - Zuidoost	827.196	866.683	866.683	866.683
- GR Peelgemeenten SD	973.301	918.600	1.008.100	990.300
Totaal Lasten	9.573.794	8.876.249	9.457.863	9.894.973
Baten				
- BNG	-32.889	-32.889	-32.889	-41.621
- BIZOB	0	0	0	0
- HNG	0	-55.904	-55.904	-55.904
Totaal Baten	-32.889	-88.793	-88.793	-97.525
Totaal	9.540.905	8.787.456	9.369.070	9.797.448

8. Sociaal domein

Visie

Voor onze inwoners in Asten organiseren we de zorg en ondersteuning op maat, dicht bij huis; waarbij de focus ligt op de fase voor de zorg (0e lijn) en op de 1e lijnszorg. De gemeente voert een integraal beleid. Het Sociaal Team Asten biedt toegang tot zorg en ondersteuning, is hoogwaardig en met geschoolde professionals ingericht op het gebied van zorg, participatie en zelfredzaamheid, werk en jeugdhulp. Insteek is licht waar het kan, zwaar waar het moet.

Wat wilden we bereiken?

Iedereen moet op volwaardige wijze kunnen participeren aan onze samenleving. Dat wil zeggen dat onze inwoners met een ondersteuningsvraag en/of behoefte aan maatschappelijke participatie de weg weten te vinden naar passende ondersteuning, gebaseerd op een goed evenwicht tussen eigen verantwoordelijkheid (wat kunnen zij of hun omgeving zelf doen) en de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid (goed bereikbare mogelijkheden, alternatieven van professionele zorg).

De opgaven in het sociale domein vragen om een goede afstemming tussen inwoners, verenigingen, professionals en de gemeente, waarbij we als uitgangspunt hanteren, dat zorg en ondersteuning dicht bij de inwoner en toegankelijk zijn georganiseerd, meer aandacht wordt besteed aan de fase vóór de zorg (0-de en 1e lijn) en een adequate en kostenefficiënte ondersteuning.

Wij zetten het huidige beleid op het gebied van de Participatie wet voort. We willen daarbij extra aandacht geven aan de positie van kwetsbare groepen, waaronder statushouders, mensen met lage loonwaarde en mensen met een zorg of ondersteuningsvraag.

Het bestaande vangnet (bijzondere bijstand, minimabeleid, ondersteuningsaanbod, integrale schuldhulpverlening) en stimuleren van social return dragen daaraan zo nodig bij.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Binnen het sociaal netwerk Asten werkt de gemeente met diverse netwerkpartners integraal samen. We zetten in op een sterke verbinding en integrale samenwerking binnen het sociaal netwerk in Asten doordat visie, positie en globale werkwijze van het sociaal netwerk geborgd zijn. Inwoners kunnen hierdoor de ondersteuning krijgen waar nodig. In 2019 zijn er een aantal punten geweest die bijzondere aandacht hebben gevraagd, waaronder de tekorten binnen het Sociaal Domein, verdere transformatie naar de voorkant door inwoners te voorzien van goede informatie. Toegang en ondersteuning in ene vroeg stadium zodat zwaardere interventies achterwege kunnen blijven en professionalisering van de monitor.

Wat heeft het gekost?

We hebben kennis van de inhoud op de processen en financiën in het sociale domein (Wmo, jeugd, participatie), zodat we goed onderbouwde en verantwoorde keuzen kunnen maken.

Wij onderzoeken of we meer grip kunnen krijgen. Hierbij wachten we de resultaten van onder andere het Rekenkameronderzoek af.

Tevens is er aandacht voor eventuele beheersmogelijkheden Jeugd en aandacht voor regionale samenwerking.

Het uitgangspunt is dat we binnen het totale budget van het sociale domein willen blijven waarbij niet verder werd bezuinigd op verenigingen.

	Begroot2019	Begroot na wijz.2019	Werkelijk2019
Participatie			
Lasten			
Lokale participatie subsidie	3.770	54.042	47.702
Overdracht debiteuren			-3.942
Rijksbijdrage BUIG			
Rijksbijdrage re-integratie			
Rijksbijdrage Wsw			
Uitgaven re-integratie	88.198	132.487	132.487
Uitgaven Wet Sociale Werkvoorziening	1.705.404	1.807.485	1.807.485
Uitkeringslasten BUIG	2.934.450	3.142.928	3.142.928
Uitvoeringskosten Werkbedrijf Senzer	666.299	634.570	632.984
Vergoeding maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige statushouders			
Baten			
Lokale participatie subsidie			
Overdracht debiteuren			
Rijksbijdrage BUIG	-2.934.450	-3.142.928	-3.142.922
Rijksbijdrage re-integratie	-70.319	-79.321	-79.321
Rijksbijdrage Wsw	-1.705.404	-1.807.485	-1.807.485
Uitgaven re-integratie			
Uitgaven Wet Sociale Werkvoorziening			
Uitkeringslasten BUIG			
Uitvoeringskosten Werkbedrijf Senzer			
Vergoeding maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtige statushouders	-44.663	-23.700	
WMO			
Lasten			
Begeleiding PGB	73.462	118.000	110.633
Begeleiding ZIN	1.072.442	1.371.376	1.408.475
Eigen bijdrage Wmo			
Huishoudelijke ondersteuning	827.340	836.000	863.327
Lokale taken	49.163	49.163	49.256
Uitvoeringskosten Pealgemeenten WMO	551.800	605.500	585.691
Wmo voorzieningen	516.600	530.075	665.437
Baten			
Eigen bijdrage Wmo	-79.000	-79.000	-105.546
Wmo voorzieningen	-2.000	-2.000	-3.003
Jeugd			
Lasten			
Integraal jeugdbeleid	79.428	48.213	33.135
Uitgaven lokaal	46.285	37.716	25.092
Uitgaven Pealgemeenten zorgkosten	2.955.704	3.176.257	3.585.642
Uitvoeringskosten Pealgemeenten jeugd	128.400	140.900	136.255
Baten			
Rijksbijdrage Jeugd	-385.783	-397.959	-397.959
BMS			
Lasten			
Lokaal	55.571	33.093	33.159

Uitvoeringskosten Peelgemeenten BMS	238.400	261.700	253.032
Zorgkosten Peelgemeenten	413.000	447.785	408.645
Baten			
Lokaal gebiedsteam			
Lasten			
(excl. Wmo consulenten)	763.121	942.665	912.504
Baten			
(excl. Wmo consulenten)		-22.107	-22.107
Totaal	7.947.218	8.815.455	9.271.585

Op 4-2-2020 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken zorgkosten sociaal domein eind 2019. Het verwachte nadeel 2019 is hier geschat op € 344.000,=.

Dit nadeel was als volgt opgebouwd:

- Nadeel zorgkosten Peelgemeenten -/- € 464.000,=
- Voordeel eenmalige uitkering compensatie Voogdij / 18+ € 120.000,=

Jaarrapportage 2019

De werkelijke zorgkosten van GR Peelgemeenten in de jaarrapportage 2019 zijn € 7.010.978,=.

Afgerond is dit € 221.000,= hoger dan bij de prognose van het 3e kwartaal 2019. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van de uitgaven Wmo begeleiding en Wmo voorzieningen met € 101.000,=, een stijging van de uitgaven Jeugd met € 105.000,= en een stijging van de uitgaven BMS met € 15.000,=.

De kosten voor Jeugd zijn vooral gestegen door hogere kosten bij de TAJ-aanbieders (variant B). De aantallen van met name de duurdere verblijfstrajecten / aanbieders zijn in 2019 gestegen.

In de decembercirculaire 2019 is opgenomen dat de bijdrage Voogdij / 18+ pas is 2020 uitgekeerd wordt.

Samenvattend

Het nadeel op de zorgkosten Sociaal Domein GR Peelgemeenten bedraagt ten opzichte van de begroting afgerond € 588.000,=.

Voor de verschillenanalyse van het totale sociaal domein inclusief toelichting wordt verwezen naar de verschillenanalyse in de Jaarrekening.

	Begroot 2019	Begroot na wijz.2019	Werkelijk 2019
Participatie	643.285	1.165.130	798.276
WMO	3.024.157	3.445.514	3.586.069
Jeugd	2.824.034	3.005.127	3.382.165
BMS	706.971	742.578	694.836
Lokaal gebiedsteam	763.121	920.558	890.397
Sport	792.950	938.738	954.704
Cultuur	804.006	807.012	779.870
Onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzalen	1.436.116	1.496.173	1.454.430
Gezondheidsbeleid	548.843	635.244	655.980
Professionele welzijnsorganisaties	562.481	566.455	566.994
Nieuw gemeenschapshuis Asten		1.017.164	69.892
Overige kosten	489.243	597.553	467.736
Mutaties reserves	0	0	0
Totaal	12.595.207	15.337.246	14.301.349

Jaarrekening

Verkorte balans per 31 december 2019

Verkorte balans per 31-12-2019 (x €1.000)			
Activa		Passiva	
<u>Vaste activa</u>		<u>Vaste passiva</u>	
Immateriële vaste activa	914	Reserves	30.892
Materiële vaste activa	26.486	Resultaat boekjaar	-194
Financiële vaste activa	2.373	Voorzieningen	12.027
		Vaste schuld	0
Totaal vaste activa	29.773	Totaal vaste passiva	42.725
<u>Vlottende activa</u>		<u>Vlottende passiva</u>	
Voorraden	3.005	Vlottende schuld	3.801
Uitzettingen	16.571	Overlopende passiva	4.492
Liquide middelen	69		
Overlopende activa	1.600		
Totaal vlottende activa	21.245	Totaal vlottende passiva	8.293
Totaal activa	51.018	Totaal passiva	51.018

Overzicht baten en lasten

2019			
Programma	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Lasten			
1. Bestuur en Veiligheid	2.716.711	2.846.762	3.737.005
2. Sociaal domein	18.778.486	22.187.361	20.739.193
3. Ruimtelijk domein	7.431.602	9.659.363	10.373.357
4. Economie en financiën	510.755	-357.702	386.482
Totaal Lasten	29.437.555	34.335.785	35.236.036
Baten			
1. Bestuur en Veiligheid	-362.364	-403.799	-744.248
2. Sociaal domein	-4.021.773	-4.565.350	-4.216.983
3. Ruimtelijk domein	-4.223.156	-4.482.209	-6.920.230
4. Economie en financiën	-706.012	-722.800	-1.671.206
Totaal Baten	-9.313.305	-10.174.158	-13.552.668
Algemene dekkingsmiddelen (0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7, 6.1)	-25.332.741	-26.234.616	-26.266.179
Heffing VPB (0.9)	0	0	1.072.696
Overhead (0.4)	6.662.138	7.831.250	6.343.672
Saldo van baten en lasten	1.453.647	5.758.261	2.833.557
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (0.10)	-1.453.647	-5.758.261	-2.639.057
Resultaat (0.11)	0	0	-194.500

Analyse begrotingsrechtmatigheid

In het programmaverslag is een analyse gemaakt van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening 2019. Deze analyse is ook prima geschikt voor een analyse betreffende begrotingsrechtmatigheid.

Algemene dekkingsmiddelen-VPB-Overhead

Het verschil tussen de begroting 2019 na wijziging en de jaarrekening 2019 is per saldo € 446.445,= voordelig.

Mutatie reserves

Het nadeel op mutatie reserves is € 3.119.204,=.

Doordat minder is uitgegeven op incidentele kredieten die uit reserves worden gedekt, hoeft minder uit de reserves te worden onttrokken.

Onttrekkingen uit de reserves zijn baten op de programma's. Deze baat is lager dan begroot. Per saldo is het neutraal (minder lasten op kredieten, minder baten uit reserves).

Resultaat

Het verschil tussen de lasten in de begroting 2019 na wijziging en de jaarrekening 2019 exclusief mutatie reserves is € 900.251,= nadelig.

Het verschil in baten exclusief mutatie reserves en algemene dekkingsmiddelen is € 3.378.510 ,= voordelig.

Het saldo op lasten en baten (exclusief mutatie reserves en algemene dekkingsmiddelen-VPB-overhead) komt hiermee op € 2478.259,= voordelig.

Berekening resultaat:

Algemene dekkingsmiddelen-VPB-overhead	€ 446.445 voordeel
Mutatie reserves	€ 3.119.204 nadeel
Lasten	€ 900.251 nadeel
Baten	€ <u>3.378.510 voordeel</u>

Het nadelig resultaat komt hiermee op € 194.500 nadeel

Verschillenanalyse Jaarrekening 2019 t.o.v. begroting 2019 na wijziging (per programma):

Programma	Begroting 2019 na wijziging	Jaarrekening 2019	Saldo
1. Bestuur en Veiligheid	-10.274.213	-9.336.429	937.784
2. Sociaal domein	-15.337.246	-14.237.445	1.099.801
3. Ruimtelijk domein	-5.177.154	-3.453.127	1.724.028
4. Economie en financiën	30.788.614	26.832.500	-3.956.113
Totaal	0	-194.500	-194.500

(een - in de kolommen Begroting 2019 na wijziging en Jaarrekening 2019 geeft aan dat de lasten hoger zijn dan de baten. De kolom saldo vergelijkt de kolom Begroting 2019 na wijziging met de Jaarrekening 2019).

Hieronder worden de afwijkingen per programma opgesomd. In deze verklaringen zijn de kredieten waarvan de dekking uit reserves "programma 4" komen niet opgenomen. Omdat deze per saldo geen invloed op het resultaat hebben, hierdoor blijven de relevante afwijkingen per programma over, die het resultaat beïnvloeden en hieronder verklaard worden.

Het verschil op **programma 1** bedraagt € 937.784 (voordelig)

De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Apparaatskosten	Voordeel van scenariomaatregel "overhead opnemen in dienstverleningsovereenkomst" is al in 2019 ingevoerd. Hiermee was in de begroting 2019 nog geen rekening gehouden. Daarnaast zijn er nog extra taken uitgevoerd voor Someren.	279.905	voordeel
	Doordat er een aantal vacatures open stonden en de kosten ingeleend personeel minder hoog waren ontstaat een voordeel.	187.972	voordeel
Overhead	Voordeel doordat investeringen later plaatsvinden dan begroot. Hierdoor komen de afschrijvingslasten niet in 2019 maar later (incidenteel voordeel).	190.373	voordeel
	Voordeel door verlaging post dubieuze debiteuren € 80.645,= en overige voordelen overhead € 88.074,=.	168.719	voordeel
Wethouderspensionen	Op basis van de actuele berekening is een extra storting in de voorziening pensioenen nodig om de voorziening op niveau te brengen. Een fors lagere rekenrente en aanpassing van de levensverwachting zijn de oorzaken van deze hoge storting.	-656.620	nadeel
Leges	Meeropbrengst voornamelijk door vergunningen nutsbedrijven.	50.355	voordeel

Het verschil op **programma 2** bedraagt € 1.099.801 (voordelig)

De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Leerlingenvervoer	Nadeel door toename van kinderen die gebruik maken van leerlingenvervoer, stijging aantal dure ritten en meer aanvragen vervoer voorgezet regulier onderwijs (hoogbegaafde kinderen).	-51.297	nadeel
Subsidie peuterspeelzalen	Dit voordeel ontstaat doordat het aantal kinderen dat gebruik maakt van de peuteropvang en VVE is afgenomen. Daarnaast is het aantal ouders dat valt onder kinderopvangtoeslageregeling belastingdienst groter dan verwacht.	56.492	voordeel

Gemeenschapshuizen	Incidenteel voordeel voornamelijk door integratieheffing MFA Ommel.	19.895	voordeel
Sociaal Domein			
Sociaal team Asten	Minder kosten voor Gezins- en Jongerencoaches en leefbaarheid dan begroot. Vanaf 2020 zijn de gezins- en jongerencoaches in dienst van GR Peelgemeenten.	32.801	voordeel
Wmo begeleiding	De kosten van begeleiding zijn gestegen door stijgende cliëntaantallen. Na een beperkte daling in het 3e kwartaal is er in het 4e kwartaal weer een stijgende lijn te zien.	-29.732	nadeel
Wmo huishoudelijke ondersteuning	In de loop van 2019 is een stijging van cliëntaantallen van 10% te zien, waarschijnlijk ten gevolge van de invoering van het abonnementstarief eigen bijdrage (maximering van de eigen bijdrage). Dit leidt tot een kostenstijging.	-27.327	nadeel
Wmo voorzieningen	Er is een forse toename van het aantal verstrekte voorzieningen (rolstoelen, vervoer, woningaanpassingen) oftewel een stijging van het aantal verstrekte hulpmiddelen. Deze stijging is waarschijnlijk het gevolg van de invoering van het abonnementstarief eigen bijdrage (maximering van de eigen bijdrage).	-135.362	nadeel
Wmo eigen bijdrage	Hogere eigen bijdragen doordat er meer Wmo voorzieningen verstrekt zijn.	26.546	voordeel
Jeugdhulp	De forse overschrijding op jeugdhulp wordt met name veroorzaakt door de kosten bij landelijke aanbieders met een specialistische functie binnen Jeugd en door een toename van de aantallen van met name de duurdere verblijfstrajecten / aanbieders in 2019. De kosten per kind zijn door deze gespecialiseerde zorg en door de zwaarte van de zorg vaak erg hoog. Gelukkig is het aantal kinderen dat deze (landelijke) zorg nodig heeft beperkt van omvang. In 2019 zijn er in totaal 4 cliënten in zorg geweest bij de gespecialiseerde landelijke instellingen. Het aantal cliënten bij de TAJ (variant B) aanbieders is 101 in 2019.	-409.385	nadeel
Bijzondere bijstand, Minimaregelingen en Schuldhulpverlening (BMS):	Minder kosten maatschappelijke participatie. Verwachte kostenstijging als gevolg van de uitbreiding Regeling Meedoen in 2018 (extra bijdrage kinderen en gepensioneerden) lijkt zich gestabiliseerd te hebben en heeft in 2019 niet voor een verdere toename in de kosten geleid.	39.074	voordeel
Uitvoeringskosten Peelgemeenten SD	In 2019 voornamelijk minder kosten voor de Functionaris Gegevensbescherming. Deze kosten zijn elders geboekt. Daarnaast een voordeel van € 15.000,= op uitvoeringskosten bij GR Peelgemeenten.	33.122	voordeel

Het verschil op **programma 3** bedraagt € 1.724.028 (voordelig)

De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verskil	
Grondbedrijf	Minder uren toerekening aan bouwgrondexploitatie (woningbouw) dan begroot	-246.026	nadeel
Bouwgrondexploitatie woningen	Incidenteel voordeel in verband met vrijval bijdrage bouwgrondzoekenden.	63.041	nadeel
Projecten civiele werken (minder uren toerekening)	Er zijn minder uren toegerekend aan projecten dan begroot, hierdoor zijn er minder rendabele uren.	-119.353	nadeel
Omgevingsvergunningen	Door extra taken en werkzaamheden zijn een aantal dossiers uitbesteed aan de ODZOB onderdeel bouwen.	-56.826	nadeel
Afval	De opbrengsten van kunststofafval zijn lager (Nedvang). Het nadeel komt ten laste van het rekeningresultaat.	-79.083	nadeel
Riolering	Riolering wordt budgettair neutraal verwerkt. Het saldo op riolering ontstaat doordat bepaalde toe te rekenen kosten zoals BTW niet op riolering staan	-72.644	nadeel
Wegen	Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt doordat investeringen later plaatsvinden dan begroot. Hierdoor komen de afschrijvingslasten niet in 2019 maar later (incidenteel voordeel)	149.974	voordeel
Bereikbaarheidsakkoord	In de begroting 2020 is besloten om de kosten van het bereikbaarheidsakkoord ten laste te brengen van beschikbare krediet Bereikbaarheidsakkoord. Het beschikbare exploitatiebudget van 2019 is hierdoor niet meer nodig.	43.411	voordeel
Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant (ODZOB)	Als gevolg van extra taken voor de onderdelen vergunningen en toezicht en handhaving zijn kosten hoger dan begroot.	-126.839	nadeel
Plattelandsontwikkeling	In de begroting 2020 is besloten om de kosten van plattelandsontwikkeling ten laste te brengen van beschikbare krediet Plattelandsontwikkeling. Het beschikbare exploitatiebudget van 2019 is hierdoor niet meer nodig.	40.000	voordeel

Het verschil op **programma 4** bedraagt € 3.956.113 (nadelig)

De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Algemene uitkering gemeentefonds	Het voordeel ontstaat door afwikkeling voorgaande jaren.	20.913	voordeel
Toeristenbelasting	Incidenteel voordeel door nog opgelegde aanslagen uit 2018.	81.507	voordeel
Grondbedrijf	Meer urenrekening aan het grondbedrijf (bedrijven) dan begroot.	22.586	voordeel
Krediet verhoogde asielinstroom	Het betreft een voordeel op het krediet omdat de kosten op reguliere budgetten zijn geboekt. Dit voordeel komt tot uitdrukking in programma 4.	35.000	voordeel
Reststroken	Incidentele opbrengst als gevolg van verkoop reststroken Kluisstraat en Vlinkert.	179.293	voordeel

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten die vrij besteedbaar zijn. Het voorzieningenniveau in de gemeente wordt onder meer bekostigd door de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen		Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
a.	Lokale middelen, waarvan de besteding niet gebonden is:			
	* Hondenbelasting	-81.318	-81.318	-86.319
	* OZB eigenaren	-3.064.258	-3.064.258	-3.059.778
	* OZB gebruikers	-590.520	-590.520	-608.180
	* Reclamebelasting	-31.543	-31.543	-29.946
	* Uitvoeringskosten belastingen	247.949	225.731	240.396
	Algemene uitkering			
	*	-19.618.656	-20.375.054	-20.395.967
b.	Integratie uitkering sociaal domein			
	*	-2.161.506	-2.284.765	-2.284.765
	Integratie uitkering WMO oud			
	* Integratie uitkering WMO oud			

c.	Dividend: * Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	-32.889	-32.889	-41.621
d.	Saldo van de financieringsfunctie *			
e.	Overige algemene dekkingsmiddelen *			
Totaal		-25.332.741	-26.234.616	-26.266.179

De post onvoorzien is ter dekking van niet-voorzien uitgaven en bestaat uit een incidenteel en een structureel deel.

Aanwending onvoorzien incidenteel 2019			
	Wijzigingen	Begroot	Datum raadsvergadering
0	Primaire begroting	55.000	6-nov-18
14	Tussentijdse rapportage voorjaar	-999.474	25-jun-19
	Grootste posten in Tussentijdse rapportage voorjaar: Verhoging Programmakosten Peel (643.000 nadeel), hogere kosten afvalinzameling Blink (177.792 nadeel)		
14	Tussentijdse rapportage voorjaar	944.474	25-jun-19
	Bijraming onvoorzien tlv reserve eenmalige bestedingen		
20	Verordening rechtspositie raad-commissie	-3.000	25-jun-19
26	Tussentijdse rapportage najaar	-114.824	22-okt-19
	Grootste posten in Tussentijdse rapportage najaar: Stijging loonkosten i.v.m. cao en inhuur (344.000 nadeel), meicirculaire (303.513, voordeel), grote aanvragen woningaanpassingen (80.000 nadeel)		
26	Tussentijdse rapportage najaar	117.825	22-okt-19
Totaal		1	

Aanwending onvoorzien structureel 2019			
	Wijzigingen	Begroot	Datum raadsvergadering
0	Primaire begroting	55.000	6-nov-18
1	Structureel sluitend maken Begroting 2019	-10.628	11-dec-18
2	Gunning accountant	-7.000	11-dec-18
3	Budget kleine burgerinitiatieven	-25.000	11-dec-18
14	Tussentijdse rapportage voorjaar onvoorzien structureel naar onvoorzien incidenteel	-12.372	25-jun-19
Totaal		0	

Incidentele baten en lasten per programma

Door opsomming van de incidentele baten en lasten wordt informatie gegeven die relevant is voor het beoordelen van de financiële positie en de meerjarenraming.

Incidentele baten	2019	Toelichting
Programma 1 Bestuur en Veiligheid		
- Ontvangsten veiligheidsfonds gemeente Eindhoven	4.000	
- Mutatie reserve programma 1	21.613	
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 1	186.386	
Totaal	211.999	
Programma 2 Sociaal Domein		
- SPUK-bijdrage	63.904	
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 2	279.783	
Totaal	343.687	
Programma 3 Ruimtelijk Domein		
- Tussentijdse winstneming grondexploitaties	565.436	
- Mutatie voorziening bossen	7.944	
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 3	320.027	
- Mutatie reserve grondbedrijf	1.077.733	
Totaal	1.971.140	
Programma 4 Economie en financiën		
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 4	45.752	
Totaal	45.752	
Totaal Incidentele baten	2.572.578	

Incidentele lasten	2019	Toelichting
Programma 1 Bestuur en Veiligheid		
- Vitale Democratie Asten	11.580	Projectbudget voor project Vitale Democratie
- Samenwerkingsverband DAS	26.176	Uitvoering bedrijfsplan en onderzoek samenwerkingsmogelijkheden
- Migratie Globit DIS	1.632	Aanpassing van het zaakstelsel
- E-HRM systeem inhuur en implementatie	34.121	Projectbudget voor de invoering van het nieuwe personeelstelsel
- NPS-methode	1.461	Invoering van klanttevredenheidstelsel
- Totaaloplossing DIV 2015-2019	37.871	Extra ondersteuning bij omzetting van analoog naar digitaal archief

- Verkiezingen	44.179	Krediet voor de uitvoering van verkiezingen in 2019
- Preparatie Bluswater	9.372	Brandweezorg
- Nulmeting integrale veiligheid	9.883	Opstellen explosievenkaart
- Gratificaties	13.900	Gratificaties conform cao
- Scannen bouwvergunningen	4.906	Projectbudget voor het digitaal maken van bouwvergunningen
- BIS/RIS	16.576	Krediet voor invoering van een raadsinformatiesysteem
- Invoering Vennootschapsbelasting	5.037	Krediet voor advisering invoering van VPB belasting
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 1	4.000	
Totaal	220.694	
Programma 2 Sociaal Domein		
- Aanpassing sportgebouw HCAS	60.000	
- Sloop Beekstraat t.b.v. hondenclub KC De Peel	14.948	
- Kunst- en cultuurontwikkeling	9.000	Cultuurplein Asten-Someren
- Basisvoorziening Asten-Someren	45.924	Participatiewet; extra dienstverlening Senzer
- Verhoogde asielinstroom	22.435	Project Stip aan de Horizon en kosten opvang
- Voorlopig projectkrediet gemeenschapshuis	69.892	Vorbereidingskosten project gemeenschapshuis voor raadsbesluit 16-04-2019
- Pilot logeervoorziening	8.913	3-jarige pilot voor mensen met dementie
- Kleine burgerinitiatieven	8.817	Diverse burgerinitiatieven
- Formatie KCC lokaal gebiedsteam (ONIS)	53.726	Telefonisch Sociaal team Asten
- Stimulatie burgerparticipatie/-initiatieven	4.505	
- Uitvoeringskosten Peelgemeenten	13.400	Incidentele uitvoeringskosten Sociaal Domein
- Subsidie Onis incidenteel	10.250	Project oudersupport
Totaal	321.810	
Programma 3 Ruimtelijk Domein		
- Inspectie kunstwerken	7.082	
- Uitvoeringsmaatregelen GVVP	11.134	
- Inrichting natuurgebied Bleeken/Dennendijk	7.944	
- Groenonderhoud door burgers	1.311	
- Groengebied evenemententerrein	700	
- Handhaving huisvesting buitenl werknemers	9.065	
- Plan van aanpak duurzaamheid	11.259	
- Glasvezel buitengebied	3.513	
- Komborden	44.197	Plaatsen komborden in Asten
- Omvormen bermen Hofstraat/Ottenbackstraat	11.131	Omvormen bermen naar gazon

- Plattelandsontwikkeling	44.614	Diverse kosten waaronder aanpakken geuroverlast Antoniusstraat
- Innovatiehuis de Peel	74.697	Projecten en bijdrage aan innovatiehuis
- Implementatie nieuwe Omgevingswet	78.993	Incidentele kosten voor invoering
- Omgevingsvisie	26.500	
- Vennootschapsbelasting grondbedrijf	1.077.733	Voorschot VPB 2016 t/m 2019 incl. kosten advisering.
- Mutatie reserve grondbedrijf	565.436	Resultaat grondexploitatie bedrijven gestort in de reserve grondbedrijf
Totaal	1.975.309	
Programma 4 Economie en financiën		
- Infrastructurele projecten	17.799	Verkeersprojecten
- Toerisme en recreatie	30.737	Fietsnetwerk, wandelnetwerk etc.
Totaal	48.536	
Totaal Incidentele lasten	2.566.349	

Presentatie van het structureel rekeningsaldo			
	Begr 2019	Begr 2019 na wijz	Rekening 2019
Saldo baten en lasten	-1.453.647	-5.758.261	-2.833.557
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	1.453.647	5.758.261	2.639.057
Rekeningsaldo na bestemming	0	0	-194.500
Waarvan incidentele baten en lasten, saldo inclusief incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves	0	0	-6.229
Structureel rekeningsaldo	0	0	-200.729

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Reserves	Saldo 1/1/2019	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31/12/2019
95093000000 Reserve I & A 2008	-12.543	0	5.373	-7.170
95042000000 Reserve klimaatprojekt scholen	-48.461	0	2.790	-45.671
95053010000 Reserve renovatie De Schop	-318.639	0	282.251	-36.388
95053010002 Reserve nieuwbouw/uitbreiding	-257.071	0	8.080	-248.991
95053010003 Reserve nieuwbouw accommodatie	-745.033	0	20.695	-724.338
95053116000 Reserve kunstgrasveld Ommel	-49.682	-4.735	0	-54.417
95053114000 Reserve kunstgrasveld ONDO	-42.428	-4.420	0	-46.848
95054110000 Reserve Museum (vernieuwbouw)	-306.580	-9.400	22.184	-293.796
95082210000 Reserve verkoop HNG	-111.808	0	55.904	-55.904
95095000012 Res.kap.I Onderh Schoolstr-Hee	9.561	0	9.803	19.364
95095000010 Res.kap.Ist Fietsvoorziening M	5.268	0	25.201	30.469
95095000016 Res.kap.I Herinrichting Hoogst	2.132	0	2.135	4.268
95091100000 Burgerinitiatieven		-20.000		20.000
95091100142 Toerisme en recreatie	15.076	-14.675		31.138

Balans per 31 december 2019

Balans per 31 december 2019				
(bedragen x € 1.000,=)	31-dec-2018		31-dec-2019	
ACTIVA				
Vaste activa				
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio				
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief				
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	943		914	
Totaal immateriële vaste activa		943		914
- Investeringen met een economisch nut:				
- gronden uitgegeven in erfpacht				
- overige investeringen met een economisch nut	18.731		18.585	
- investeringen met een economisch nut (waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven)	7.375		7.044	
- Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	730		857	
Totaal materiële vaste activa		26.836		26.486
- Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen				
- gemeenschappelijke regelingen	34		34	
- overige verbonden partijen				
- Leningen aan:				
- openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- woningbouwcorporaties				
- deelnemingen				
- overige verbonden partijen				
- Overige langlopende leningen u/g:	2.269		2.339	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd 1 jr of langer				
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd 1 jr of langer				
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jr of langer				
Totaal financiële vaste activa		2.303		2.373
Totaal immateriële en materiële vaste activa		30.082		29.773

(bedragen x € 1.000,=)	31-dec-2018		31-dec-2019	
ACTIVA				
Vlottende activa				
- Grond- en hulpstoffen:				
- gronden in voorraad				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden				
- overige grond- en hulpstoffen				
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	3.651		2.997	
- Gereed product en handelsgoederen	8		8	
- Vooruitbetalingen				
Totaal voorraden		3.659		3.005
- Vorderingen op openbare lichamen	2.224		4.004	
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- Overige verstrekte kasgeldleningen				
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jr	8.637		11.585	
- Rekening-courantverhouding met het Rijk				
- Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	46		46	
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan 1 jr				
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan 1 jr				
- Overige vorderingen	3.382		936	
- Overige uitzettingen				
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		14.289		16.571
- Kassaldi	11		6	
- Bank- en girosaldi	259		63	
Totaal liquide middelen		270		69
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:				
- Europese overheidslichamen				
- het Rijk	205		221	
- overige Nederlandse overheidslichamen	42		855	
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.316		524	
Totaal overlopende activa		2.563		1.600
Totaal vlottende activa		20.781		21.245
Totaal-generaal		50.863		51.018
Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 bestaat				

(bedragen x € 1.000,=)	31-dec-2018		31-dec-2019	
PASSIVA				
Vaste passiva				
- Algemene reserve	26.871		24.693	
- Bestemmingsreserve				
- voor egalisatie van tarieven				
- overige bestemmingsreserves	6.547		6.199	
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	114		-194	
Totaal eigen vermogen		33.532		30.698
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	2.986		3.863	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.045		3.455	
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	4.342		4.709	
Totaal voorzieningen		10.373		12.027
- Obligatieleningen				
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen				
- binnenlandse bedrijven				
- openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- overige binnenlandse sectoren				
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
- Door derden belegde gelden				
- Waarborgsommen				
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
Totaal vaste passiva		43.905		42.725
Vlottende passiva				
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- Overige kasgeldleningen				
- Bank- en girosaldi				
- Overige schulden	2.710		3.801	
Totaal netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		2.710		3.801
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume	2.286		2.380	

- De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:				
- Europese overheidslichamen				
- het Rijk	2			
- overige Nederlandse overheidslichamen	1.229		1.466	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van de volgende begrotingsjaren komen	731		646	
Totaal overlopende passiva		4.248		4.492
Totaal vlottende passiva		6.958		8.293
Totaal-generaal		50.863		51.018
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen garantstellingen zijn verstrekt		19.975		24.975
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen zijn verstrekt		580		475

Toelichting op de balans 31 december 2019 (activa)

(bedragen x € 1.000,=)

Activa

Toelichting op de balans 31 december 2019

(bedragen x € 1.000,=)

Vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Vaste activa	31-12-2018	31-12-2019
Immateriële vaste activa	Boekw.	Boekw.
De immateriële vaste activa bestaat uit:		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	943	914
Totaal immateriële vaste activa	943	914
Materiële vaste activa		
De materiële vaste activa bestaat uit:		
- Investerings met een economisch nut	18.731	18.585
- Investerings met een economisch nut (waarvoor heffing kan worden geheven)	7.375	7.044
- Investerings met een maatschappelijk nut	730	857
Totaal materiele vaste activa	26.836	26.486
Totaal immateriële en materiële vaste activa	27.779	27.400

De overige investeringen met economisch of maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Onderverdeling materiële vaste activa	31-12-2018	31-12-2019
Gronden en terreinen	3.484	2.966
Bedrijfsgebouwen	10.726	9.995
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.452	4.592
Woonruimten	130	118
Machines, apparaten en installaties	68	51
Vervoermiddelen	126	219
Overige materiële vaste activa	745	644
Tot. investeringen met een economisch nut	18.731	18.585
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.375	7.044
Investerings met een economisch nut (waarvoor heffing kan worden geheven)	7.375	7.044
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut (openbare verlichting)	730	857
Investerings met een maatschappelijk nut	730	857
Totaal materiële vaste activa	26.836	26.486

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Financiële Verordening 2016 zoals laatstelijk vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering d.d. 19 april 2016. De afschrijvingen worden berekend volgens de annuitaire methode. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch en maatschappelijk nut weer:

	Boekw. 31-12-18	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boekw. 31-12-19
Gronden en terreinen	3.484	13	530	1	-	2.966
Bedrijfsgebouwen	10.726	77	82	726	-	9.995
GGW* maatschappelijk nut	2.652	1.798	47	37	511	3.855
GGW* economisch nut	800	8	1	70	-	737
Woonruimten	130	-	-	12	-	118
Machines, apparaten, insallat.	68	-	-	17	-	51
Vervoermiddelen	126	118	-	25	-	219
Overige materiële vaste activa	745	84	-	185	-	644
subtotaal inv. met econ. nut	18.731	2.098	660	1.073	511	18.585
GGW* met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven.	7.375	26	-	357	-	7.044
Investerings in de openb.ruimte	730	169	-	42	-	857
Totaal	26.836	2.293	660	1.472	511	26.486

* GGW: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2019	Cumulatief tlv krediet
Rotonde Heesakkerweg- Beatrixlaan	684.000	1.331.905	-605.091
Reconstructie Palmstraat	700.000	239.516	690.573
Vervangen openbare verlichting 2018	99.635	89.762	99.635
Totaal	1.483.635	1.661.183	185.117

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boekw. 31-12-18	Investe- ringen	Afschrijv- ingen/af- lossingen	Voorzie- ning deposito	Boekw. 31-12-19
Kapitaalverstrekkingen aan:					
- deelnemingen	-	-	-	-	-
- gemeenschappelijke regelingen	34	-	-	-	34
- overige verbonden partijen	-	-	-	-	-
Leningen aan:					
- woningbouwcorporaties	-	-	-	-	-
- deelnemingen	-	-	-	-	-
- overige verbonden partijen	-	-	-	-	-
Overige langlopende leningen ulg	2.269	267	197	-	2.339
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	-	-	-	-	-
Totaal	2.303	267	197	-	2.373

Vlottende activa

Overlopende activa

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraden	2018	2019
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.651	2.997
- voorziening gronden	0	0
Gereed product en handelsgoederen	8	8
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	3.659	3.005

Van de bouwgronden in exploitatie (BIE) kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekw. 31-12- 18	Niet in exploitatie genomen bouwgrond	Investe- ringen	Desinves- tering	Winst/ Verlies uitname	herclas- sificatie	Boekw. 31-12-19	Voorzien- ing ver- lieslatend complex	Boekw. 31-12- 19
Grondexploitatie:									
G209 Loverbosch oostzijde toekomst 1a	-1.125	0	125	-74	0	-1.074	0	-1.074	
G212 Loverbosch fase 2	4.815	0	1.650	-1230	88	5.323	0	5.323	
G725 Heusden Oost fase 1	274	0	54	-578	7	-243	0	-243	

G725 Heusden Oost fase 2		0	476	-150	23	0	349	0	349
Woningen	3.964	0	2.305	-1.958	44	0	4.355	0	4.355
G150 Florapark (De Stegen)	-313	0	209	-1.776	521	0	-1.358	0	-1.358
Bedrijventerreinen	-313	0	209	-1.776	521	0	-1.358	0	-1.358
Totaal	3.651	0	2.514	-3.734	565	0	2.997	0	2.997
Totaal grondbedrijf									2.997

Hieronder worden de nog te maken kosten, opbrengsten en het resultaat per exploitatie aangegeven. Deze kosten en opbrengsten zijn gebaseerd op geactualiseerde grondexploitaties (april 2020). Wanneer een exploitatie negatief wordt, zal dit worden gecorrigeerd in de boekwaarde of er wordt een voorziening gevormd.

	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat
G209 Loverbosch oostzijde toekomst 1A	899	0	1.564
G212 Loverbosch vervolgfase	3.500	-9.971	1.236
G725 Heusden Oost fase 1	778	-687	538
G725 Heusden Oost fase 2	804	-2.059	928
G150 Florapark (De Stegen)	1.030	0	2.527

Toelichting resultaten projecten

Het resultaat van Loverbosch Oostzijde fase 1a is positief € 1.563.659,=. Van dit resultaat is tot en met 2019 € 1.387.625,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 176.034,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Het resultaat van Loverbosch Oostzijde fase 2 is positief € 1.236.272,=. Van dit resultaat is tot en met 2019 € 88.045,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 1.148.227,= wat nog gerealiseerd moet worden.

De grondexploitatie van Heusden Oost fase 1 is geactualiseerd.

Calculatie is geactualiseerd, het resultaat is verlaagd van € 656.723,= naar € 538.264,= positief.

Dit nadeel komt voornamelijk door stijging kosten bouw- en woonrijpmaken en plankosten. Gerealiseerde tussentijdse winstneming tot en met 2019 € 386.471,= conform BBV percentage of completion method (Poc). Resteert nog een resultaat van € 151.739,= want nog gerealiseerd moet worden.

De grondexploitatie van Heusden Oost fase 2 is geactualiseerd.

Calculatie is geactualiseerd, het resultaat is gestegen van € 494.408,= naar € 928.415,= positief.

Dit voordeel komt voornamelijk door daling kosten bouw- en woonrijpmaken en plankosten. Gerealiseerde tussentijdse winstneming tot en met 2019 € 23.447,= conform BBV percentage of completion method (poc). Resulteert nog een resultaat van € 904.969 wat nog gerealiseerd moet worden.

Het plan is Florapark is geactualiseerd het geprognostiseerde resultaat is gedaald van € 2.543.316,= naar € 2.527.268,=. Gerealiseerde tussentijdse winstneming tot en met 2019 € 2.199.403,= conform BBV percentage of completion method (poc). Resteert nog een resultaat van € 327.862,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-18	Voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-19
Vorderingen op openbare lichamen	2.224	0	4.004
Verstrekke kasgeldleningen	0	0	
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	46	0	46
Overige vorderingen	3.382	0	936
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	8.637	0	11.585
Totaal	14.289	0	16.571

Overige vorderingen:

Voorziening Dubieuze debiteuren

	2018	2019
Voorziening dubieuze debiteuren	499.585	507.661
Totaal	499.585	507.661

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	2018	2019
Kassaldi	11	6
Banksaldi/girosaldi	259	63
Totaal	270	69

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	2018	2019
Vooruitbetaalde bedragen	37	59
Nog te ontvangen bedragen rijk	205	221
Nog te ontvangen bedragen overige	2.321	1.320
Totaal	2.563	1.600

Toelichting op de balans 31 december 2019 (passiva)

(bedragen x € 1.000,=)

Passiva

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Reserves	31-01-18	31-12-19
Algemene reserve	26.871	24.693
Bestemmingsreserves:		
- overige bestemmingsreserves	6.547	6.199
- het gerealiseerde resultaat	114	-194
Totaal	33.532	30.698

Het verloop in 2019 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Reserves	Saldo 31-12-18	Toe- voeging	Onttrek- king	Bestem- ming resultaat 2018	Saldo 31-12-19
Overige bestemmingsreserves					
Personeelskosten	91	0	0	0	91
I & A 2007-2008	13	0	6	0	7
Informatie- en computertechnologie	32	0	4	0	28
I & A Algemeen	263	0	13	0	250
Klimaatproject scholen	48	0	2	0	46
Renovatie de Schop	319	0	283	0	36
Ondo/Dos uitbreiding	257	0	8	0	249
NWC Nieuwbouw	745	0	21	0	724
Kunstgrasveld Ondo	42	5	0	0	47
Kunstgrasveld Olympia Boys	50	4	0	0	54
Museum	306	9	21	0	294
Groenfonds	361	0	0	0	361
Verkeer uitvoering VCP	101	0	0	0	101
Overige volkshuisvesting verkoop HNG	112	0	56	0	56
Centrumvisie	510	0	0	0	510
Afdekking kapitaallasten	3.297	85	37	0	3.345
Totaal overige bestemmingsreserves	6.547	103	451	0	6.199
Algemene reserves	23.197	380	2.014		21.563
Bouwgrondexploitatie grondbedrijf	3.674	578	1.122		3.130
Totaal algemene reserves	26.871	958	3.136	0	24.693
Totaal	33.418	1.061	3.587	0	30.892
Resultaat na bestemming	114				-194
Totaal	33.532				30.698

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar. Het resultaat 2018 bedroeg € 113.829,06. Vanuit de reserve eenmalige bestedingen is een budget van € 11.000,00 overgeheveld naar 2019. Het daadwerkelijke negatieve nadeel ten laste van de reserve eenmalige bestedingen is hiermee € 102.829,06.

De algemene reserves zijn als volgt opgebouwd:

Reserves	Saldo 31-12-18	Toe- voeging	Onttrek- king	Bestem- ming resultaat 2018	Vermin- dering ter dek- king van afschrij- vingen	Saldo 31-12-19
Algemene reserve, vrij aanwendbaar	2.087	0	0	0	0	2.087
Algemene reserve, niet vrij aanwendbaar	14.065	0	0	0	0	14.065
Reserve eenmalige bestedingen	7.045	380	2.014	0	0	5.411
	23.197	380	2.014	0	0	21.563

Voorzieningen	31-12-18	31-12-19
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	2.986	3.863
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.045	3.455
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	4.342	4.709
Totaal	10.373	12.027

Het verloop van de voorzieningen in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Voorzieningen voor verplichtingen en risico's	Saldo 31-12-18	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-19
Pensioenen wethouders	2.834	1.032	0	88	3.778
Eigenrisicodragers WAO/WIA	152	0	0	67	85
Totaal	2.986	1.032	0	155	3.863

Onderhoudsvoorziening (egalisatie van lasten)	Saldo 31-12-18	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-19
Gemeentehuis	270	200	0	77	393
Gebouwen/terreinen openb.wrk	93	29	0	15	107
Peuterspeelzalen Ostade/Heusd.	91	20	0	5	106
Sportaccommodaties diversen	245	111	0	173	183
Gymzaal Schoolstraat	23	10	0	9	24
Zwembad de Schop	95	81	0	58	118
Sporthal de Schop	143	22	0	12	153
Beiaard	46	5	0	8	43
Kunstwerken	2	2	0	1	3
Jeugdonderkomens	102	15	0	2	115

Brandweer en rampenbestrijding	126	14	0	3	137
Openbare begraafplaats	7	2	0	0	9
Wegen, straten, pleinen en verkeerm.	1.474	864	0	615	1.723
Woningexploitatie/bouw	104	12	0	17	99
Molen	92	15	0	-3	110
Monumentenbeleid	132	1	0	1	132
Totaal	3.045	1.403	0	993	3.455

Door derden beklemde middelen (spec. aanw.)	Saldo 31-12-18	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-19
Egalisatie riool	4.310	375	0	0	4.685
Bebossing gronden	32	0	0	8	24
Totaal	4.342	375	0	8	4.709

In de kolom Vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Vlottende passiva

Overlopende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:	2018	2019
Schulden < 1 jaar	2.710	3.801
Overlopende passiva	4.248	4.492
Totaal	6.958	8.293

In het bedrag overlopende passiva is een bedrag van € 2.084.463,23 vooruitontvangen subsidies/bijdragen openbare lichamen opgenomen. Het verloop hiervan in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 31-12-18	Toe- voeging	Ontrek- king	Saldo 31-12-19
Vooruitontvangen subsidie Rijk				
Klimaatbeleid	2	0	2	0
Subtotaal	2	0	2	0
Vooruitontvangen subsidie Overige Overheid				
Besluit locatie gebonden subsidie	181	95	181	95
Investeringsbudget stedelijke vernieuwing	79	0	79	0
Duurzaam veilig	8	0	8	0
Kwaliteitsverbetering buitengebied	856	473	0	1.329
Zinkassen Tuinstraat	12	0	12	0
Wijkontwikkelingsplan Asten-Oost	1	0	1	0
Planschade MFA Ommel 2014	2	0	2	0
Vrijetijdseconomie innovatiehuis Peelgemeenten	86	36	86	36
ITV bijdr. Provincie (uitv besl ammoniakemissie	0	6	0	6
Herinrichting Centrum	4	0	4	0
Subtotaal	1.229	610	373	1.466

Vooruitontvangen subsidie Overige				
SOBB	20	0	20	0
Planschade Bergweg 63	14	0	14	0
Aanleg glasvezel	51	0	51	0
Ruimtelijke plannen individueel	230	49	0	279
Zorgsteunpunt Heusden 2014	5	1	0	6
Storm- en hagelschade	157	79	74	162
Woningbouw Pr. Bernardstraat-Industrielaan	157	0	38	119
OAB Onderwijs Achterstanden Beleid	0	52	0	52
Subtotaal	634	181	197	618
Totaal	1.865	791	572	2.084

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2018	2019
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en girosaldi	0	0
Overige schulden*	2.710	3.801
Totaal	2.710	3.801

*In het bedrag overige schulden is een vordering van de belastingdienst opgenomen voor betaling VPB 2018 en 2019 en een teruggave VPB 2017, voor een totaalbedrag van € 1.062.340,00

Drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag van de gemeente Asten is vastgesteld op € 281.824,00.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	32	2	-	1
Ruimte onder het drempelbedrag	249	280	282	281
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag				
Begrotingstotaal verslagjaar	37.577			
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	37.577			
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Drempelbedrag	282			

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	2.920	138	-	75
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	32	2	-	1

Aangezien de gemeente Asten in het verslagjaar tot de maximale grens negatief heeft gestaan i.v.m. de negatieve rentestanden, zijn de bedragen aangehouden buiten 's Rijks schatkist minimaal.

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2018	2019
Nog te betalen bedragen	2.286	2.380
Vooruit ontvangen bedragen	1.962	2.112
Totaal	4.248	4.492

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer	Aard/Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
WBV Bergopwaarts	2025	10.000	50	2.500	2.500
WBV Bergopwaarts	2026	5.000	50	2.000	2.000
WBV Bergopwaarts	2023	11.300	50	5.650	5.650
WBV Bergopwaarts	2024	3.000	50	1.750	1.750
WBV Bergopwaarts	2020	3.500	50	1.500	1.500
Wocom	proj. de Lisse	13.150	50	6.575	6.575
WBV Bergopwaarts	2032	10.000	50	0	5.000
Verkrijgen eigen woning	diversen	10.800	50	580	475
Totaal (x 1.000)		66.750		20.555	25.450

Aangezien het inkoop- en aanbestedingsbeleid geen onderdeel vormt van het normenkader geldt obv de kadernota RM dat alleen de contractwaarden die de EU-aanbestedingsdrempel overschrijdt en waarbij de EU-aanbestedingsregels op van toepassing zijn, moeten worden vermeld in dit overzicht. De gemeente Asten heeft zich tot onderstaande, niet uit de balans blijkende opgenomen financiële verplichtingen voor een aantal toekomstige jaren verbonden. Dit heeft geresulteerd in onderstaand overzicht.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen		
Omschrijving	Bedrag	Looptijd t/m
Inhuur van personeel	Afh. van inhuur	t/m 31-01-2020
Levering van elektriciteit en gas	339.000	t/m 31-12-2021
Verwerking van afval	166.000	t/m 01-01-2021
Vervoer	327.000	t/m 01-08-2020
Payroll inhuur personeel	Afh. van inhuur	t/m 01-02-2020
Riool en kolken reiniging en inspectie	192.500	t/m 01-03-2022
Bestrijding rupsen	78.500	t/m 21-03-2020
Openbare verlichting	28.500	t/m 01-10-2020
Maaien van gazons	38.500	t/m 01-01-2021
Groenonderhoud	108.000	t/m 31-12-2020

Gebeurtenissen na balansdatum

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het coronavirus. Het Rijk nam vanaf dat moment steeds verdergaande beperkende maatregelen om de gezondheid van de burgers te beschermen. Deze maatregelen hebben grote gevolgen voor de economie. Hoewel het Rijk met een noodsteunpakket de ondernemers probeert te ondersteunen, blijft er onzekerheid hoe lang dit gaat duren.

Het coronavirus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact exact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. In de paragraaf weerstandsvermogen is melding gemaakt van het risico. In het "Tussentijds inzicht in de financiële effecten van de Coronacrisis" en de begroting 2021 wordt hierover een meer actueel beeld gegeven. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Juridische procedures

Binnen de gemeente is bij opmaak van de jaarrekening geen sprake van lopende juridische procedures met een mogelijke materiele impact. Om deze reden is er geen voorziening gevormd.

Ten aanzien van de juridische procedure van Attero jegens de Brabantse gewesten, waarin Asten deelnemer is via de MRE gemeenten, is op dit moment geen betrouwbare schatting te maken van de mogelijke financiële gevolgen voor Asten. Om deze reden is geen voorziening gevormd. Deze kwestie en de mogelijke financiële impact is toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2019 Gemeente Asten

De WNT is van toepassing op gemeente Asten. Het voor gemeente Asten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000. (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	W.M.A. Verberkt	M.B.W. van Erp
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,89
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 108.100	€ 72.853
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.254	€ 12.365
Bezoldiging 1)	€ 127.354	€ 85.218
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000	€ 172.660
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		

Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,89
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 106.062	€ 76.860
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.337	€ 11.480
<i>Bezoldiging</i>	<i>€ 123.399</i>	<i>€ 88.340</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 168.210

1) Let op! In vorige versies van dit Verantwoordingsmodel stond hier "Subtotaal". Ter vereenvoudiging van het model is dit gewijzigd in "Bezoldiging". Vul hier net als voorheen de som in van de beloning plus belastbare onkostenvergoedingen en de beloningen betaalbaar op termijn. Inhoudelijk verandert er niets

EMU-saldo

Alle landen binnen de Europese Unie hebben afgesproken om allemaal met dezelfde definitie van het begrotingssaldo te werken, ze noemen dit het EMU-saldo. Het begrotingssaldo van een land geeft weer of dat land een overschot of een tekort heeft bij zijn overheidsuitgaven. Dit saldo geeft dus een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden, sociale zekerheid en de zorg een aandeel.

Vanaf 2019 publiceert het ministerie van Buitenlandse Zaken individuele EMU-referentiewaarden (voor de gemeente Asten is deze €1.418.000). Deze individuele referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Vooral nog bestaan er geen sancties bij overschrijding van het EMU-saldo.

EMU Saldo x €1.000	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019
1. (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	1.338	-1.412	-2.833
2. (-) Mutatie (im)materiële vaste activa	298	12.292	-379
3. (+) Mutatie voorzieningen	629	-1.265	1.654
4. (-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-6.531	-503	-654
5. (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	8.200	-14.466	188

In bovenstaande tabel is te zien dat de gemeente Asten een negatief EMU-saldo heeft in de Begroting 2019. Dit is het gevolg van een groot aantal (geprognosticeerde) investeringen in dit jaar. In 2019 zijn een aantal investeringen uitgesteld, dit heeft gevolgen voor het EMU-saldo bij de Realisatie 2019.

Single Information Single Audit (SiSa)

 									
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking siSa - d.d. 27 januari 2020									
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)				
			<i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03</i>				
			€ 83.023	€ 21.623	€ 3.351				
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07</i>			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			1.1 Participatiewet (PW)	1.1 Participatiewet (PW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	1.7 Participatiewet (PW)	1.7 Participatiewet (PW)		
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2018 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 06	
			1 060743 Gemeente Asten	€ 2.837.327	€ 70.537	€ 118.095	€ 0	€ 40.026	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente deel 2019 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 11	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 12	
			1 060743 Gemeente Asten	€ 0	€ 0	€ 49	€ 0	€ 80.879	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2018 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06	
			1 060743 Gemeente Asten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2018 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Neel			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09				
			1 060743 Gemeente Asten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	
			Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06	
			1 € 127.727	SPUK Sport 18 632706	€ 100.412	€ 49.624	€ 48.983	€ 1.805	
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport Gemeenten	Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11		
			1 SPUK Sport 18 632706	100412	78,61%	€ 27.315			

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Waarderingsgrondslagen:

Bij de toepassing van de waardering- en afschrijvingsmethoden wordt het zogenaamde toerekeningsbeginsel in acht genomen. Dit houdt in dat uitgegaan is van de volgende beginselen:

- Voorzichtigheidsbeginsel.
Bij de waardering is voorzichtigheid in acht genomen. Verliezen zijn genomen, zodra zij zich voordeden.
- Realisatiebeginsel.
Slechts op balansdatum gerealiseerde resultaten zijn als zodanig verantwoord.
- Vergelijkingsbeginsel (ook wel "matching" genoemd)
Dit beginsel houdt in dat het resultaat over een bepaalde periode tot stand komt door confrontatie van de kosten en de opbrengsten van een activiteit in die periode. Met andere woorden: de kosten worden c.q. zijn opgenomen in dezelfde periode als de opbrengsten verantwoord zijn.

De activa en passiva zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs,

wat het volgende concreet inhoudt:

- De vaste activa (waaronder de immateriële, materiële en financiële vaste activa)
zijn gewaardeerd tegen de historische uitgaafprijs verminderd met ontvangen bijdragen,
onttrekkingen aan reserves en afschrijvingen.
De deelnemingen - voor zover geactiveerd - zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarden.
- De voorraden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (= inkoopprijs).
- De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.
- De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Voor nadere informatie over de vaste activa wordt verwezen naar het overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven. De hierin opgenomen afschrijvingen zijn op lineaire basis berekend, behoudens die gevallen waar aangegeven is dat de berekening anders is (i.c. annuïtair). Ook zijn in dit overzicht de looptijden, waarop de afschrijvingen gebaseerd zijn, opgenomen.

Waarderingsgrondslagen grondbedrijf:

De (nog) niet in bouwexploitatie genomen gronden zijn gewaardeerd tegen de historische uitgaafprijs vermeerderd met de bijgeschreven netto exploitatiekosten. Voor zover de boekwaarde de actuele waarde per plangebied overschrijdt wordt voor dit verschil op de balansdatum een reserve waardevermindering gronden gevormd ten laste van de algemene bedrijfsreserve.

De calculaties van de grondexploitaties zijn geactualiseerd met de nog te verwachten reële kosten en opbrengsten.

Hierbij zijn de kosten waar nodig geïndiceerd met 2% en de opbrengsten met 0%. Daarnaast is de jaarplanning bijgesteld en indien dit leidt tot financiële consequenties verwerkt in de grondexploitatie.

Wanneer de grondexploitatie negatief is wordt dit nadeel direct ten laste van de algemene reserve van het grondbedrijf gebracht.

De voorraad onderhanden werk betreft gronden in exploitatie.

De boekwaarde van deze gronden met kostprijsberekening is gelijk aan de historische uitgaafprijzen, c.q. verreken- en/of actuele prijzen, inclusief de toegerekende rente onder aftrek van de ontvangen bedragen wegens grondverkoop en andere ontvangen bijdragen.

Deze boekwaarde correspondeert met de voorraad te verkopen gronden (tegen verwachte verkoopwaarde) verminderd met de nog uit te geven bedragen (die zijn ontleend aan de meest recente kostprijsberekeningen c.q. nacalculaties) en de voorlopige resultaten.

Op basis van het voorzichtigheidsbeginsel worden de financiële effecten bij het in uitvoering nemen van een verliesgevend complex direct inzichtelijk gemaakt.

Bij administratieve afwikkeling van de complexen worden de gerealiseerde resultaten via de rekening van baten en lasten aan de algemene bedrijfsreserve toegevoegd c.q. aan deze reserve onttrokken.

Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 juli 2016. Deze verordening wordt aangehaald als:
Financiële verordening gemeente Asten 2016.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 19 april 2016.

De raad voornoemd,

griffier,

mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,

mr. H.G. Vos

BIJLAGE 1: Afschrijvingstabel activa (art. 8)

De in de tabel opgesomde afschrijvingstermijn zijn maximale termijnen. Een kortere afschrijvingstermijn is mogelijk in verband met werkelijke economische of technische levensduur.

Omschrijving	Afschrijving maximaal
1 Immateriële vaste activa Immateriële vaste activa (in principe niet activeren) Kosten onderzoek en ontwikkeling Kosten sluiten van geldleningen	Looptijd vast actief Looptijd lening
2 Materiële vaste activa a. Gronden en terreinen	Geen afschrijving

b. Woonruimten	
Nieuwbouw	40
Aanbouw 25 jaar (of langer afhankelijk van hoofdbestanddeel)	25
Renovatie en restauratie	25
Aankoop bestaande gebouwen	variabel
Semi-permanente gebouwen	15
c. Bedrijfsgebouwen	
Nieuwbouw	40
Aanbouw 25 jaar (of langer afhankelijk van hoofdbestanddeel)	25
Renovatie en restauratie	25
Aankoop bestaande gebouwen	variabel
Semi-permanente gebouwen	15
d. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
Vrijvervalriolering	50
Persleidingen, drukriolering	40
Rioolgemalen, drukrioolgemalen, randvoorzieningen	30
Drainage leidingen	25
Riool werktuigbouwkundige en elektromechanische onderdelen	15
Aanleg/reconstructie wegen, fiets- en voetpaden, parkeervoorzieningen	50
Aanleg/ reconstructie plantsoenen, parken en speelterreinen	20
Speeltoestellen	15
Sportvelden	25
Kunstgrasveld toplaag	15
Kunstgrasveld onderlaag	30
e. Vervoermiddelen	
Vervoermiddelen; vrachtauto, personenauto, bestelauto, tractor	8
Aanhangwagens	10
f. Machines, apparaten en installaties	
Aanleg/vervanging openbare verlichting	20
Machines, apparaten en technische installaties	15
g. Overige materiële vaste activa	
Sporttoestellen en sportmaterialen	10
Inrichting gebouw, onder andere meubilair, inventaris, etc.	10
Overige materiële vaste activa	10
Hard- en software	5
4. Financiële vaste activa	
Financiële vaste activa	variabel
Bijdrage in activa van derden	Afhankelijk van actief

Begrippenlijst

Activa: bezittingen (kas- en banktegoeden, kapitaalgoederen, uitstaande leningen, grond, gebouwen etc.), dus wat op de linker kant van de balans staat.

Activeren: het op de balans zetten van uitgaven die meerjarig nut hebben en dus niet in eenmaal ten laste van de exploitatie brengen.

Afschrijven: het op methodische wijze ten laste van de exploitatie brengen van (een) kapitaalgoed(eren).

Afschrijving: het bedrag van waardevermindering in de boekhouding van (een) kapitaalgoed(eren).

Algemene reserve: een deel van het vermogen waarvoor geen bijzondere bestemming is aangegeven.

Algemene uitkering: rijksuitkering aan de gemeenten uit het gemeentefonds.

AMvB: Algemene Maatregel van Bestuur.

Anterieure overeenkomst: overeenkomst die wordt gesloten voordat er een bestemmingsplan, met exploitatieplan, is vastgesteld.

Apparaatskosten: kosten gemaakt om de gemeentelijke organisatie in stand te houden en te laten functioneren (bijvoorbeeld salariskosten, kosten voor huisvesting en automatisering).

Baten: opbrengsten.

Bedrijfsvoering: de activiteiten om beleid te kunnen ontwikkelen en uitvoeren; vaak deelt men ze in naar: personeel, informatie, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en facilitaire diensten.

Begroting: vertaling van de beleidsvoornemens in een raming van baten en lasten.

Begroting na wijziging: de begroting inclusief de (financiële) vertaling van gedurende het jaar genomen raadsbesluiten.

BTW-compensatiefonds (BCF): rijksfonds waar de gemeenten een bepaald deel van de door hen betaalde BTW kunnen terugvorderen.

Doelmatigheid: (de mate waarin de) werkzaamheden met een afgesproken kwaliteit zo goedkoop mogelijk worden uitgevoerd. Ook efficiëntie genoemd.

Doeltreffendheid: (de mate waarin de) geformuleerde doelen zijn gerealiseerd. Ook effectiviteit genoemd.

Eigen vermogen: bezittingen minus de schulden.

Egalisatiereserve: vermogensbestanddelen die worden opgenomen om in de toekomst fluctuaties in de (exploitatie) kosten op te vangen.

Financiële positie: de algemene financiële toestand van de gemeente.

Financieel toezicht: zie provinciaal toezicht.

Financiering: het aantrekken van vreemd vermogen (kort en lang).

Gemeentefonds: fonds gevuld door het rijk waaruit de gemeenten het grootste deel van hun financiële middelen ontvangen.

Gemeentegarantie: door de gemeente aan een bank gegeven waarborg.

Grondbedrijf: organisatieonderdeel belast met de exploitatie van bouwgronden binnen de gemeente.

Grondexploitatie

1. Datgene dat het grondbedrijf doet.
2. Een plan van het grondbedrijf voor een bepaald gebied.

Incidentele baten en lasten: baten en lasten die eenmalig zijn.

Indexeren: aanpassing van bedragen vanwege waardevermindering door inflatie.

Jaarrekening: het jaarlijkse sluitstuk van de financiële administratie. De jaarrekening bestaat uit een balans, een winst- en verliesrekening en een toelichting daarop.

Kapitaalgoederen: goederen die meerdere jaren nut geven; denk aan wegen, gebouwen, riolen.

Kapitaallasten: rente- en afschrijvingslasten van kapitaalgoed(eren).

Krediet: eenmalig beschikbaar gesteld budget voor een specifiek doel.

Kwarttarief: een kwarttarief van de rioolheffing eigenarendeel is van toepassing indien het een ongebouwde onroerende zaak betreft of indien er sprake is van een bebouwde onroerende zaak met een bruto vloeroppervlak van minder dan 40 m²,

Lasten: kosten.

Liquiditeiten: kasgeld en bank- en girosaldi.

Lokale heffingen: belastingen en rechten die een gemeente kan heffen.

Lokale lastendruk: kosten die gemiddeld per huishouden betaald moeten worden voor afvalstoffenheffing, rioolheffing en OZB.

Marktwaaarde: waarde van een zaak (bouwgrond, gebouwen e.d.) in het economische verkeer.

Niet-woningen: een roerende of onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient.

Nominale waarde: waarde zoals die staat aangegeven op een waardepapier zoals een bankbiljet, een munt, een aandeel of een obligatie. De nominale waarde kan afwijken van de beurswaarde.

Onbenutte belastingcapaciteit: het verschil tussen het maximum dat geheven kan worden en de feitelijke belastingopbrengst.

Onderhoudsplannen: planning van het onderhoud van kapitaalgoederen met aandacht voor tijd, kwaliteit en geld.

Onderuitputting: achterblijven van de feitelijke lasten bij de in de begroting opgenomen bedragen.

Overhead onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Planning en control cyclus: voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van de begroting en verantwoording erover in tussentijdse rapportages en jaarrekening.

Planschade: schade voor particulieren bij de uitvoering van overheidsplannen.

P.m.: Pro memorie, ter herinnering. Wordt gebruikt bij begrotingen of kostenramingen als (nog) geen uitsluitel bestaat over de kosten.

Rechtmatigheid: hiervan is sprake als in de bedrijfsvoering wordt voldaan aan de wettelijke eisen en interne regelgeving.

Reserve: een bedrag dat voor een bepaald doel apart is gezet (gereserveerd) door de raad, maar waar geen verplichting voor bestaat. Het betreft dus eigen vermogen, waarvan het doel door de raad gewijzigd kan worden.

Resultaat: het saldo van de begroting of jaarrekening.

Resultaat na bestemming: dit is het resultaat vóór bestemming plus de mutaties in de reserves.

Resultaat voor bestemming: saldo van baten en lasten vóór mutaties in de reserves.

Saldo financieringsfunctie: de rentebaten en rentelasten vormen het saldo van de financieringsfunctie.

Stelposten: begrotingsposten waarvan de besteding nog moet worden uitgewerkt.

Structurele baten en lasten: baten en lasten die bij ongewijzigd beleid en omstandigheden voor meerdere jaren vaststaan.

Treasury: Engelse term voor het vakgebied rond in- en uitgaande geldstromen, en hun kosten, opbrengsten en risico's.

Vervangingsinvesteringen: investeringen ter vervanging van kapitaalgoederen.

Voorziening: een bedrag dat apart is gezet voor een onvermijdelijke toekomstige uitgave waarvan tijdstip en omvang niet exact bekend zijn (bijvoorbeeld onderhoud wegen). Een voorziening is vreemd vermogen.

Weerstandscapaciteit: het vermogen dat kan worden ingezet om tegenvallers (risico's) op te vangen.

Weerstandsvermogen: de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

Wet Fido: wet regelt de voorwaarden waaronder een gemeente geld kan lenen en mag uitlenen.

WOZ-waarde: de waardetaxatie van een woning of niet-woning gebaseerd op de Wet Waardering Onroerende Zaken.

Bijlagen

Bijlage taakvelden

			Rekening Lasten 2019	Rekening Baten 2019	Rekening Saldo 2019
Taakveld	0.1	Bestuur	2.012.305	355.231	-1.657.074
Product	001	Bestuursorganen	1.889.732	355.231	-1.534.501
Product	005	Bestuurlijke samenwerking	122.572	0	-122.572
Taakveld	0.10	Mutaties reserves	1.061.090	3.700.147	2.639.057
Product	9801	Mutaties reserves	1.061.090	3.700.147	2.639.057
Taakveld	0.2	Burgerzaken	414.455	303.144	-111.312
Product	003	Burgerzaken	339.141	10	-339.131
Product	004	Baten en lasten secretarieleges burgerzaken	75.315	303.134	227.819
Taakveld	0.4	Ondersteuning organisatie / overhead	7.940.295	1.596.623	-6.343.672
Product	002	Bestuursondersteuning college van B&W	164.197	0	-164.197
Product	0021	Overhead	7.776.098	1.596.623	-6.179.475
Taakveld	0.5	Treasury	0	41.621	41.621
Product	913	Overige financiële middelen	0	41.621	41.621
Taakveld	0.61	OZB Woningen	258.845	2.185.306	1.926.460
Product	930	Uitvoering Wet Woz	258.845	20.017	-238.829
Product	932	Baten onroerend zaak belasting eigenaren	0	2.165.191	2.165.191
Product	940	Baten en lasten heffing/invord gem belas	0	98	98
Taakveld	0.62	OZB niet woningen	0	1.502.767	1.502.767
Product	931	Baten onroerend zaak belasting gebruiker	0	608.180	608.180
Product	9322	Baten onroerend zaak belasting eigenaren	0	894.587	894.587
Taakveld	0.64	Belastingen overig	19.742	116.265	96.524
Product	937	Baten hondenbelasting	0	86.319	86.319
Product	938	Baten reclamebelasting	0	29.946	29.946
Product	9402	Baten en lasten heffing/invorder gem bel	19.742	0	-19.742
Taakveld	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen	0	20.395.967	20.395.967
Product	921	Uitkeringen gemeentefonds	0	20.395.967	20.395.967

Taakveld	0.8	Overige baten en lasten	-207.215	0	207.215
Product	922	Algemene baten en lasten	-207.215	0	207.215
Taakveld	0.9	Vennootschapsbelasting (vpb)	1.072.696	0	-1.072.696
Product	83022	VPB	1.072.696	0	-1.072.696
Taakveld	1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	962.392	55.555	-906.837
Product	120	Brandweer en Rampenbestrijding	962.392	55.555	-906.837
Taakveld	1.2	Openbare orde en Veiligheid	347.853	30.318	-317.535
Product	140	Openbare orde en veiligheid	347.853	30.318	-317.535
Taakveld	2.1	Verkeer en vervoer	1.976.641	132.084	-1.844.557
Product	210	Wegen, straten en pleinen, verkeersmaatregelen	1.976.641	132.084	-1.844.557
Taakveld	2.2	Parkeren	1.200	0	-1.200
Product	214	Parkeren	1.200	0	-1.200
Taakveld	2.4	Economische havens en waterwegen	115.561	0	-115.561
Product	240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	115.561	0	-115.561
Taakveld	3.1	Economische ontwikkeling	9.378	0	-9.378
Product	310	Handel, ambacht en industrie	9.378	0	-9.378
Taakveld	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	367.860	730.046	362.186
Product	3102	Handel, ambacht en industrie	158.877	0	-158.877
Product	830	Bouwgrondexploitatie	208.983	730.046	521.063
Taakveld	3.3	Bedrijfsloket- en regelingen	53.583	312.669	259.086
Product	311	Baten marktgelde	0	2.185	2.185
Product	341	Ov agrarische zaken, jacht en visserij	53.583	310.484	256.901
Taakveld	3.4	Economische promotie	144.799	628.492	483.692
Product	560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	144.799	0	-144.799
Product	936	Baten toeristenbelasting	0	628.492	628.492
Taakveld	4.1	Openbaar basisonderwijs	134.850	0	-134.850
Product	420	Basisonderwijs excl onderwijshuisvesting	134.850	0	-134.850
Taakveld	4.2	Onderwijshuisvesting	842.730	64.098	-778.632
Product	421	Basisonderwijs onderwijshuisvesting	370.226	56.516	-313.709
Product	441	Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting	472.504	7.582	-464.922

Taakveld	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	667.820	129.180	-538.640
Product	480	Gemeenschappelijke baten/lasten onderwijs	499.875	114.773	-385.102
Product	650	Peuterspeelzalen	167.944	14.406	-153.538
Taakveld	5.1	Sportbeleid en activering	92.194	1.120	-91.074
Product	5304	Sport	92.194	1.120	-91.074
Taakveld	5.2	Sportaccommodaties	1.452.976	653.250	-799.726
Product	530	Sport	1.251.077	608.239	-642.838
Product	531	Groene sportvelden en terreinen	201.899	45.012	-156.887
Taakveld	5.3	Cultuurpresentatie,-productie,-participatie	186.261	0	-186.261
Product	540	Kunst	186.261	0	-186.261
Taakveld	5.4	Musea	347.484	30.000	-317.484
Product	541	Musea	347.484	30.000	-317.484
Taakveld	5.5	Cultureel erfgoed	37.358	0	-37.358
Product	821	Stads en dorpsvernieuwing	37.358	0	-37.358
Taakveld	5.6	Media	238.768	0	-238.768
Product	510	Openbaar bibliotheekwerk	238.768	0	-238.768
Taakveld	5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	933.256	146.359	-786.897
Product	550	Natuurbescherming	36.715	43.703	6.987
Product	5601	Openbaar groen en openluchtrecreatie	860.028	102.656	-757.372
Product	580	Overige recreatieve voorzieningen	36.513	0	-36.513
Taakveld	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.306.297	2.352.604	1.046.307
Product	6501	Kinderopvang	30.500	28.191	-2.308
Product	670	Algemene voorzieningen WMO en jeugd	1.275.798	39.648	-1.236.150
Product	923	Integratie-uitkeringen sociaal domein	0	2.284.765	2.284.765
Taakveld	6.2	Wijkteams	1.735.358	20.025	-1.715.332
Product	671	Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	1.735.358	20.025	-1.715.332
Taakveld	6.3	Inkomensregelingen	4.361.254	3.142.922	-1.218.333
Product	610	Bijstandsverlening en inkomensvoorziening/subsidie	3.760.740	3.142.922	-617.819
Product	614	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	600.514	0	-600.514

Taakveld	6.4	Begeleide participatie	1.812.016	0	-1.812.016
Product	611	Sociale werkvoorziening	1.812.016	0	-1.812.016
Taakveld	6.5	Arbeidsparticipatie	298.325	0	-298.325
Product	623	Re-integratie en participatievoorzienings Wet	298.325	0	-298.325
Taakveld	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	464.975	3.003	-461.972
Product	661	Maatwerkvoorzieningen in natura mat. WMO	464.975	3.003	-461.972
Taakveld	6.7	Maatwerkdienstverlening 18+	2.512.479	105.546	-2.406.933
Product	6142	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	130.043	0	-130.043
Product	662	Maatwerkvoorziening Natura immaterieel WMO	2.234.718	0	-2.234.718
Product	667	Eigen bijdrage maatwerkvoorziening en opvang WMO	0	105.546	105.546
Product	672	PGB WMO en Jeugd	147.717	0	-147.717
Taakveld	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.244.225	0	-3.244.225
Product	6722	PGB WMO en Jeugd	51.222	0	-51.222
Product	682	Individuele voorzieningen Natura jeugd	3.193.004	0	-3.193.004
Taakveld	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	18.124	0	-18.124
Product	663	Opvang en beschermd wonen WMO	18.124	0	-18.124
Taakveld	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	326.332	0	-326.332
Product	683	Veiligheid, jeugdreclassering, opvang jeugd	326.332	0	-326.332
Taakveld	7.1	Volksgesondheid	659.369	0	-659.369
Product	714	Openbare gezondheidszorg	426.749	0	-426.749
Product	715	Centra voor jeugd en gezin(jeugdgezondheid)	232.620	0	-232.620
Taakveld	7.2	Riolering	1.260.382	1.732.513	472.131
Product	722	Riolering	1.260.382	11.675	-1.248.706
Product	726	Baten rioolheffing	0	1.720.837	1.720.837
Taakveld	7.3	Afval	989.504	966.385	-23.118
Product	721	Afvalverwijdering- en verwerking	989.504	139.675	-849.829
Product	725	Baten reinigingsrechten / afvalstoffenheffing	0	826.711	826.711
Taakveld	7.4	Milieubeheer	93.073	5.760	-87.313
Product	723	Milieubeheer	93.073	5.760	-87.313

Taakveld	7.5	Begraafplaatsen	2.946	211	-2.735
Product	724	Lijkbezorging	2.946	0	-2.946
Product	732	Baten begraafplaatsrechten	0	211	211
Taakveld	8.1	Ruimtelijke Ordening	1.116.381	524.152	-592.229
Product	810	Ruimtelijke ordening	1.116.381	524.152	-592.229
Taakveld	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	2.471.688	2.511.452	39.764
Product	8302	Bouwgrondexploitatie	2.471.688	2.511.452	39.764
Taakveld	8.3	Wonen en bouwen	1.412.726	901.316	-511.410
Product	820	Woningexploitatie/Woningbouw	72.596	25.911	-46.685
Product	8212	Stads- en dorpsvernieuwing	910	8.333	7.423
Product	822	Overige volkshuisvesting	1.339.220	12.734	-1.326.487
Product	823	Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)	0	854.338	854.338
Totaal alle taakvelden			45.570.628	45.376.128	-194.500

Bijlage verdeling programma taakveld

2019	
Programma	Taakveld
1. Bestuur en Veiligheid	0.1 Bestuur
1. Bestuur en Veiligheid	0.2 Burgerzaken
1. Bestuur en Veiligheid	0.4 Ondersteuning organisatie / overhead
1. Bestuur en Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en Brandweer
1. Bestuur en Veiligheid	1.2 Openbare orde en Veiligheid
2. Sociaal domein	4.1 Openbaar basisonderwijs
2. Sociaal domein	4.2 Onderwijshuisvesting
2. Sociaal domein	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
2. Sociaal domein	5.1 Sportbeleid en activering
2. Sociaal domein	5.2 Sportaccommodaties
2. Sociaal domein	5.3 Cultuurpresentatie,-productie,-participatie
2. Sociaal domein	5.4 Musea
2. Sociaal domein	5.5 Cultureel erfgoed
2. Sociaal domein	5.6 Media
2. Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
2. Sociaal domein	6.2 Wijkteams
2. Sociaal domein	6.3 Inkomensregelingen
2. Sociaal domein	6.4 Begeleide participatie

2. Sociaal domein	6.5 Arbeidsparticipatie
2. Sociaal domein	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
2. Sociaal domein	6.7 Maatwerkdienstverlening 18+
2. Sociaal domein	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
2. Sociaal domein	6.81 Geëscaleerde zorg 18+
2. Sociaal domein	6.82 Geëscaleerde zorg 18-
2. Sociaal domein	7.1 Volksgezondheid
3. Ruimtelijk domein	2.1 Verkeer en vervoer
3. Ruimtelijk domein	2.2 Parkeren
3. Ruimtelijk domein	2.4 Economische havens en waterwegen
3. Ruimtelijk domein	5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie
3. Ruimtelijk domein	7.2 Riolering
3. Ruimtelijk domein	7.3 Afval
3. Ruimtelijk domein	7.4 Milieubeheer
3. Ruimtelijk domein	7.5 Begraafplaatsen
3. Ruimtelijk domein	8.1 Ruimtelijke Ordening
3. Ruimtelijk domein	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)
3. Ruimtelijk domein	8.3 Wonen en bouwen
4. Economie en financiën	0.10 Mutaties reserves
4. Economie en financiën	0.5 Treasury
4. Economie en financiën	0.61 OZB Woningen
4. Economie en financiën	0.62 OZB niet woningen
4. Economie en financiën	0.64 Belastingen overig
4. Economie en financiën	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen
4. Economie en financiën	0.8 Overige baten en lasten
4. Economie en financiën	0.9 Venootschapsbelasting (vpb)
4. Economie en financiën	3.1 Economische ontwikkeling
4. Economie en financiën	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
4. Economie en financiën	3.3 Bedrijfsloket- en regelingen
4. Economie en financiën	3.4 Economische promotie

Jaarverslag archief 2019

Met het jaarverslag informeert het college de gemeenteraad (horizontale verantwoording) en de provincie (interbestuurlijk toezicht) over het informatie- en archiefbeheer. Hiertoe is in 2019 voor de tweede keer de vragenlijst van de KPI (Kritische Prestatie Indicatoren) ingevuld.

De bevindingen, de voortgang en verbetermaatregelen worden hieronder weergegeven. Met dit jaarverslag geven we inzicht in de voortgang van het verbeterplan. Het verbeterplan heeft als doel de kwaliteit van het archiefbeheer en de informatiehuishouding verder te verbeteren om bij te dragen aan een optimale bedrijfsvoering, voldoen aan de huidige wettelijke eisen en voldoen aan de criteria uit het "Beleidskader Interbestuurlijke Toezicht" gebaseerd op de Wet revitalisering generiek toezicht. Het verbeterplan treft u tevens als bijlage aan.

In februari 2020 is de Commissie AZ&C geïnformeerd over het toezichtoordeel van de provincie over het jaarverslag 2018. Het oordeel was "Voldoet gedeeltelijk". Dit oordeel was gebaseerd op de kwaliteit van het proces van verslaglegging en het niet voorleggen van een verbeterplan aan de raad.

KPI 1. Lokale regelgeving

Gemeente Asten beschikt over een actuele verordening archiefzorg en het besluit informatiebeheer. Ook wordt er een register van Gemeenschappelijke Regelingen bijgehouden. Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven gaat de dienstverlening aan de Gemeenschappelijke Regelingen uitbreiden. Daarbij zal ook in een Ometing gekeken worden naar hoe archiefvorming nu plaatsvindt. Tevens vindt er een check plaats op de tekst van de diverse Gemeenschappelijke Regelingen om te controleren of het onderdeel archief hierin goed is opgenomen. Dit neemt niet weg dat wij als zorgdrager en deelnemer aan een gemeenschappelijke regeling er voor moeten zorgen dat het archiefbeheer bij de aangesloten Gemeenschappelijke Regelingen goed geregeld is. Bij uitbesteding van archiefbeheertaken worden dienstverleningsovereenkomsten opgesteld waarbij het onderdeel archief wordt opgenomen. Dit geldt zowel voor overeenkomsten met nieuwe partners als met bestaande partners. Hier is een inhaalslag op gedaan.

KPI 2. Interne kwaliteitszorg en toezicht

Gemeente Asten maakt gebruik van een kwaliteitssysteem om alle controles te borgen en te verantwoorden. Hierbij worden ook de ontwikkelingen in de gaten gehouden bij de huidige leverancier. De streekarchivaris van het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) is aangesteld als archivaris. Tevens is er inmiddels een planning voor het uitvoeren van audits door het RHCE.

KPI 3. Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid, duurzaamheid

Het vastleggen van metagegevens (data over data) is essentieel voor het vaststellen van de betrouwbaarheid van informatie en maakt daarnaast het beheren en ontsluiten van informatie mogelijk. Alle (digitale) archiefstukken ongeacht de vorm (zoals WORD, geluid, tekening) zijn informatie die van belang is voor de bedrijfsvoering. Metagegevens zijn verder van groot belang voor interpretatie en uitwisseling van informatie. Zo kan in het geval van digitale informatie onder meer worden vastgesteld wat, wanneer en door wie in welk systeem werd vastgelegd en wie deze informatie wanneer en met behulp van welk systeem gewijzigd of geraadpleegd heeft. Omdat overheidsorganisaties in toenemende mate van elkaar afhankelijk zijn voor het verkrijgen van de voor hun primaire proces benodigde informatie, is soepele uitwisseling essentieel. Dat is enkel mogelijk indien de gegevens over die informatie op een gestandaardiseerde manier zijn vastgelegd. Tot slot zijn metagegevens ook voor de duurzame bewaring van de informatie in een e-Depot (digitaal archief) een randvoorwaarde.

Gemeente Asten werkt met het DSP-model waardoor een ordeningsstructuur ontstaat op procesniveau voor alle gemeentelijke digitale werkprocessen. In 2019 is de basisset metadatagegevens vastgesteld. Het huidige zaaksysteem Verseon voorziet in de verplicht gestelde gegevens. Dit is door de applicatiebeheerder in afstemming met de leverancier nagelopen. Voor andere informatiesystemen dient dit nog te gebeuren. Werkprocessen met betrekking tot personeelszaken en De Schop die buiten Verseon plaatsvinden zijn via het DSP in kaart gebracht.

Voor de analoge dossiers is er een ordeningsplan gedateerd juli 2017.

KPI 4. Digitale archiefbescheiden in het bijzonder

Alhoewel het gebruik van Rodin (Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer) als referentiekader geen wettelijke verplichting is, geeft dit in de KPI wel een score deels voldoende. Naast de KPI waarop ook dit jaarverslag is gebaseerd, is ook de vragenlijst van Rodin ingevuld. De hieruit voortvloeiende acties worden ook in een actieplan voor 2020, zoals hieronder vermeld, ingepland.

Er wordt gewerkt met open opslagformaten. Compressie en encryptie zijn geblokkeerd, maar er is nog geen vastgesteld beleid hieromtrent. Ditzelfde geldt voor converteren en migreren. Dit is echter de afgelopen jaren niet aan de orde geweest.

KPI 6. Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats

Gemeente Asten heeft achterstand in overdracht van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats bij het Streekarchief te Eindhoven. In 2019 is opschorting aangevraagd bij de provincie. Er moet nog een concretere planning opgesteld worden om aan te geven wanneer en in welk vorm (analoog of digitaal) overdracht wel kan plaatsvinden. Redenen waarom nog niet is overgedragen zijn: Personele capaciteit, project digitaal werken, project substitutie bouwvergunningen, bouw- en milieuvergunningen zijn nog veelvuldig nodig door de eigen medewerkers.

Met de komst van de nieuwe archiefwet zal de overbrengingstermijn verkort worden van 20 naar 10 jaar. Dit betekent eerdere overdracht van archiefbescheiden vanaf inwerkingtreding van de nieuwe archiefwet. Ook daarom is het zaak te komen tot een reële planning met betrekking tot de daar nu voor in aanmerking komende archiefbescheiden.

KPI 7. Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots

Als archiefbewaarplaats is het archief van het Streekarchief te Eindhoven aangewezen. Voor de digitaal te bewaren archiefbescheiden is er een Duurzaam Digitale Opslag (DDO) beschikbaar. Hier heeft de gemeente nog geen digitale documenten naar overgebracht. Zie hiervoor KPI 6.

Voor de koppeling met het DDO dient de gemeente nog de nodige maatregelen te nemen. Het RHCE zal hierin de gemeenten van advies dienen. In zowel de Adviescommissie als in de Bestuurscommissie van het RHCE -waarin gemeente Asten de Peelgemeenten vertegenwoordigt- is dit onderwerp van gesprek.

Afgelopen jaar is voor de eigen archiefruimte de Checklist Archiefruimten ingevuld. De verbeterpunten zijn opgenomen in onderstaande actielijst.

Voorgaande leidt tot het volgende actieplan voor 2020 dat in maart/april verder uitgewerkt wordt:

- 1) Opstellen concrete planning voor het verkrijgen van een machtiging van de provincie voor opschorting overdracht archiefbescheiden naar het RHCE (gereed mei 2020)
- 2) Vaststellen beleid op gebied van compressie/migratie en compressie/encryptie (gereed juni 2020)
- 3) In de archiefruimte de houten stellingen weghalen (gereed augustus 2020)
- 4) Afronding vernietigingslijst V2018 (analoog) en V2017 en V2018 (digitaal) (gereed september 2020)
- 5) Openstaande vragen Rodin mbt I&A beantwoorden (gereed september 2020)
- 6) Kosten voor aansluiting gemeente op DDO RHCE in kaart brengen (gereed oktober 2020)

- 7) Overdrachtsklaar maken correspondentiearchief 1986 – 1999 (gereed juni 2021)
- 8) Processen die buiten DMS plaatsvinden en hun informatiesystemen opnemen in DSP en toetsen aan de basisset metadatagegevens (gereed april 2021)

Voor u zijn op verzoek beschikbaar:

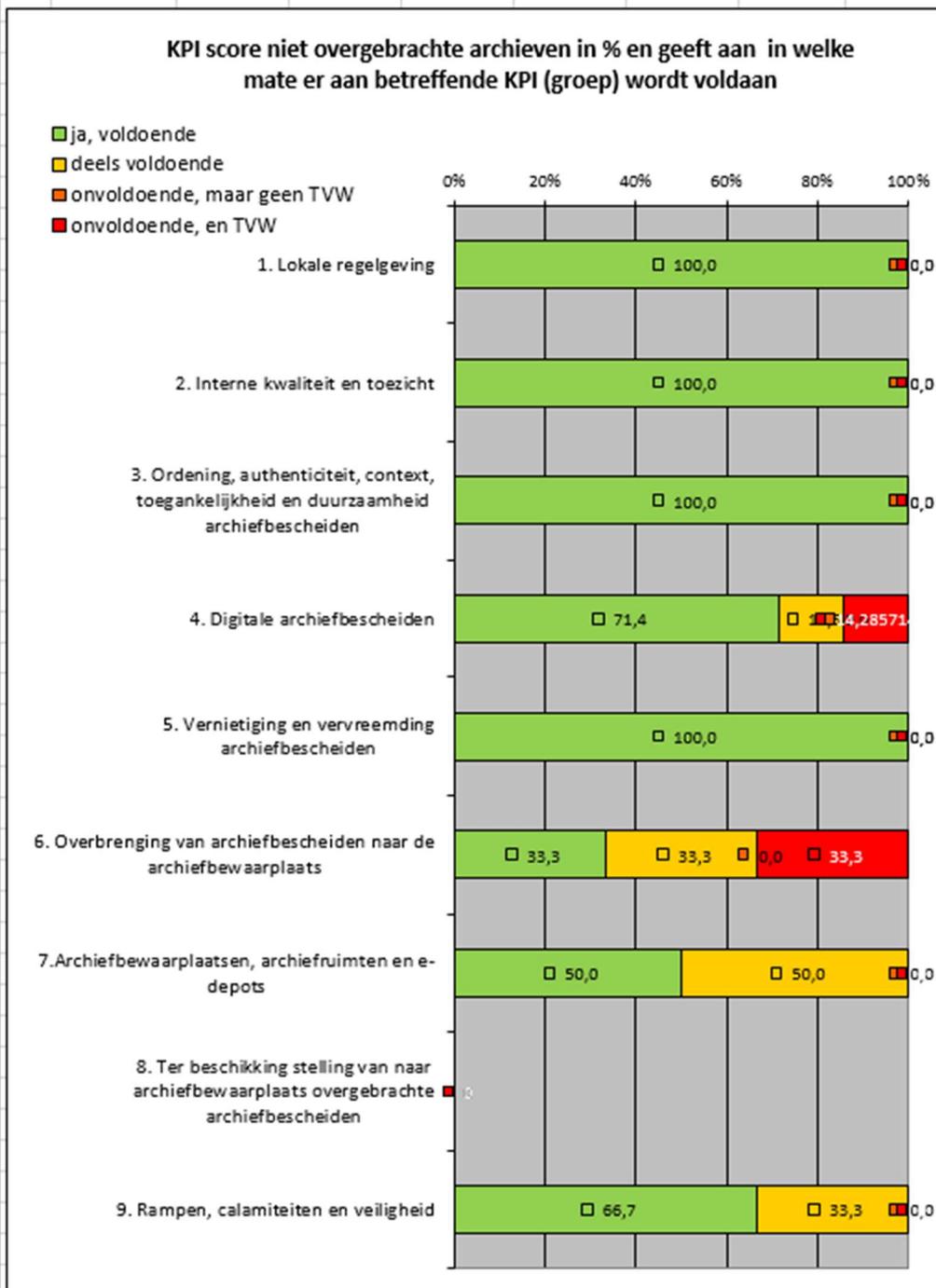
Verslag Strategisch Informatie-overleg naar aanleiding van gehouden audit (2019065781).

KPI controle 2019 (ingevulde vragenlijst) (2019054227)

Uitvoering kwaliteitszorg 2019 (neerslag van uitgevoerde controles) (2019003740)

Asten, maart 2020

Afsluitend is de uitkomst van de ingevulde KPI 2019 opgenomen.

Bijlage beleidsindicatoren

Besluit Begroting en Verantwoording

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

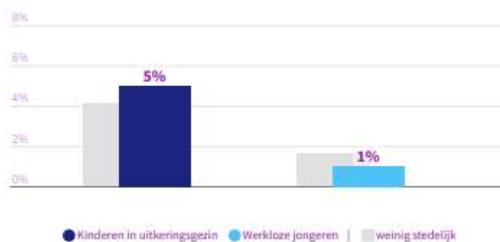

Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2013

Achterstand onder jeugd Asten

CBS Jeugd | 2018

Hernieuwbare elektriciteit

Klimaatmonitor-RWS | 2018

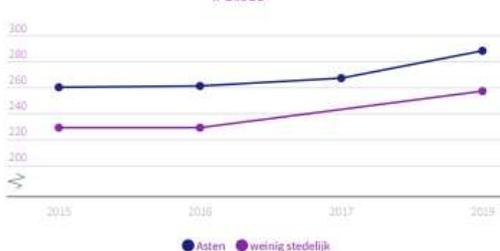
Netto arbeidsparticipatie

CBS | 2018

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ waarde x €1.000

CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken | 2015 - 2019

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

CBS | eerste halfjaar 2019

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

CBS | eerste halfjaar 2018

Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

BAG/ABF | 2019

Jongeren met jeugdhulp % van alle jongeren tot 18 jaar

CBS Jeugd | tweede halfjaar 2019

Demografische druk

CBS | 2019

Jongeren met jeugdbescherming

Jongeren met jeugdreclassering

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

Clënten met een maatwe... per 10.000 inwoners

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

Bijlage Jaarrapportage zorgkosten Peelgemeenten

Van de GR Peelgemeenten is de Jaarrapportage Zorgkosten Asten 2019 inclusief accountantsgoedkeuring (2020025990) ontvangen. Deze is als apart document beschikbaar bij deze Jaarstukken 2019.